

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 30 (1589) 1980 LIEPA - JULY 24

• LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

• 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

• Tel. (416) 275-4672

• 30 ct.

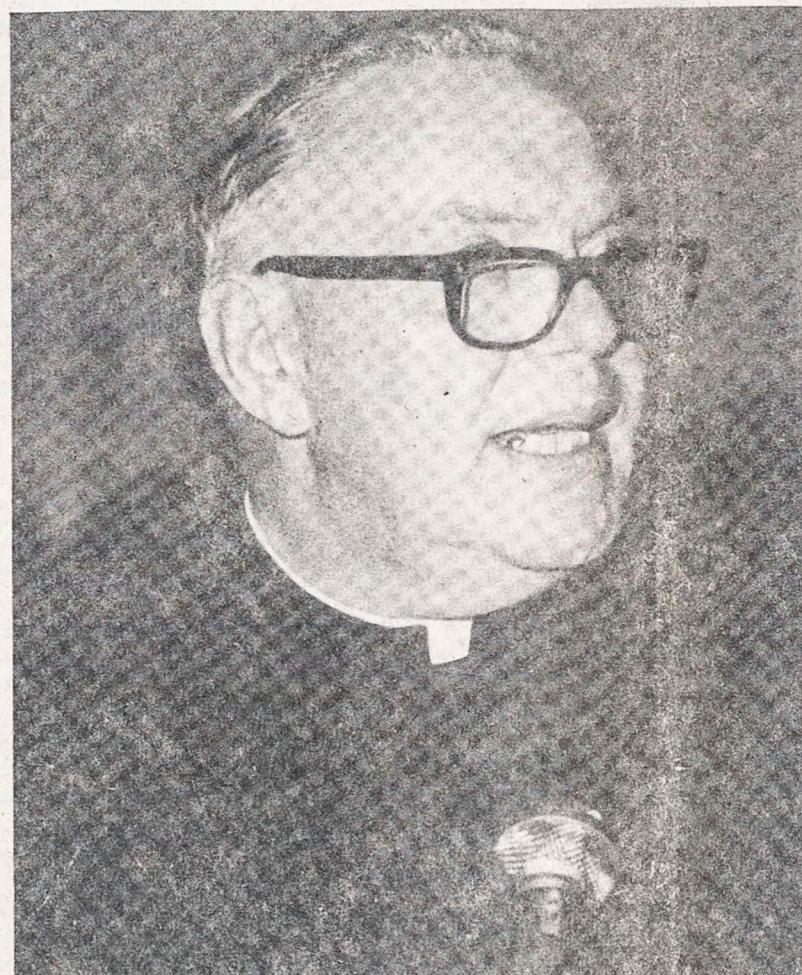
Tvirtovės žmogus

Ne tik Kanadoje, bet ir už Kanados ribų nuskambėjo žinia apie staigią a.a. kunigo Petro Ažubalio mirtį. Ji sujaudino daugelį žmonių ne tik savo staigumu, bet ir svarumu. Miršta juk daugelis, bet tik tai reta mirtis paliečia plačiąją lietuvių visuomenę. Kai iškeliauja eilinis tautietis, mažai kas tesijaudina, bet kai atsiskiria iš gyvųjų tarpo plačios reikšmės žmogus, suveda ir plačioji visuomenė. Toks atvejis buvo ir velionies kunigo P. Ažubalio. Jo iškeliaujamą amžinybėn labai greitai pajuto ne tik jo parapija, ne tik tai Toronto, bet ir tolimesnieji visuomenės sluogsniai. Tai buvo ryškiai matoma per Velionies laidotuves. Per du maldos vakarus jo statytoji Lietuvos Kankinių šventovė, kur jis išsėjosi pašarvotas, buvo pilnutėlė žmonių. Dienos metu jis buvo lankomas gausių tautiečių. Laidotuvių rytą šventovė pasidarė per daug maža — teko įvesti garsiakalbių sistemą parapijos salėn. Laidotuvių apėgose dalyvavo apie 1000 asmenų iš Toronto ir net tolimų vietovių. Kardinalas Carteris atsiuntė du savo vyskopus pagalbininkus. Mišioms susirinko net 35 kunigai. Visa tai rodo, kad Velionis buvo plataus masto ir didelio visuomeninio svorio žmogus.

KAS GI padarė jį tokio visuomeninio svorio žmogumi? Juk jisai buvo parapijos kunigas, kaip ir daugelis kitų, neturėjęs augštesnių oficialių pareigų. Taip, oficialiomis savo pareigomis jis nebuvo prasikišęs, bet savo užmoju platumu ir darbų didumu praaugo daugelį kitų. Per 37-rius kunigystės metus jis padarė daugiau nei kitas per 80 metų. Visų pirma dvasiniai jo darbai. Jie nėra matomi, bet jų pėdsakai tebėra labai ryškūs žmonių širdyse. Kaip kunigas, jis patarnavo tūkstančiams žmonių. O patarnauti, pagelbėti žmogui, ištraukti iš paimlavos jis buvo visuomet pasiruošęs. Tai buvo ryški Velionies savybė, kuri padarė jį populiariu. Bet dar ryškiau iškylo jo veidas medžiaginiuose darbuose, kurie plaukė iš paprastos gyvenimo filosofijos, būtent, į žemę neatsirėmęs dangaus nepasieksi. Jis matė, kad vien idėjomis gyventi neįmanoma, kad reikia pastatų, kuriuose galėtų skleistis idėjos ir žmonių konkretų gyvenimą. Dėlto jis pagrindinai atremė savo senąją lietuvių šventovę Toronte, o vėliau užsimojo dideliu projektui — statybai Anapilio, kuris turėjo apimti didžiulį salių pastatą, poilsio namus, kapines, šventovę, kleboniją, stovyklavietę (Wasagoje). Ir tai jam pavyko, išskyrus poilsio namus. Dabartinė Anapilio ir parapijos nuosavybė yra dviejų milijonų dolerių vertės. Ir tai pasiekta daugiausia vieno žmogaus, būtent, kun. P. Ažubalio dėka.

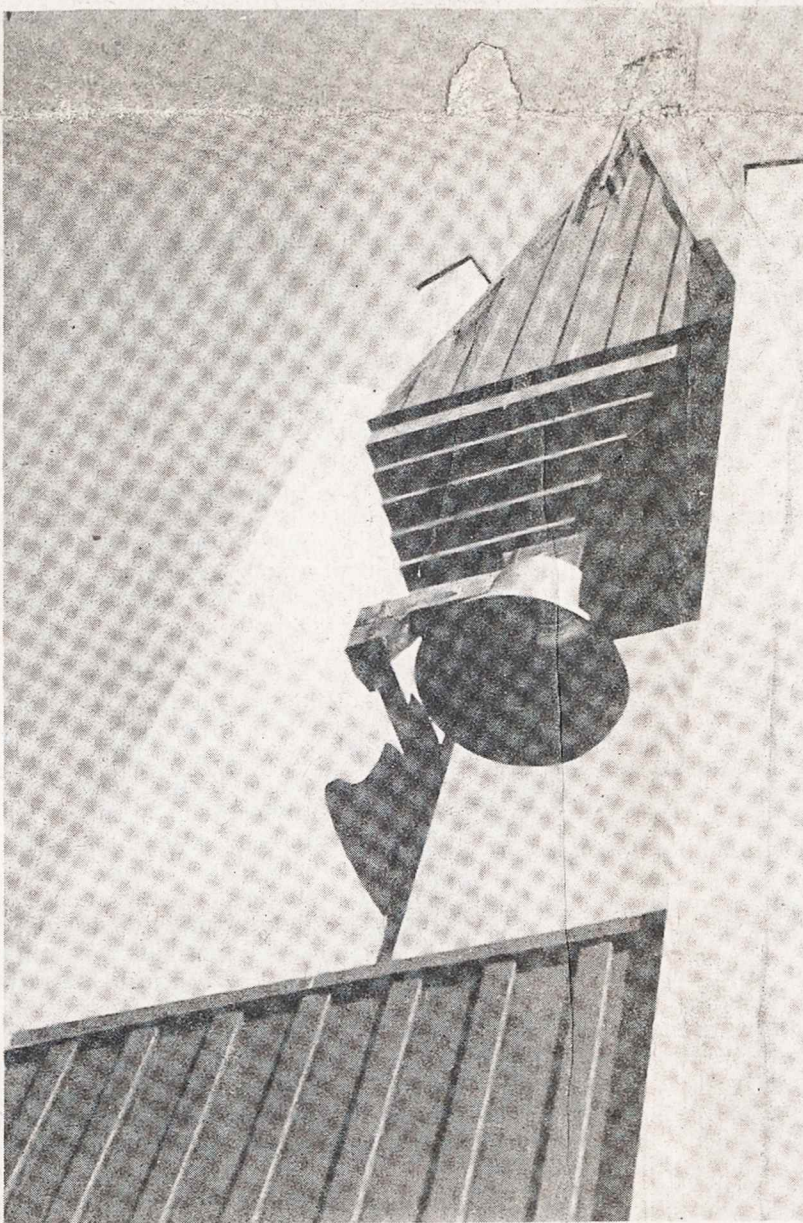
TAI GI Anapilis tapo dvasine ir mūrine tvirtove. Čia randa prieglobą ir maldos, ir spaudos, ir meno, ir muzikos, ir aplamai kultūros žmonės bei jų veikla. Tai lietuviška užuovėja, dvelkianti tvirtovės dvasia. Joje galima drąsiai gintis nuo nutautilio ir nuo nukriukštinėjimo pavojaus. Medžiaginės sąlygos jau sudarytos, belieka mobilizuoti dvasinę atsparą, kuri yra lemianti mūsų buityje. Velionis kun. P. Ažubalis, kurdamas Anapilį, to ir siekė. Beveik baigęs statybinius darbus, jis pareiškė: dabar atėjo metas dvasinei statybai. Per trumpą laiką, deja, jis negalėjo jos išvystyti. Tai uždavinys, kurį teks vykdyti Velionies ipėdinams. Plytinės tvirtovės sienos tėra griaučiai, reikalingi raumenų bei gyvybės. Jei pastaroji išblės, vieni griaučiai neišgelbės. Dėlto naujiems tvirtovės gynėjams reikia gyvos tautinės bei religinės dvasios, pajėgiančios telkti savo žmones dvasiniams žygiams. Jei to nebus, Anapilio tvirtovė nustos savo prasmės. Tai gerai matė jos statytojas Velionis ir teisiškai padarė visa, kad tvirtovė neatitektų svetimiesiems. Be to, jo troškimas buvo, kad tvirtovės gynėjų eilėse netrūktų jaunimo. Senatvė yra gera patarėja, bet silpna veikia. Be jaunimo gretų jokia tvirtovė negali ilgai egzistuoti. Iki šiol jaunimo reikšmės Anapilyje buvo viltingas, bet neperdaug stiprus. Reikia tikėtis, kad atsijauninant įgulai sustiprės ir jaunimo gretos.

Pr. G.

Anapilio sodybos steigėjas ir Lietuvos Kankinių šventovės statytojas a.a. kunigas Petras Ažubalis

Nuotr. O. Burzdžias

Lietuvos Kankinių šventovės bokštas, kurio simbolinis varpas ilgai primins savo statytoją kun. P. Ažubalį. Nuotr. N. Kulpavičienės

Šiame numeryje:

- Tvirtovės žmogus
- Mirė Anapilio ir Lietuvos Kankinių parapijos steigėjas
- Išlydėjom didžiųjų darbų kunigą
- Išpūdingos klebono a.a. kun. P. Ažubalio laidotuvis
- Dienraščio korespondentas Lietuvoje
- Svedo žurnalisto išpūdziai
- Laisvės olimpiadai pasibaigus
- Sportinė baltiečių, ukrainiečių ir armėnų demonstracija
- Nėra tik Baltijos valstybių
- Londone paminėtas sovietinės okupacijos keturiasdešimtmetis
- Kas pirma — Dievas ar tauta?
- Aktualus jaunimo keliamas klausimas
- Dviguba šventė Klevelande
- Dvi klebono kun. G. Kijausko, SJ, suaktys
- Nauji rūpesčiai ir keliai
- Lietuviškumas neapsaugo jaunimo nuo aplinkos
- Taip išgelbėti Donelaičio "Metai"
- Rašytojo Juozo Kraliausko žvilgsnis į mūsų klasiką
- Kokia visuomenė, tokia gimnazija
- Pokalbis apie Vasario 16 gimnaziją V. Vokietijoje

Išlydėjom didžiųjų darbų kunigą

Staigi kunigo Petro Ažubalio mirtis ir vaizgantiškos laidotuvis Toronte-Mississaugoje

Š. m. liepos 12, šeštadienį, 9.30 v. v., pakeliui į Orangeville, Ont., ligoninė, mirė Lietuvos Kankinių parapijos klebonas ir Anapilio sodybos steigėjas kun. P. Ažubalis. Palaidotas jo įsteigtoje Lietuvių Šv. Jono Kapinėse Mississaugoje liepos 16 d.

PIRMASIS SKAMBUTIS

Velionis buvo labai tvirtos sveikatos, pakėlė daug vargų bei našų, įvykdė didelio masto projektus. Tačiau pastaraisiais metais pradėjo silpnėti. Rūpinamasis Lietuvos Kankinių šventovės statyba, jis 1976 m. pergyveno pirmąją sveikatos krizę. Pavasariop nuvežė kartą pinigų ir banką, per kurį buvo finansuojama statyba, ir apalpo. Banko vedėjas savo automobiliu parvežė jį klebonijon. Kartu su juo toje klebonijoje gyvenęs kunigas kreipėsi telefonu į artimiausią kaimyną dr. A. Šalkū. Jis patarė tučiuojau pašaukti pirmąją pagalbą ir nuvežti į Mississaugos ligoninę. Taip ir buvo padaryta. Kun. P. Ažubalis labai nenorėjo važiuoti ligoninėn, bet vis dėlto apsiėmė ir išvažiavo pirmosios pagalbos automobiliu. Ten jį patikrino ir po poros valandų paleido. Esą nieko rimto nebuvo rasta.

Kun. P. Ažubalis po to pirmo sukrėtimo gana greitai atsigavo ir pilnu tempu darbavosi, ypač rūpinamasis šventovės statyba.

ATOSTOGOS MEKSIKOJE

Pasibaigus šventovės statybai 1977 m., Velionis pirmą kartą, savo, kaip kunigo, gyvenime išvyko 1979 m. į Havajus dviem savaitėm atostogų, kurias jam parūpino ir finansavo pasiturintys tautiečiai. Grįžęs jautėsi pailsėjęs bei sustiprėjęs. Įtemptai darbavosi iki 1980 m. pavasario. Turėjo augstą kraujo spaudimą ir seniau, bet į pavasarį pradėjo jausti nuovargį. Su draugais išvyko atostogų į Meksiką dviem savaitėm. Deja, jau pirmomis dienomis, pasikaitinęs kaitrioje saulėje, gavo pirmą širdies priepuolį. Išgūlė 10 dienų ligoninėje, grįžo į Torontą, kur Eto-bicoke ligoninėje tęsė gydymą. Vėlykoms grįžo į darbą. Savaitę kitą padirbėjęs gavo antrą širdies priepuolį ir vėl išvyko ligoninėn. Kai visi duomenys rodė, kad sveikata pakankamai sustiprėjusi, kun. P. Ažubalis tęsė įprastinį darbą parapijoje. Jautėsi normaliai ir niekad sveikata nesiskundė.

PASKUTINĖ DIENA

Netoli Toronto Velionis turėjo išgijęs nedidelį ūkį, kuriame praleisdavo savo poilsio dienas ten darbuodamasis. 1980 m. liepos 12 d. rytą jis išvyko į tą ūkį, kad galėtų ten pernaktuoti ir rytojais dieną (sekmadienį) tęsti kelionę į Wasagą, kur turėjo atlikti dvi savaites — 10 ir 11 v. Deja, Wasagos jis nepasiekė. Šeštadienio vakarą, besikalbėdamas su jį aplankiusiais kaimynais, staiga nutilo, veidas pasikeitė, sustingo, ir nebeįstare nė vieno žodžio. Kaimynas telefonu pašaukė pirmąją pagalbą. Bevežant į Orangeville ligoninę, ligonis mirė: 10 minučių prieš pasiekiant ligoninę nustojo plakusi širdis, o už 5 minučių sustojo ir kvėpavimas. Ligonis bandė kažką sakyti, lydėjusiam kaimynui, bet nieko nebuvo galima suprasti. Lietuvos Kankinių klebonijoje sukskambėjo telefonas, per kurį buvo perduoti žodžiai: "He is gone". Tai buvo apie 9.30 v. v. Jokia medicininė pagalba jau nebuvo imanoma. Pašauktas vietinis kunigas atliko paskutinį patarnavimą ligoniui ir dar kartą telefonu patvirtino žinią, kad kun. P. Ažubalis yra miręs.

SUJUDO TORONTAS

Žinia apie kun. P. Ažubalio mirtį sklido telefonais žaibo greitumu. Sekmadienio rytą jau žinojo dauguma torontiečių, o per juos tą žinią greitai patyrė Roma, Čikaga, Putnamas, Detroitas, Montrealis ir kitos vietovės. Visi sujudo, sužiuoro, nes tai buvo didelė staigmena — mirė stiprus, sulaukęs vos 62 metų amžiaus.

Velionis iš Orangevillės ligoninės sekančią dieną buvo atvežtas į Torontą ir Turnerio-Porterio laidotuvių namuose paruoštas laidotuvis — pašarvojimui. Kadangi laidotuvių namų turima koplyčia yra per maža, Velionis liepos 14 d. vakare buvo pašarvotas Lietuvos Kankinių šventovėje.

MALDOS VAKARAI

Liepos 14 ir 15 dienų vakarais tautiečiai labai gausiai rinkosi į šventovę, kurioje gulėjo pašarvotas jos statytojas. Pirmą vakarą katalikės moterys pagerbė Velionį žvakių procesija — pasitiko jį prie šventovės durų, o pradedant maldų vakarą už Velionį, procesijoje žygiavo prie altoriaus. Maldas kalbėjo kun. Albertas Stalioraitis, ką tik atvykęs iš Romos darbuotis Toronte-Mississaugoje, o skaitymus iš Šv. Rašto bei "Kristaus sekimo" atliko kun. St. Kulbis, SJ, ir kun. Pr. Gaida. Dalyvavo ir prel. J. Tadaraušas. Muzikinę dalį atliko J. Govėdas, sol. S. Ziemelytė, sol. A. Simanavičius ir sol. R. Strimaitis. Dalyvavo pilnutėlė šventovės žmonių, kurie pabaigai galingai sugiedojo giesmę "Marija, Marija".

Antrajame maldos vakare, būtent, liepos 15 d., Lietuvos Kankinių šventovė vos begalėjo sutalpinti dalyvius. Pirmąjį skaitymą iš Šv. Rašto atliko ev. kunigas A. Žilinskas, antrąjį, iš "Kristaus sekimo" — kun. Pr. Gaida, Rožinio maldas ir litanią sukalbėjo kun. A. Stalioraitis. Giedėjo "Volungės" choras, vadovaujamas muz. D. Viskontienės, sol. R. Strimaitis, sol. S. Ziemelytė ir sol. A. Simanavičius. Dalyvavo daug kunigų.

Per abu vakarus garbės sargyboje prie karsto stovėjo pasikeidami — šauliai, parapijos ir Anapilio moterys, pasipuošusios tautiniais drabužiais, ateitininkai ir skautai-ės.

ATSISVEIKINIMAS

Po maldų, liepos 15 d. vakare, toje pačioje Lietuvos Kankinių šventovėje įvyko atsisveikinimas su Velioniu. Ilgesnė kalbą pasakė Anapilio tarybos pirm. A. Rinkūnas, apibūdindamas Velionies darbus bei nueitą kelią. Diplomatinės tarnybos vardu kalbėjo gen. Lietuvos konsulas dr. J. Zmuidzinaitis, Kanados Lietuvių Bendruomenės — jos pirm. J. R. Simanavičius, Kanados Lietuvių Katalikų Centro ir Maironio mokyklos — Vyt. Bireta, KLB Toronto apylinkės — pirm. R. Jonaitienė, evangelikų — kun. A. Žilinskas,

lietuvių katalikų kunigų, parapijų ir pranciškonų vardu — kun. Aug. Simanavičius, OFM, ateitininkų — dr. O. Gustainienė, skautų — V. Skrinškas, "T. Žiburių" leidėjų — V. Ignaitis, šaulių St. Jokūbaitis, Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos — L. Beržinytė. Jie visi kėlė Velionies darbus, nuopelnus lietuvių visuomenei ir apgailestavo perankstyvą mirtį. Vakaras baigtas Lietuvos himnu.

LAI DOTUVES

Liepos 16 d. rytą jau nuo 8 v. r. į šventovę ėmė rinktis žmonės, nors laidotuvis prasidėjo 10 v. Jų prisirinko tiek, kad šventovė nebegalėjo sutalpinti. Reikėjo eiti į parapijos salę, kur buvo įvesti garsiakalbiai. Naujoji šventovė iki šiol dar niekad nebuvo mačiusi tiek maldininkų — jų buvo apie 1000 (800 šventovėje, 200 — salėje). Atėjus laikui, į altorių ėmė žengti 35 kunigai (lietuviai ir nelietuviai) su dviem Toronto arkivyskupijos vyskupais pagalbininkais — J. Wall ir P. Lacey. Pagrindiniu koncelebraciniu Mišų atnašautoju buvo kun. dr. J. Gutauskas. Vykdydamas Velionies artimųjų pageidavimą, pamokslą pasakė kun. Pr. Gaida, apibūdindamas Velionį kaip dvasinės ir medžiaginės tvirtovės statytoją. Giedėjo parapijos choras, vadovaujamas J. Govėdo, sol. R. Strimaitis, talkinamas P. Gulbinko ir Br. Mackevičiaus.

Po Mišių pamokslą anglų kalba pasakė vysk. L. J. Wall, atstovaujantis Toronto arkivyskupui kardinalui G. E. Carteriui. Išlydėjimo maldas angliškai atliko vysk. P. Lacey, pagarbiai stebėdamas Lietuvos vėliava apdengtą karstą.

PASKUTINIS SUDIEV

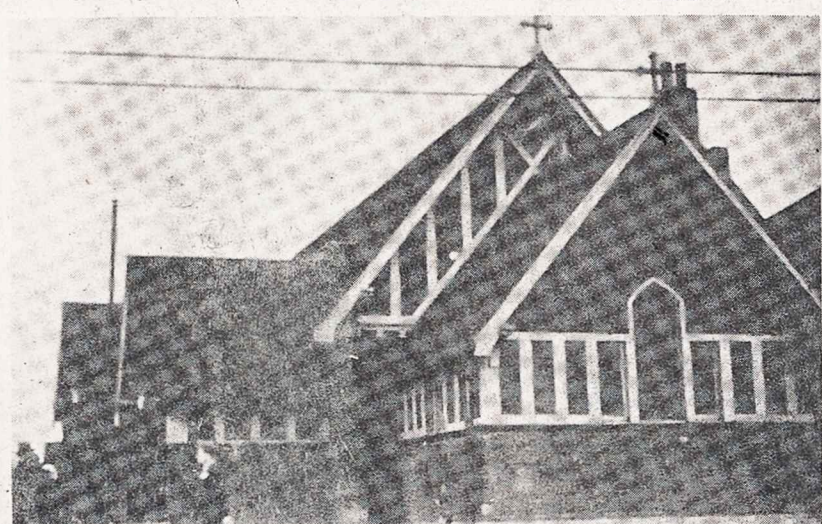
Į netoliese esančias kapines Velionį palydėjo gausi minia tautiečių iš įvairių Kanados vietovių. Kapinėse paskutines apeigas atliko kun. J. Staškus, Kanados Liet. Katalikų Kunigų Vienybės pirmininkas. Parapijos moterys su žvakėmis palydėjo Velionies karstą į kapines ir, prieš nuleidžiant karstą į duobę, papuošė jį gausiomis gėlėmis. Kiekviena jų uždėjo po gėlę kaip simbolinį palydėjimo ir atsisveikinimo ženklą. Dr. Liutkus, Velionies kaimynas iš Lietuvos užbėrė žiupsnelį žemės iš tėviškos. Pagaliau pasigirdo melodija "Viešpaties Angelas...".

Taip liko palaidotas a. a. kun. Petras Ažubalis iš anksto jo numatytoje vietoje — šeimos kapavietėje, kuriai archit. dr. A. Kulpa yra paruošęs didelį paminklą. Architekto liudijimu, Velionis pasirinkęs vietą, iš kurios galėtų žiūrėti į savo Anapilį.

Didžiojoje Anapilio salėje parapijos ir Anapilio moterys suruošė pietus, kuriuose dalyvavo per 800 asmenų, jų tarpe vysk. L. J. Wall ir daug kunigų. Kun. (Nukelta į 10-tą psl.)

Kun. P. Ažubalis prakasa žemę Anapilio sodybos statybai 1973 metais, dalyvaujant visuomenei. Nuotr. St. Dabkaus

Senoji Sv. Jono Krikštytojo šventovė, nupirktą lietuvių ateivių 1928 m. Toronte. Čia telkėsi pradžioje ir pokarinių ateivių veikla

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$14, pusmetinė — \$7.50. Rėmėjo prenumerata \$20.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$14.00 per year, \$7.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGINIAME GYVENIME

*** SV. PETRO IR PAULIAUS SVENTĖS PROGA** Sv. Petro bazilikoje pamaldose iškilmingai dalyvavo ortodoksų Konstantinopolio patriarcho Dimitrios I delegacija, kuri įteikė Sv. Tėvui Jonui-Pauliui II patriarcho sveikinimą. Delegaciją sudarė Chalcedono metropolitas Meliton, Sasimos vyskupas Jeremijas ir Romoje esančios ortodoksų Sv. Andriejaus šventovės rektorius archimandritas Spyridon Papageorgiou. Visose kalbose buvo pabrėžta, kad Sv. Tėvas Jonas-Paulius II yra apaštalo sv. Petro ipėdinis, o patriarchas Dimitrios I — apaštalo sv. Andriejaus. Tiedu apaštalai buvę broliai, tad ypatingai esanti svarbi jų vadovautųjų brolybė ir vienybė, prie kurios dabar jau einama.

*** GRAIKIJA UŽMEZGĖ DIPLOMATINIUS SANTYKIUS SU VATIKANU** ir atsiuntė savo ambasadorių Stefanos Stathatos, kuris savo kredoencialus jau įteikė Jonui-Pauliui II.

*** VIETNAMO VYSKUPAI BUVO ATVYKĘ** savo penkmetiniam vizitui pas Sv. Tėvą Joną Paulių II. Iš viso buvo 13 vyskupų. Dauguma vyskupų buvo iš šiaurinės Vietnamo dalies ir Romoje lankėsi pirmą kartą. Popiežius turėjo privačias audiencijas su visais vyskupais, o vėliau, vakare, nuvyko į jų apsisistojimo vietą Romoje ir ten vakarą praleido su visa Romos vietnamičių bendruomene.

SV. TEVAS JONAS-PAULIUS II PASKELBĖ 4 ASMENS PALAIMINTAISIAIS. Tai portugalas kun. Joseph De Anchieta, SJ, kuris 1553 m. išvyko į Braziliją ir ten apaštalo vokiečio Peter de Betancur, Bėtelėjaus Gvėdikelio vienuolio steigėjas ir Kuntamalos apaštalas; prancūzė Marija (Marie Guyart), uršulietė vienuolė, Kanados indėnų apaštala, parengusi indėnams katekizmus huronų, irokvojų ir algonkinų kalbomis; vysk. Francois de Montmorency-Laval, S. Amerikos apaštalas, įsteigęs savo vyskupijos centrą Kvebeko mieste ir seminariją, kuri vėliau tapo Lavalio universitetu; Kateri Tekakwitha, (mohokų lelija), pirmoji indėnė, padariusi amžinuosius skaistybės įžadus ir mirusi vos 24 m. amžiaus.

*** KRIKŠČIONIŲ SKAIČIUS AFRIKOJE** šių metų pradžioje buvo 203 milijonai. Kasmet jų skaičius padauga 4%. 1970 m. krikščionių Afrikoje buvo 143 milijonai, taigi, per dešimt metų priaugo 60 milijonų. Tai pranešė pasaulinės evangelizacijos centras Nairobi mieste, Kenijoje.

*** PREL. AUDRYS J. BĄCKIS,** Vatikano Viešųjų Bendrijos Reikalų Tarybos paskretorius, liepos 3 d. atvyko į JAV dviem savaitėm atostogų. Buvo susostęs Lietuvos pasiuntinybėje Vašingtone pas tėvus.

*** PASAUKIMAI Į KUNIGUS IR VIENUOLIJĄ** Nitra gegužės 25 d. šventė savo įsteigimo tūkstančio ir šimto metų sukaktį. Tą dieną visoje Slovakijos šventovėse buvo perskaitytas Nitros vyskupo Jan Pasztory ganytojinis laiškas, kuriame pažymima, jog rūpinantis karaliu Sviatopulku, 880tais metais popiežius Jonas VII paskelbė bulę "Industriae Tuae" apie vyskupijos įsteigimą ir apie pirmo Nitros vyskupo konsekravimą Romoje.

*** ZIMBABVĖS RESPUBLIKA SUTARĖ SU VATIKANU** užmegzti diplomatinis santykius. Zimbabvėje bus įsteigta apaštalinė nunciatura, o prie Vatikano — Zimbabvės ambasada.

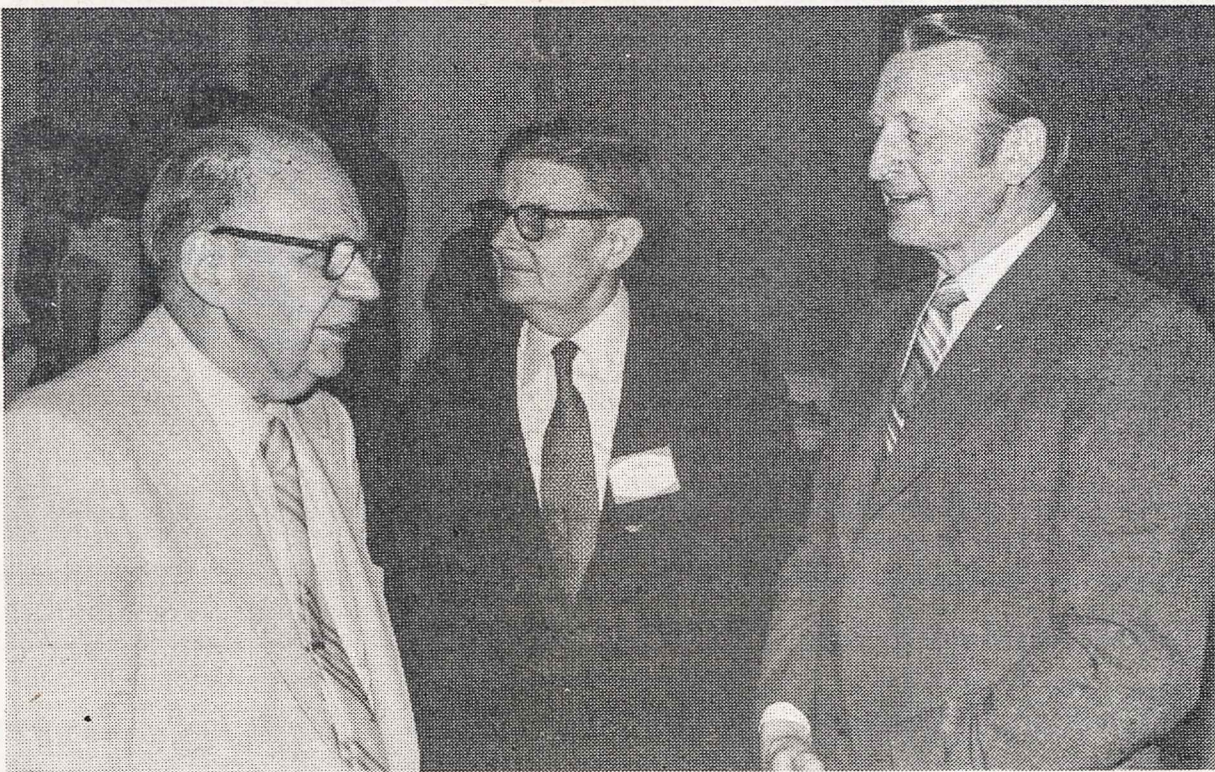
*** KARDINOLAS PIERRE PAUL PHILIPPE,** 75 m. amžiaus Rytų Apiečių kongregacijos prefektas, dėl senatvės atsistatydino iš pareigų. Popiežius jo vieton paskyrė lenką kardinolą Wladyslaw Rubin.

*** KARDINOLAS CORRADO BAFILÉ,** 77 m. amžiaus kanonizacijų bylų kongregacijos prefektas, dėl senatvės atsistatydino iš pareigų. Jo vieton paskirtas kard. Pietro Palazzini.

*** KARDINOLAS FRANZ KOENIG,** 75 m. amžiaus, Vatikano sekretoriato neitinkintiesiems pirmininkas, dėl senatvės atsistatydino iš eilčių pareigų. Jo vieton paskirtas vysk. Paul Puopard ir pakeltas arkivyskupu.

*** ARKIV. JEAN JADOT,** ligšiolinis apaštališkasis delegatas JAV-se, paskirtas naujuoju kongregacijos nekrikščionims pirmininku. Jis užims neseniai mirusio kard. Sergio Pignedoli vietą.

KUN. J. STŠ.

Lietuvių Bendruomenės surengtoje politinėje konferencijoje Vašingtone. Iš kairės: Lietuvos atstovas dr. ST. BĄCKIS, Lituanistikos Instituto atstovas dr. A. PLATERIS, buvęs PLB pirm. ir dabartinis PLB garbės teismo pirm. dr. J. SUNGAILA, aktyviai dalyvavęs konferencijos darbuose
Nuotr. R. A. Stirbio

PRANEŠIMAS IŠ ŠVEDIJOS

Dienraščio korespondentas Lietuvoje

Stockholmo liberalinės krypties dienraštis "Dagens Nyheter" birželio 22 sekmadieninio priedo du puslapius paskyrė Lietuvai. Ten rašoma:

"Prieš 40 metų Stalinas įjungė Estiją, Latviją ir Lietuvą į Sov. Sąjungą. Šią vasarą Estijos sostinėje Taline rengiamos olimpinės buriavimo varžybos. Jos įvyks tuo pačiu metu, kai Sov. Sąjunga galės švėsti 40 metų sukaktį nuo savo įsigalėjimo trijose valstybėse, kurios anksčiau buvo nepriklausomos. Šią jubiliejų demonstrantai Stockholme pavadino okupacijos metinėmis. Apie Pabaltijo laisvę toliau svajoja apie 270.000 lietuvių, estų ir latvių, pabėgusių nuo Raudonosios Armijos. Ju dalis apsigyveno Švedijoje. Bet ar laisvės svajonės gyvos trijuose kraštuose?"

Tas klausimas paskatino "Dagens Nyheter" pasiųsti į Pabaltijo šalis savo specialų korespondentą Maskvoje Stafaną Teste drauge su fotografu Folke Helbergu. Savo kelionės išpūdžius jie paskelbė trijuose reportažuose, kurių pirmasis, kaip minėta, buvo skirtas Lietuvai.

Nelaisvė visur

Gausiai nuotraukomis iliustruotas reportažas susideda iš dviejų didelių straipsnių: "Nelaisvė jaučiama visur" ir "Lietuva saugo savo savitumą". Pirmame švedas korespondentas norėjo pavaizduoti dabartinę Lietuvos katalikų būklę. Jis aprašo, kaip buvo sunku surasti kuniga, nes niekas nenorėjo pasakyti, žiūrėjo su įtarimu ir baimė. "Nebijoję mūsų tik pora jaunų vyrų, kurie nenorėjo atsakyti į mūsų klausimus, bet diskretiškai sekiojo, mums bevaikštant po kvartalą. Vienas jų, neva turistas su foto aparatu, sakė nekalbąs rusiškai, nors tai privaloma kalba Lietuvos mokyklose. Mes su juo susidūrėm antrą kartą, grįždami šventovėn. Vyras su foto aparatu mėgino dėtis niekad nematęs katedros (katedrą švedai vadina Sv. Petro ir Povilo šventove, m. p.), ir ši kartą eina paskui mus į šventovę".

Sekliai

Ten švedai sutiko kun. Antaną Dilį, kuris nusivedė juos pasikalbėti į zakristiją. "Žmogus su foto aparatu atsilieka ir pranyksta. Jo daugiau nematėme, jį pakeitė kiti. Kur tik bepajudėtume Vilniuje, dabartinėje Lietuvos sostinėje ar Kaune jaučiame nelaisvę. Gal net specialiai norima sudaryti tokį išpūdį. Lietuva — respublika, kurion žurnalistas dažniausiai neužsuka. Todėl čia neįprasta turėti reikalų su spaudos žmonėmis. Čia irgi nepopuliariau, kaip mes padarėme, pareikšti norą pamatyti Lietuvos Katalikų Bendrijos atstovą. Todėl oficialūs organai nenori padėti susitikti su Lietuvos katalikų kunigais. Visą tikybinių sritį tvarko religijų reikalų įstaiga Maskvoje. Paprastai ji mielai padeda ir surengia geros valios keliones aplankyti šventoves Sov. Sąjungoje. Kai mes paprašėm mums padėti užmegzti ryšį su K. Bendrija Lietuvoje, keliaviant po Pabaltijį, mums pasakė, kad esame per daug "siauri" savo pasirinkime, nes nelankome šventovių Latvijoje ir Estijoje. Pagaliau gavome vieno asmens telefoną, bet tas asmuo, pasirodė, per visą mūsų buvimo Lietuvoje laiką buvo išvykęs.

"Išorinis spaudimas Katalikų Bendrijai kybo ore, kai stovime zakristijoje. Kunigas neturi jokios galimybės patikrinti, kad mes esame tokie, kaip prisistatėm. Kunigas malonus ir atsargiai atsakinėja į visus mūsų klausimus. Tik vėliau galėjome sužinoti, kad jis Stalino laikais 7 metus praleido Sibire".

Siame sąrašyje "Dagens Nyheter" korespondentas paminėjo 17.000 tikinčiųjų peticiją ir nuo 1972 m. einančią "LKB Kroniką". Švedai susidarė įspūdį, kad Katalikų Bendrija Lietuvoje tvirta, gausiai lankomos pamaldos. "Net ir savo šventovėse viduje katalikų kunigai negali turėti pilnos galios. Mums buvo pažadėta leisti per Mišias fotografuoti, jei elgsimės atsargiai. Befotografuojant staiga po tikinčiųjų minią prasigrūdo vienas vyras su tokiu pačiu foto aparatu, kaip tariamasis turistą dieną prieš tai, ir pradėjo mus fotografuoti. Kai "Dagens Nyheter" fotografas pradėjo "ramybės trukdytoją" savo ruožtu fotografuoti, tada fotografų karą pastebėjo daugelis šventovėje esančių ir atsikuko į vyrą su aparatu. Aplink jį stovėjusieji pradėjo dar garsiau giedoti. Žmogus su foto aparatu negiedojo. Pasirodė, kad jis net nežinojo, kada per apeigas priklaupyti ar atsistoti. Jį išmūšė prakaitas. Mišioms pasibaigus, jis čiupo savo portfelį, įkišo foto aparatą ir nusigrūdo prie zakristijos durų. Kunigai vėliau sakė, kad jie nepastebėjo jokio žmogaus su foto aparatu šventovėje..."

Kaune abu švedų žurnalistai aplankė Kunigų seminariją. Dabar joje mokosi 82 seminaristai, pasakojo vicerektorius kun. Vytautas Vaičiūnas. Jis sakė, jog tikimasi gauti leidimą turėti daugiau kaip 90 klierikų penkioose kursuose. "Pakiltų seminarištų skaičius iki šimto, tai Lietuvai užtektų", aiškino tas pats šaltinis. Seminarijos žiniomis, Lietuvoje šiuo metu veikia 622 šventovės ir darbuojasi 711 kunigų.

Straipsnis iliustruotas nuotraukomis, kuriose matyti kun. Dilys, tikintieji Sv. Petro ir Povilo šventovėje, elgeta prie įėjimo ir tas straipsnyje paminėtas paslaptingas vyras, įkyliai fotografavęs švedus žurnalistus šventovėje pamaldų metu.

Nekalba apie Kalantą

Kitą straipsnį korespondentas pradeda "pagyvenusios kaunietės damos" žodžiais: "Lietuva buvo neturtingas žemės ūkio kraštas. Prisimenu, kaip kaimiečiai basi eidavo šventovėn. Tik įeidami apsiadavo, o išėję vėl nusiadavo vienintelę porą batų. Dabar žmonės geriau gyvena, negu iki 1940 metų". Korespondentas iš to pasidarė išvadą, kad sovietiniais laikais gimęs Lietuvos jaunimas todėl protestuoja, kad nežino, koks anksčiau buvo gyvenimas...

Inturisto vadovė visiškai nenorėjo kalbėti apie Romo Kalantos susideginimą. Tik žurnalistų prisipirta ji prisipažino "girdėjusi" apie tokį įvykį, bet "pakvaišusių", girdi, esama visose šalyse. Ji nenorėjo parodyti susideginimo vietos, nors tai žinoma vieta: netoli partijos būstinės ir teatro, kur 1940 m. vasarą "liaudies seimas" prašė Lietuvai priimti į Sov. Sąjungą, pažymi "Dagens Nyheter" korespondentas, gana smulkiai ap-

rašydamas Kauno neramumus, kilusius po Kalantos slapto palaidojimo.

Neturtingas kraštas

Štai kiti švedų išpūdžiai. "Teigiama, kad Lietuvai pavyko geriau išsaugoti savo savitumą, savo architektūrą, meną ir muziką, nes rusinimui priešintasi. Kaina buvusi augšta. Vilnius ir Kaunas — savotiški kulisai. Paradinės gatvės gražiai restauruotos. Vilniuje, pavyzdžiui, seniausias universitetas Sov. Sąjungoje visai neseniai atnaujintoje aplinkoje. Tačiau šalutinėse gatvėse visai kitas vaizdas: savo amžių atgyvenusiųose namuose žmonės gyvena be šilto vandens, be pilnų sanitarijų įrengimų. Pačiam miestui vidury stovi griautini pastatai, kuriuose žmonės gyvena tik dėlto, kad trūksta butų."

Korespondentai gria Vilnių, kad jame veikia trys naktniniai klubai, kuo net Maskva negali pasigirti, o jų programos — profesionalios ir "visa klase augštesnės" už kitur Sov. Sąjungai matomas.

Straipsnis baigiamas išvadomis, kad Lietuva neturi didelių pramoninių ir turistinių galimybių. "Lietuva neturi gamtos turtų. Čia didelė vieta tenka žemės ūkiui, išvystyta gyvulių ūkinystė. Miestų mėsinėse pakankamai gaminių, nors daug išgabenama į Rusiją. Trūksta žaliavų. Anglis, nafta ir elektra šiandien pasiekia iš Ukrainos. Nėra savų metalų, bet yra savų specialistų, išvystyta mašinų gamybos pramonė. Gaminamos skaičiavimo mašinos, mažieji televizoriai, dviračiai, paminint tik keletą pavyzdžių".

Turizmo ateitis

"Lietuva neturi jokios ateities ir kaip turizmo kraštas. Jau daug metų stovi Vilniuje plieno griaučiai ir liudija, kad viešbučio statyba neina pirmyn, kaip galvota. Gal kita penkmetį ir bus užbaigtas viešbutis. Kitaip ir Lietuvai, kaip savo metu Estijai, teks šauktis užsienio pagalbos. 4-5 geriausi sovietiniai viešbučiai iš tikrųjų pastatyti su užsienio — Švedijos ir Suomijos pagalba. Net jei viešbutių galimybės gerokai pagerėtų, Lietuva dar toli atsilieka nuo labiau turizmui palankių kaimynų Latvijos ir Estijos. Tik tada, kai Sov. Sąjunga leis keliauti automobiliais iš Helsinkio į Lenkiją per tris Baltijos respublikas, Lietuva galės sulaukti daugiau turistų", teigia "Dagens Nyheter" specialus korespondentas, aplankęs Lietuvą.

Pastaba. RFE/RL (Laisvosios Europos ir Laisvės Radijas) adm.-ja paruošė naują taupymo planą, kuriame numatyta ateinančiais biudžetinėmis metais baltiečių redakcijas, drauge su antraielės reikšmės pagalbinėmis tarnybomis, iškelti iš Europos į Niujorką. Europoje būtų palikta po vieną baltietį korespondentą. Šiuo metu Muenchene dirba po 6 darbuotojus, po 1 Niujorke. Galutinis vadovybės Vašingtone (BIB) sprendimas laukiamas dar šią vasarą. Amerikos baltiečių organizacijos tam priešinosi.

A. Lembergas

Lietuviška baldų dirbtuvė Torontė

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 663-9096

Anapilio sodybos steigėjui ir nuolatiniam jos korporacijos vicepirmininkui bei finansiniam vadovui

A+A

kunigui klebonui
PETRUI AZUBALIUI
mirus,

jo broliui JONUI su šeima ir kitiems giminėms reikiame nuoširdžiausių užuojautų.

Šv. Jono lietuvių kapinės ir Anapilio sodyba bus amžini Velionies atliktų darbų liudininkai.

Teilsisi jis Viešpatyje, atlikęs daugiau nei vieno žmogaus jėgos gali.

Anapilio taryba ir
Anapilio sodybos korporacija

Didžiajam lietuviškos spaudos rėmėjui

A+A

kunigui
PETRUI AZUBALIUI
mirus,

gilią užuojautą giminėms, artimiesiems ir Lietuvos Kankinių parapijai reiškia —

"Tėviškės Žiburiai"

Didžiai gerbiamam ir mielam

kunigui

PETRUI AZUBALIUI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia broliui JONUI su šeima, kitiems giminėms ir Lietuvos Kankinių parapijai —

Danutė ir Juris Mazurkevičiai
Liucija ir Danielius Pomerancai

Mielam mūsų Kanados Lietuvių Bendruomenės Oakvillės apylinkės nariui

A+A

kunigui klebonui
PETRUI AZUBALIUI

staigiai mirus, reikiame nuoširdžių užuojautų Velionies broliui JONUI bei jo šeimai, a. a. brolio STASIO šeimai, kitiems artimiesiems ir kartu su jais liudime —

KLB Oakvillės apylinkė

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

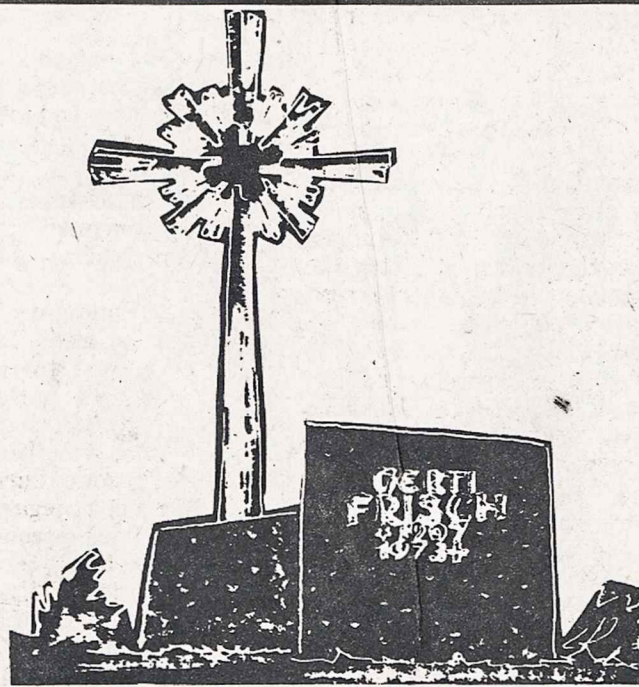
Atlieka įvairius kapų paminklų akmenis ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai, Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pareidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

KAZLAUSKAS

YONGE MEMORIALS LTD.

2044 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 1Z9

Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Mobawk Furniture Ltd.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbiamosios mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Saldytuvai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinelės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — Rytuose —
137 RONCESVALLES Ave. 2448 DANFORTH Ave.
Tel. 537-1442 Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Lietuviai krepšininkai kovoja dėl aukso medalio prieš latvius Laisvės Olimpiadoje Toronte Nuotr. V. Pranašičio

Laisvės olimpiadai pasibaigus

Labai sėkmingas bandymas • Dalyvavo per 300 atletų, stebėjo 8000 žiūrovų

“1980 Free Olimpiad” Toronte praėjo su dideliu pasisekimu, kokio nesitikėjo jos organizatoriai. Lietuvių, latvių, estų, ukrainiečių ir armėnų sportininkai varžybose dalyvavo su dideliu entuziazmu. Juos su nemažesniu entuziazmu lydėjo gausūs žiūrovai. Per visą olimpiados laikotarpį liepos 3-6 d.d. visus olimpiados renginius stebėjo arti 8.000 žmonių.

Olimpiada pradėta šaudymo turnyrais birželio 14 d. latvių stovyklavietėje “Berzaine”. Laimėjams medaliai buvo įteikti olimpiados metu liepos 6 d.

Įžanginis pokylis

Olimpiadinis savaitgalis pradėtas vakariene ukrainiečių salėje. Valgiai buvo paruošti ukrainiečių. Nors buvo kevirtadienio vakaras, liepos 3 d. susirinko per 400 svečių. Buvo net penki garbės stalai, prie kurių sedėjo kanadiečių politikai: Ontario liberalų vadas Stewart Smith, Ontario NDP partijos vadas Michael Cassidy, Etobicoke burmistras Flynn, Toronto burmistro atstovas Art Eggleton, miesto tarybos nariai — Tony O'Donohue ir Boytchuk ir visa eilė kitų.

Vienas iš pirmųjų sveikinimo žodį tarė Stewart Smith. Pasak jo, pasaulis turėtų sekti šias žaidynes labiau, negu maskvines, nes šių žaidynių prasmė didesnė. Maskvinės olimpiados boikotas esąs pagrįstas, nes tai privertė Sovietų Sąjungos valdžią paaiškinti, kodėl nedalyvauja didžiausios ir svarbiausios vakarinio pasaulio valstybės. Šios laisvosios olimpiados didžiausias laimėjimas yra tas, kad gali priminti visuomenei, jog reikia kovoti, kol visame pasaulyje nebūs įgyvendinta laisvė.

Etobicoke burmistras Flynn savo žodyje pastebėjo, kad Sovietų Sąjunga atsisakiusi dalyvauti invalidų olimpiadoje Airijoje, nes neturinti invalidų. Kai Sovietų Sąjungai buvo siūlyta tas žaidynes rengti kartu su didžiaja olimpiada Maskvoje, ji atsisakiusi.

Toronto miesto burmistro atstovas Art Eggleton pabrėžė vertę šios Laisvės Olimpiados: ji primena laisvajam pasauliui, kad yra visa eilė kraštų, kurie yra praradę teisę dalyvauti olimpinėse žaidynėse savo vardu. Pavertieji sportininkai yra priversti dalyvauti maskvinėje olimpiadoje po savo okupanto vėliava! “Šios laisvos žaidynės primena visiems kanadiečiams, kodėl Kanada nedalyvauja olimpiadoje.”

Paskutinis žodis teko šios olimpiados organizacinio komiteto pirmininkui O. Kachmarskiui, kuris pabrėžė, kad šios dienos žmogus yra pamiršęs tai, kas yra įvykę jo gyvenimo laikotarpyje, kokie nusikaltimai padaryti prieš žmogaus ir tautų teises. “Montrealyje Kanados publika negirdėjo apie Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir Armėniją. Tai užmirštos tautos. Šios olimpiados tikslas — priminti visuomenei, kad tokios tautos gyvuoja ir toliau, kad mes laisvajame pasaulyje kalbame už jas.” Toliau O. Kachmarskis pristatė olimpiados garbės pirmininką brigados generolą Whitaker, kuris tarė pagrindinį žodį.

Generolo kalba

Gen. Whitaker pasirodė labai gerai suprantąs pavergtų tautų keliamus klausimus. Jo žodis klausytojus paskatino, padrąsi-

no ir paliko labai gilų įspūdį. Jo nuomone, didžiausias įnašas, kuri Kanadai gali duoti ateiviai iš kitų kraštų, ypač politiniai pabėgėliai, yra tas, kad jie išjudina apatišką Kanados visuomenę. “Kanados atletai paaukoja savo teisę varžytis olimpiadoje, tačiau jei tai didžiausia jų auka, tai palyginti su kitomis aukomis, yra labai maža. Daugelis yra praradę savo gyvybes, kovdami už laisvę!” Whitaker pabrėžė, kad jam sunku suprasti, kaip Belgija, Olandija ir kiti Europos kraštai, kurie patys taip žiauriai pergyveno mirtį ir karus, gali taip lengvai prisidėti prie olimpiados Maskvoje ir ją remti. Argi taip greitai pamiršo žuvusiųjų aukas? Pasaulis pamiršta aiškiai ir viešai skelbiamą Sovietų Sąjungos tikslą — užimti pasaulį ir jį sukommunistinti. Jau 24 kraštai yra jų pagrębti. Dabar jie kliudo pasaulinei taikai savo žygiais Afganistane ir prie Persijos jūros.

Whitaker įtikinamai atrėmė priekaištą, kad olimpinės žaidynės nėra politiškos. Nuo 1936 m. politika turėjo didelės įtakos ir olimpinės žaidynės. 1936 m. ji buvo panaudota Hitlerio propagandiniams tikslams — iškelti vokiečių tautos pranašumą virš visų kitų tautų. 1960 m. Australijoje įvykusi olimpiada buvo sudrumsta Vengrijos okupacijos. 1968 m. olimpiadą Meksikoje sudrumstė karinių studentų riaušės. 1972 m. įvyko žiaurūs incidentas su Izraelio atleteis olimpiadoje Vokietijoje. 1976 m. Montrealio olimpiadoje pati Kanada boikotavo Pietų Afrikos ir Taiwanio dalyvavimą. Tarptautinis olimpiados komitetas neleido P. Afrikai dalyvauti žaidynėse. Kodėl tad daroma išimtis Sovietų Sąjungai? Žaidynėmis Maskvoje sovietai nori įrodyti pasauliui, kad jų sistema yra geriausia. Jų tikslai yra grynai propagandiniai. Tuo metu, kai vyko derybos su televizijos stotimis dėl olimpinų žaidynių transliavimo, NBC bendrovei buvo pasakyta Maskvą rodyti tikslai geriausiam fone.

Pati Sovietų Sąjunga pareiškė 1978 m. kokie jos tikslai. Jos spauda rašė: olimpinės žaidynės yra “įrodymas pasaulinio pripažinimo, kad mūsų užsienio politika yra istoriškai ir teisiškai teisinga... ir pripažinimas mūsų svarbaus vaidmens, siekiant pasaulinės taikos.”

Po įvykių Afganistane, JAV valdžiai beliko viena išeitis — boikotuoti sovietų rengiamą olimpiadą. Jeigu nustotume siųsti kviečius, tai plačioji visuomenė nepastebėtų. Boikotuodami olimpiadą Maskvoje, paliečiame plačiąją sovietų visuomenę.

Generolo nuomone, olimpiados neturėtų atstovauti savo kraštams. Lenktyniavimas tarp kraštų dėl medalių skaičiaus yra politinis dalykas ir labai nesveikas. Toks lenktyniavimas tikrai parodo, kuris kraštas yra užtektingai pajėgus finansškai savo atletus paruošti. Olimpiada turėtų būti pastoviai rengiama Graikijoje ir neturėtų būti kraštų vėliavų. Jisai skatino grįžti prie pirmosios 1894 m. olimpiados idealų bei siekių.

Po kalbų buvo trumpa, gyva ir idomi ukrainiečių dainininkių ir šokėjų programa. Po jos buvo pagerbti iškiliausi penkių pavergtų tautų atletai ir jiems įteikti žymenys. Šią dalį tvarkė olimpiados organizacinio komiteto vice-pirmininkas Rimas

Petrauskas. Iškiliausiu lietuvių sportininku atitinkamos komisijos išrinktas Leonas Rautinšas, kuris ne tik tai Kanados, bet ir JAV mastu yra žymus krepšinio žaidėjas. Leonas yra jauniausias atletas iki šiol patekęs į olimpinę Kanados krepšinio komandą. Jis taip pat pirmas iš Kanados olimpinės krepšinio komandos pasisakęs, kad nevyks į maskvinę olimpiadą, kai buvo paskelbtas boikotas.

Atidarymas

Oficialus Laisvės Olimpiados atidarymas įvyko liepos 4 d., 7.30 v.v., Centennial Park, Etobicoke stadione. Žiūrovų susirinko per 1.500. Į aikštę įvygio uniformuoti atletai su įrašais ir vėliavomis: Armėnija, Estija, Latvija, Lietuva, Ukraina. Vėliavas lydėjo tų tautybių tautiniais drabužiais apsirengęs jaunimas. Su olimpinu deglu įbėgo sportininkas, kuris prie iškeltų šių tautybių bei Kanados ir JAV vėliavų įžiebė olimpinį žaidynių ugnį. Grojo ukrainiečių jaunimo orkestras.

Po oficialaus atidarymo, kuriame kalbėjo burmistras Flynn ir gen. Whitaker, prasidėjo meninė programa. Ritminę gimnastiką atliko estės merginos, dainavo ukrainiečių moterų choras, latvių vyrų choras ir šoko latvių tautinių šokių grupės.

Atidarymo apeigos buvo gerai suorganizuotos, įdomios ir gyvos. Jeigu ir buvo nesklandumų, jų žiūrovai nepastebėjo. Lietuviai atletai dėvėjo geltonus marškinius su žalios spalvos įrašu “Lithuania” ir žaliom kelnaitėmis. Latvių spalva buvo raudona ir balta, estų — mėlyna ir balta, ukrainiečių juoda ir raudona, armėnų — oranžinė ir tamsiai mėlyna. Atletų eitynės buvo tikrai spalvingos. Publikos ir atletų nuotaika buvo pilna entuziazmo.

Rungtynės

Nuo pat ankstyvo ryto salėse ir stadione prasidėjo rungtynės. Publikai lengva buvo atskirti savuosius nuo kitų pagal uniformas. Visur publika garsiai šaukė už savuosius ir rodė didelį dėmesį jaunesiems atletams. Daugiausia dėmesio susilaukė kova dėl krepšinio pirmenybės tarp lietuvių ir latvių komandų. Ją galų gale laimėjo lietuviai. Latviams teko sidabriniai medaliai.

Tuo pat metu aikštėje vyko taip pat svarbi kova tarp ukrainiečių ir armėnų futbolo komandų. Laimėjo ukrainiečiai. Ištisą dieną stadione vyko įvairios rungtynės. Lietuvių moterys ypatingai gerai pasireiškė bėgime. Trys lietuvaitės kelis kartus nunešė aukso, sidabro ir bronzos medalius bėgime, būtent, abi Olekaitės iš Tillsonburgo, Ontario, ir Mažeikaitė. Ilgos distancijos bėgime visas nurungė Kanados mastu pasižymėjusi Dana Valaitytė.

Svarbios varžybos vyko diskomete tarp Kanados olimpinės rinktinės nario ukrainiečio Boris Chambul ir lietuvio Andriaus Barkausko iš Londono, Ontario. Boris Chambul laimėjo aukso medalį, Barkauskas — sidabro, jaunesnysis Chambul — bronzos.

Publikai buvo daug pasirinkimo: galima buvo sėdėti vėsinamose salėse ir sekti krepšinio bei tinklinio varžybas arba eiti į stadioną ir stebėti lengvąją atletiką. Organizatoriai gerai buvo sudarę programą — nesitrukėjo 1-4 tą psl.)

Nėra tik Baltijos valstybių

Baltijos tragedijos sukakties minėjimas Britanijos Londone

Sovietų invazijos į Baltijos valstybes 40 metų sukakties proga Londone buvo suruoštas Lietuvos, Latvijos ir Estijos išeivijos atstovų susitikimas su britų parlamentarais. Rytų Europos tremtinių organizacija “Council of the European Liaison Group” liepos 2 d. sukvietė į Lietuvių Namus keliolikos tautų atstovus, žurnalistus bei politinius veikėjus, kuriems baltiečiai priminė Sov. Sąjungos ir nacių Vokietijos samokslą prieš Baltijos valstybes ir papasakojo apie dabartinę padėtį okupuotose kraštuose. Latvių vardu puikų pranešimą padarė jaunosios kartos atstovas dr. A. Abakuks. Po jo kalbėjo estų s-gos pirm. V. Partel ir lietuvių s-gos pirm. Z. Juras.

Rusų disidentas V. Bukovskis ilgesnėje kalboje pasmerkė Kremliaus imperialistinę politiką ir išvedė paralelę tarp įvykių prieš 40 metų Baltijos kraštuose ir dabartinių Afganistane. Jis pasakė, kad agresijos prieš Afganistaną panašumus į Baltijos respublikų tragediją turėtų išlaikyti vakariečių iliuzijas, jog Sov. Sąjunga geruoju pasitrauks iš Afganistano.

Labai jautrią kalbą pasakė Europos parlamento atstovė Bar. Elles, pabrėždama, kad naujausias parlamentas yra tinkamiausia vieta Baltijos valstybių klausimui kelti. Ten jau buvo diskutuotas agresijos prieš Afganistaną klausimas ir ta proga buvo kalbama apie reikalingą stabdyti maisto ir strateginių medžiagų eksportą į Sov. Sąjungą. Ji apgailestavo, kad neatšilė žvelgant į agresiją Afganistane, kaip kurie Europos ekonominės bendruomenės kraštai eksportuoja vis daugiau maisto į Sov. Sąjungą, ir, kas blogiausia, tą eksportą subsidijuoja EEB iš bendro iždo. Nepakankama politinį subrendimą rodo ir britų sportininkai, sutikę dalyvauti Maskvos olimpiadoje.

Baltiečiams rūpi turtas...

Užsieniečio žurnalisto nuomone, baltiečiai nekovoja už nepriklausomybę

Montrealio dienraštis “The Gazette” VI. 30 išspausdino ilgą Gwynne Dyer straipsnį “Baltic states are prospering under the Soviet yoke”. Nurodyta, kad straipsnis gautas iš Britanijos Londono. Matyt, jis buvo išspausdintas ir britų laikraščiuose. Iš antraštės susidaro įspūdis, kad straipsnis yra prososietinis, tačiau paskaičius matyti, kad nevisai taip yra.

Autorius atpasakoja Baltijos valstybių okupacijos eigą visai teisingai, išskyrus datas, ir padaria nacionalizmą. Jis esąs gyvas, tačiau telkiasi apie kultūrą bei kalbą ir religiją (Lietuvoje). Nepriklausomybės (separatizmo) kaip politinio tikslo esą nesiekia net disidentai intelektualai. Čia autorius, žinoma, klysta, nors nurodo savo tvirtinimo motyvus: nepriklausomybė neįmanoma, antra, Baltijos respublikos yra labiau pasiturinčios už kitas Sov. Sąjungos dalis. Baltijos kraštuose esą lengviau gauti dalykų, kurių nėra kitur. Be to, juose yra daugiau kultūrinės laisvės nei kitose Sov. Sąjungos dalyse. Tai esą padeda baltiečiams gyventi ramybėje. Pvz. Estijoje verčiamos prancūzų filosofo Sartre knygos (sovietų simpatikas, Red.). Vadinami tokie veikalai, kaip “Waiting for Godot”.

Antirusiški jausmai esą gyvi, bet jie neperkeliami į politiką. Didysis pavojus ten — rusų imigracija. Latvijoje rusų yra 30%, Estijoje — 25%, Lietuvoje — 9%. Dėlto dabar mažinamas pramonės prieštaraus. Šiai baimei tačiau prieštarauja gyvas tautinis-kultūrinis gyvenimas. Lietuvoje atsirado gyvas

• Norintiems susipažinti su “Tėviškės Ziburiai” jie siunčiami nemokamai. Metinė prenumerata naujam skaitytojui — \$10, reguliari — \$14.

Optical Studio

OKULISTAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(prieš Lietuvii Namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neauštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Knygos apie Jaltos sutarties aukas autorius lordas Bethell pažymėjo, kad Sov. Sąjunga turėtų susiprasti padariusi klaidą, pagrobdama Baltijos kraštus drauge su savo mirtinu prieš Hitleriu. Susipratusi, ji turėtų atitaisyti tą klaidą. Karo metu daug kraštų buvo okupuota, bet karo veiksmams pasibaigus kiekvienam kraštui buvo leista atstatyti savo valstybę, kad ir nevisai nepriklausomą. Vien tik Baltijos kraštai buvo išbraukti iš žemėlapių. Lordas Bethell pareiškė nuomonę, kad Britų radijas BBC turėtų pradėti transliacijas lietuvių, latvių ir estų kalbomis, kad tos tautos žinotų, jog jos nėra užmirštos.

Europos parlamento atstovas Alan Tyrell taip pat palaikė mintį, kad reikia reikalauti BBC transliacijų Baltijos tautų kalbomis, nes, idėjų kovai vykstant, reikia panaudoti visus turimus ginklus.

Paskutiniuuoju susirinkime kalbėjo Britanijos parlamento atstovas P. Taylor, kuris taip pat yra susidomėjęs Baltijos tautų likimu. Jis irgi pasisakė už BBC transliacijas į Lietuvą Latviją ir Estiją.

Per paklausimus lordas Bethell paaiškino, kad Jaltos aukoms paminklas Londone bus statomas šį rudenį. Paminklas, kurio projektas jau paruoštas, bus patatytas centrinėje miesto dalyje, prieš Victoria & Albert muziejų, gatvėje, kur lankosi daug turistų. Projektui yra gautas Britanijos min. pirmininkės ponios Thatcher pritarimas. Šiuo metu renkamos lėšos paminklo statybai.

Po susirinkimo, kuriam vadovavo CELG pirm. R. Marčėtis (jugoslavas), svečiai buvo pavaišinti vynu ir dar ilgai šnekėdavo.

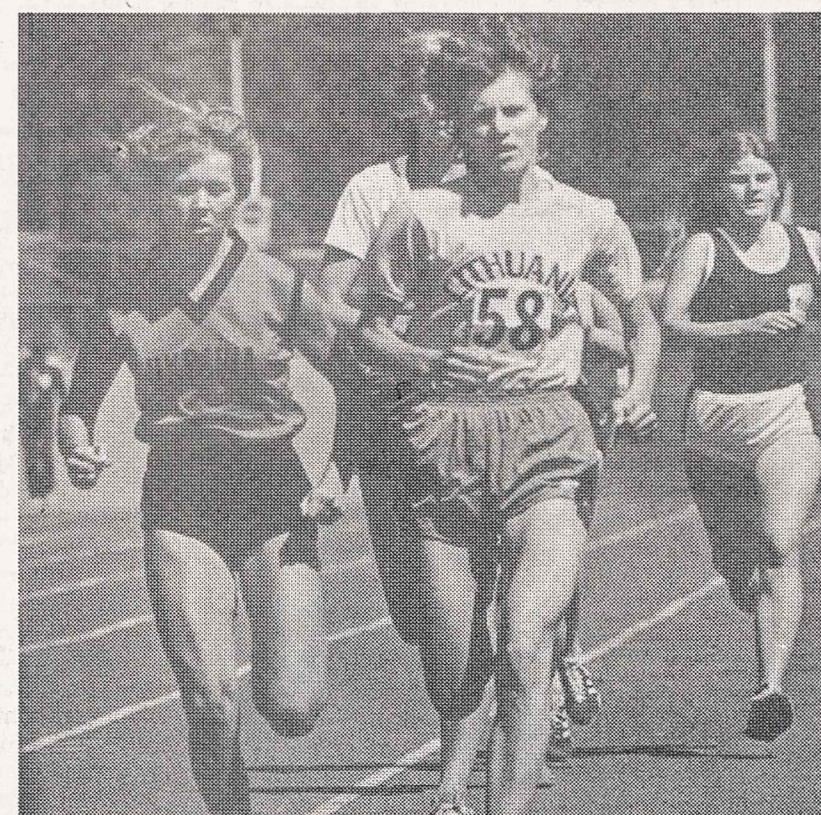
Liepos 16 d. Baltiečių Taryba Londone ruošia spaudos konferenciją britų žurnalistams tuo pačiu klausimu. J. V.

domesys Katalikų Bendijai, kuri, panašiai kaip Lenkijoje, yra glaudžiai suaugusi su tautybe. Ten yra auganti pogrindžio spauda.

Sovietinė valdžia esą stengiasi perdaug nespauti tautinių grupių. Dauguma spaudos, televizijos bei radio programų leidžiama vietinėmis kalbomis. Rusų jėga yra gerai paslėpta už latviško, lietuviško ir estiško fasado, kuriam atstovauja tų tautybių pareigūnai.

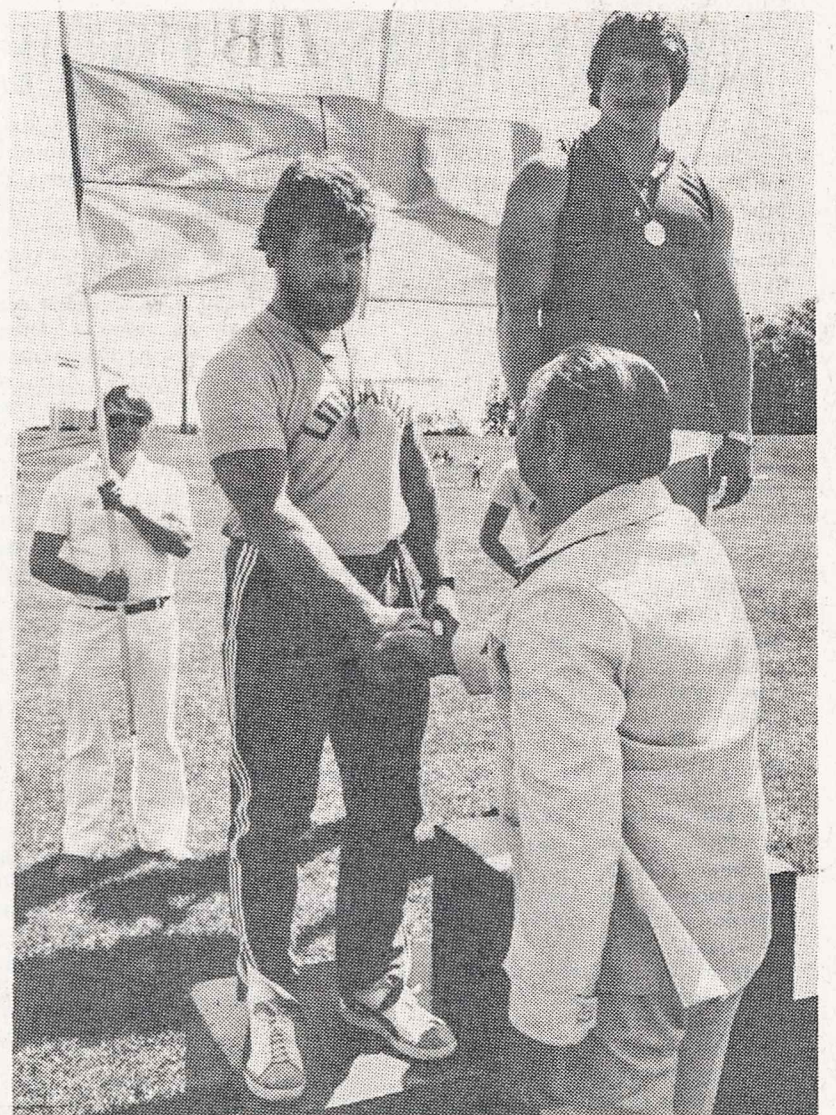
Autorius baigia straipsnį, sakydamas: “Idealiame pasaulyje, žinoma, Estija, Latvija ir Lietuva būtų pasiturinčios, saugios ir nepriklausomos. Deja, pasaulis nėra tobulas. O tuo tarpu dauguma Baltijos valstybių piliečių bus patenkinti būdami saugūs ir palyginti pasiturintys.”

Šio straipsnio autoriui, matyt, trūko tikslesnių duomenų, įgalinčių žvelgti giliau į pavergtų tautų širdis bei patirti tikrąjį nusistatymą. Juk nei viena sąmoninga tauta neparduoda savo laisvės už geresnį gyvenimą, turtingumą ar saugumą. Pavertieji baltiečiai įvairiomis progomis bei proveržiais yra parodę savo laisvės troškimą, kuris užsieniečiui nelengvai pastebimas. Sk.

DANA VALAITYTE

laimei aukso medalį 1500 metrų bėgime Laisvės Olimpiadoje Toronte Nuotr. V. Pranašičio

Laisvės Olimpiadoje Toronte laimėjęs sidabro medalį ARYVDAS BARKAUSKAS, dešinėje — laimėjęs aukso medalį ukrainietis BORYS CHAMBUL, Britų Bendruomenės čempionas Nuotr. V. Pranašičio

PRANESIMAS IŠ ROMOS

Lietuviškajam gyvenime

P. JATULIS

Lietuviai pas šv. Tėvą

Apie 80 lietuvių iš JAV ir Kanados, žurnalo “Laiškai Lietuviams” redaktoriaus kun. J. Vaišnio, SJ, vadovaujami, trečiadienio audienčioje VI. 18 buvo priimti popiežiaus Jono Pauliaus II-jo. Pranešėjui pristatčius lietuvių grupę, popiežius į lietuvių kreipėsi pasveikindamas anglų kalba: “A special greeting to the Lithuanian group...” Audiencijos pabaigoje šv. Tėvas priėjo prie lietuvių grupės ir pasikalbėjo su daugeliu lietuvių maldininkų. Lietuvių su šv. Tėvu nuotrauką pirmame puslapyje idėjo Vatikano dienraštis “L'Osservatore Romano” birželio 22 d. laidoje.

Lietuviai buvo atvykę į Romą paminti lietuvių koplyčios šv. Petro bazilikoje iškilmingo pašventinimo dešimtyjų metinių. Toliau jie vyko į Vokietiją dalyvauti Oberammergau Kristaus kančios vaidinime.

Kunigystės sukaktis

Birželio 22, sekmadienį, Romos šv. Kazimiero kolegijos koplyčioje atšvęsta žinomo dailininko kun. Pijaus Brazausko auksinė kunigystės ir 75 metų amžiaus sukaktis. Sukaktuvininkas, dviejų amerikiečių klebonų lydimas, atvyko iš North Bend, Oregono valstijos, JAV, kur ėjo kapeliono pareigas vienoje ligoninėje.

Kun. P. Brazauskas yra gimęs 1905 m. Bagotosios parapijoje, Vilkaviškio vyskupijoje. Kunigu išventintas 1930.VI.22. Kaip kunigas, jis dirbo įvairiose parapijose Lietuvoje, išdekoravo Paļevonio ir Sakų šventoves. Sukaktuvininkas yra nutapęs daug paveikslų ir būdamas Amerikoje. Apie jį rašoma amerikiečių

Disertacija apie Lietuvą

Jauna italė Emanuela Bon-signori Romos universiteto humanitarinių mokslų fakultete birželio 26 d. apgynė disertaciją apie Lietuvos sovietizaciją 1940-1945 m. laikotarpyje ir gavo daktarės laipsnį. Disertaciją įvertinta auščiausiu pažymiu su pagyrimu. Ruošdama savo darbą, doktorantė išvertė į italų kalbą daug dokumentų, liečiančių slapčius sovietų ir nacių susitarimus, sovietinę okupaciją Lietuvoje, gyventojų tremimus ir kt. Rašydama disertaciją, ji pasinaudojo Lietuvos atstovybės prie šv. Sosto patarimais, archyvu ir biblioteka.

Italė lituanistė

Florencijos universiteto lingvistikos instituto jauna profesorė dr. Teresa Ademollo yra specialiai atsidėjusi lietuvių kalbos mokslui. Ji neseniai applančė Romos lietuvių kolegijos ir kitas lietuvių bibliotekas, susipažindama su paskutinėmis lietuvių kalbos studijom. Ji laisvai skaito ir kalba lietuviškai. Lietuvoje leidžiamus kalbininkų raštus ji užsisako tiesiog, o senesnius leidinių pasidaro foto kopijas. Be kitų, ji neseniai yra paskelbusi italų žurnaluose tokią studiją: “Irankių vardai, kilę iš lietuviško kiršči”; “Lietuvių kalavijas ir senprisių kalabian”; “Lietuvių žodžio piauti ankstyvesni dariniai ir iš jo kilusi žodžių šeima”; “Baltų-loty-nų žodyno atitikmenys”. Čia moksliškaai tyrinėjami žodžiai: alksnis, aukšlys, aukštas, latvių dels (sūnus), dvėselis, ėska, kliauda, latvių kumulis (debesis), Lietuva, mentimai, pelenas, perėti, regztis, rėtis, skarta, unksna, vanduo, veršis, vyburti, vizga, vožti, žirklės.

Naujas NT vertimas

Greta Romos lietuvių kolegijos esanti Failli spaustuvė birželio mėn. pabaigoje išspausdino šv. Rašto Naujojo Testamento I-įj tomą, kuris apima keturias Evangelijas ir Apaštalių Darbus. Naują vertimą, įvadus ir plačius aiškinimus paruošė lietuvių šv. Kazimiero Kolegijos Romoje rektorius prel. Ladas Tulaba, šv. Rašto daktaras. Knygos pabaigoje yra liturginė, vardinė ir dalykinė rodyklė. Knyga atspausa ant plono popieriaus ir turi 622 puslapius.

Okulistas

S. Brogowski, O.D.

412 Roncesvalles Ave.

Toronto, Ontario

(pie Howard Park Ave.)

Kabineto telefonas

531-4251

Pacientai priimami

susitarant telefonu

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

ISLEIDO KATEKIZMĄ

"Gimtojo Krašto" pranešimu birželio 19 d. laidoje, Lietuvos vyskupijų ordinarų kolegija 60.000 egz. tiražu išleido 127 psl. katekizmą, kurį spaudai paruošė vėlonis kun. dr. N. Skurkis, redagavo kun. V. Aliulis. Katekizmas esąs iliustruotas prancūzų dail. Gustavo Dore (1833-1883) piešiniais. Trumpoje žinutėje pabrėžiama, kad tai buvo padaryta "tenkinant tikinčiųjų poreikius". Iš tikrųjų šio katekizmo teko laukti ilgus metus. Be to, 60.000 egz. tiražas yra juokingai mažas Lietuvos tikintiesiems.

LIETUVOS MISKAI

Miškų ūkio mokslinio tyrimo institutė Girionyse, esančiuose prie Kauno, birželio pradžioje įvyko respublikinis girininkų pasitarimas, kuriame pagrindinį pranešimą padarė miškų ūkio ir miško pramonės "ministeris" V. Lukaševičius. Teigiama, kad Lietuvoje dabar yra daugiau kaip du milijonai hektarų valstybinių, kolchozinių ir sovchozinių miškų. Pastarajame penktmetyje buvo pasodinta apie 5.000 ha naujų miškų. Tas pats V. Lukaševičius "Tiesos" 126 nr. pasakoja, kad vidutinis Lietuvos miško amžius yra 45 metai. Lietuvos miškų dabar sudaro: 30% — jaunuolynai, 48% — pusamžiai, 12,6% — pribręstys ir 9,6% — brandūs bei perbrędę medynai. Visoje Lietuvos teritorijoje yra 490 girininkų, kuriems su eiguoliais ir tenka pagrindinė miškų priežiūra. Beveik visi miško darbai dabar jau yra mechanizuoti. Pastarajame dešimtmetyje melioratoriai nusausino 245.000 ha šlapių miškų.

MIRĖ MOKYTOJAS

Mokytojas ir knygų vertėjas Juozas Sudeikis balandžio 27 dieną mirė Vilniuje, sulaukęs 78 metų amžiaus. Vėlonis yra dalyvavęs savanorių Lietuvos nepriklausomybės kovose, studijavęs lietuvių kalbą ir literatūrą Kauno universitete. Mokytojo Merkinės, Sirvintų, Žiežmarių, Krekenavos vidurinės mokyklos, dirbo Lietuvos saugumo departamento užsienio spaudos skyrių. Su žmona ir dukrele 1941 m. birželio viduryje buvo išstremti į Sibirą, kur jam teko dirbti Kolyms auko kasyklose. Iš Sibiro grįžo 1956 m. Yra išvertęs nemažai I. Turgenevo apysakų, H. Senkevičiaus romanų. Iš kitų jo vertimų minėtinas etnografinis L. Krzywickio veikalas "Žemaičių senovė". R. Rollando "Mikolo Angelo gyvenimas". Grįžęs iš Sibiro, išvertė E. Ožekienės apysaką "Chamas", paruošė ankstesnių savo vertimų naujas laidas. Palaidotas Antakalnio kapinėse.

TRETI TRYNUKAI

Trynukų Kelmėje susilaukė Algio ir Onos Stankų šeima. Tėvas yra Vilniaus konservatorijos Klaipėdos fakultetų studentas, motina — Kelmės rajono Pabutkalnio kultūros namų direktorė. Jų pusantrų metų dukrelę nudžiugino iš karto atkeliavusios dvi sesutės ir broliukas. Naujagimius auginti padeda "Naujo kelio" kolchozas. Tai jau treči trynukai, gimę Kelmės rajone per pastaruosius 13 metų.

LIETUVIAI IR OLIMPIADA

Respublikinė turizmo bei ekskursijų taryba ir tarptautinis jaunimo turizmo biuras "Sputnikas" organizavo ekskursijas ir olimpinės žaidynės. Trumpame pranešime teigiama, kad sporto mėgėjų grupės iš Lietuvos olimpinės vietovės — Maskvos ir Taline — viešėti galės po 7-9 dienas. Joms bus leista stebėti olimpinės varžybas, kultūrinius renginius, susipažinti su tų miestų įžymybėmis. Ekskursantų skaičius nutylimas, bet jis tikriausiai buvo apribotas. Teigiama, kad ir Vilnius, nors ir

neolimpinis miestas, turėjo susilaukti apie 4.000 turistų iš komunistinių Europos šalių, Kubos, Suomijos, Italijos, Prancūzijos bei kitų valstybių. Mat, nemaža jų dalis Maskvon vyko per Lietuvą. Specialiais traukiniais per Lietuvą olimpiadon turėjo važiuoti sportininkai, jų treneriai, tarptautinių kongresų dalyviai. Utenos alaus darykla buvo gavusi užsakymą iš Maskvos olimpiados dalyviams bei svečiams pagaminti gaivinantį bealkoholinį gėrimą "Saltukas".

SVEČIAI IŠ SVEDIJOS

Birželio 23-25 d.d. Vilniun buvo atvykusi generalinė Svedijos konsulė Leningrade C. Rusenstriom, lydimą konsulato pareigūno P. Berkelio. Svečiant sovietinės okupacijos keturiasdešimtmetį, atrodo, dabar samingai stengiamasi viliooti neutralių valstybių konsulus, o paskui daryti išvadą, kad tos valstybės jau pripažįsta Lietuvos įjungimą į Sovietų Sąjungą. Konsulė C. Rusenstriom priėmė užsienio reikalų "ministerį" vaidinantis V. Zenkevičius, Vilniaus vykdomojo komiteto pirm. A. Vileikis, augščiausiosios tarybos prezidento pirmininko pavaduotoja L. Diržinskaitė-Piliūsenko. Beveik tuo paty laiku Lietuvon buvo užsukęs ir Svedijos gamtos apsaugos valdybos gen. direktorius V. Polsonas. Jį priėmė "ministerių" tarybos pavaduotojas V. Vazalinskas su V. Zenkevičiaus pavaduotoju J. Grigučiu ir Lietuvos gamtos apsaugos komiteto pirm. K. Giniūnu. Svečiai V. Polsonui buvo leista susipažinti su gamtos draustiniais įtrauktu Žuvinto ežeru, istoriniu Trakų draustiniu.

AUGANTI VANAGUPĖ

Savo valdas sparciai plečia jauniasias Lietuvos kurortas Vanagupe, priklausantis Palangai. Čia jau pastatyti 700 vietų poilsio namai "Linai" žemės ūkio darbuotojų susivienijimui. Statoma Lietuvos jūrų laivininkystės poilsio bazė. Sekančiais metais bus pradėta statyti 600 vietų sanatorija. Pastatam naudojamasi originalios formos surenkamosios gelžbetonio plėštos. Ties pastatai sudarys vieningą ansamblį, atspindintį pajūrio liaudies architektūros motyvus. Po stogu ir atvira ore bus įrengti sportiniai baseinai. Vieni bus skirti gydomiesiems, kiti — maudymuisi betkurio metų laiku, nes bus aprūpinti pašildomu jūros vandeniu.

KURSIŲ NERIJA

Kurortinį sezoną Kuršių nerija pradėjo teatralizuotu legendinės Neringos ir Naglio atvykimu. Šia proga taipgi surengtos jachtų varžybos. Spėjama, kad šia vasara Neringoje išsisės apie 60.000 vasarotojų.

LENINO KAMBARYS

Klaipėdos sovchoze-technikume buvo įrengtas V. Leninui skirtas "sloves" kambarys. Jame žadama šaukti komjaunimo susirinkimus, į jo eiles priimti naujus narius. Technikumo metraštyje rašoma, kad tai bus nauja sovietinė tradicija.

LIKENŲ SANATORIJA

Naują vasaros sezoną pradėjo gydomosiomis versmėmis pasižymėjusi Likėnų sanatorija prie Biržų. Savo sveikatą čia jau taiso apie 200 poilsiautojų. Medikų grupei vadovaujantis vyr. gydytojas Gediminas Gaidys rūpinasi ne tik pacientų sveikata, bet ir jų laisvalaikiais. Medicinos darbuotojai bendrame savo susirinkime su pacientais pagerbė pasižymėjusius sanitarus Kotryną Edukevičienę, Vladą Ražėną, jaunesniąją medicinos seserį Ksaverą Vilkię. Poilsiautojams skaitomos paskaitos, organizuojamos ekskursijos revoliucinėmis vietomis į Latvijos miestus Rygą ir Bauskę, pažintinės kelionės po Biržų rajoną.

V. Kst.

"TALKOS" KREDITO KOOPERATYVAS jieško MOTERS TARNAUTOJOS

raštinėje dirbti, mokančios lietuvių ir anglų kalbas.
Kreiptis: "TALKA" (Hamilton) CREDIT UNION Ltd.
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Simbolinė šeštosios tautinių šokių šventės ugnį Čikagos Jaunimo Centro sodelyje 1980 m. liepos 5 d. uždegą šokių vadovė NIJOLĖ PUPIENĖ, lydimą šešių kraštų atstovų bei atstovų

Nuotr. J. Urbano

Sudbury, Ontario

PAGERBTUVĖS. B. Stankienės, D. Rotkienės ir A. Albrechtienės iniciatyva buvo suruoštos šaukos pagerbtuvės šv. Kazimiero lenkų saleje Jadvygos ir Zigmą Labuckų 35 metų vedybinio gyvenimo sukakties progą. Pagerbtuvės pradėjo D. Rotkienė nuosirdžiu sveikinimo žodžiu. Po to sveikino KLB Sudburio apylinkės pirm. A. Juozapavičius, žymus šaulių veikėjas iš Toronto St. Jokūbaitis, J. Kručas ir kun. Ant. Sabas. Buvo iškelta visų bendra dovana Lietuvos Vytiš, gražiai padirbta mūsų menininko Fernando Albrechto, ir dvasinė dovana — šv. Mišios, užrašytos torontiško Jeronimo Jakelaičio. Sukaktuvinėnkė visiems padėjo ir papasakojo, kaip ji susipažino su savo gyvenimo draugu.

Sukaktuvinėnkė Jadvyga yra aktyviausia mūsų kolonijos moteris. Ji yra Sudburio Maironio šaulių kuopos moterų pirmininkė, yra dirbusi vietinės KLB apylinkės valdyboje ir daug kartų dalyvavusi etninė grupių parodose; be to, sumani šeimininkė. Jos pagerbtuvėse, be sudburiečių, dalyvavo ir svečiai iš Toronto ir Hamiltono: St. Jokūbaitis su žmona, V. V. Staškūnaitis, S. M. Paulaičiai, Jagėla, A. Vanagai, J. Venslovaitis, E. Venslovaitienė, Jeronimas Jakelionis, Triponas ir Elvyra. Kun. Ant. Sabas palaimino stalą.

Sekandžia diena, sekmadienį, buvo atlaikytos sukaktuvinėnkės intencija Mišios. D. Rotkienė gražiai papuošė altorių gyvomis gėlėmis.

— Kun. Antanas Nockūnas, MIC, iš JAV praleido porą savaitių atostogų P. M. Venskų vasarnamyje prie French River ir ten atlaikė lietuviams vasarotojams pamaldas.

— Loreta Šviečkaitė, kaip darbinė ir pavyzdinga mokinė, gavo stipendiją prancūzų kalbai studijuoti ir išvyko į Kvebeką.

— Paulina Liaudinskienė išvažiavo atostogų į Vaga ir ten mirė savo dukters globoje. K.A.S.

AMŽINĄ ATILSI Viktoras Bautauskas, 63 M. AMŽIAUS,

mirė 1980 metų liepos 15 dieną po pietų generalinėje Sudburio ligoninėje; mielas p. Sirkos draugas (Hopolaian, 387 Antwerp St., Sudbury, Ont.); buvo pašarvotas Loughheed laido tuvių namuose (252 Regent St. S. at Hazel St.); gedulo pamaldas atlaikytos Sudburio Kristaus Karaliaus šventovėje 1980 metų liepos 18 diena, 10 valandą ryto. Apie šventovėje ir Sudburio Parklawn krematoriume atliko kunigas Antanas Sabas. Rožinio maldos atlikto laido tuvių namų koplyčioje liepos 17 dieną, 7 valandą vakaro.

Šeštojoje tautinių šokių šventėje arenon žygiuoti pasirošęs Hamiltono "Gyvataras", vadovaujamas G. BREICH-MANIENES, kuri buvo ketvirtosios tautinių šokių šventės vadovė

Nuotr. M. Borusienės

Boston, Mass.

SENIAUSIA LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA (Minkų) N. Anglijos rengia savo 42-tą metinę gegužinę (pikniką) Romovus parke (71 Claremont Ave., Brockton) š.m. rugpjūčio 10, sekmadienį. Pradžią — 4 v. p.p. Programoje: magikas, iškilišios lietuviškos "Miss Lithuania" rinkinys, šokių varžybos, orkestro muzika, loterija. Už gražiausius rankdarbius (mežginius, drožinius, tapybą) bus skiriamos dovanos: I — \$50, II — \$25, III — \$10. Iškilišios lietuviškos rinkimo komisija sudaro: O. Ivaškienė, E. Valiukienė, M. Drungė, K. Sakenis, H. Cepas. Praėjusių metų iškilišioji lietuviškaitė N. Ivanauskaitė iš Dorčesterio iškėlė šiu metų iškiliškaitę grožio kaspina. Iškilišioji taip pat gaus statulą iš prezidentinio kandidato R. Reagano, rožių puokštę iš "Baltic Florist", auksinę grandinę \$40 ir apyrankę iš Ketvircio brangenybių krautuvis. Specialio autobuso išvažiavus nuo Sv. Bostono Lietuvių Piliečių Klubu 1.30 v.p. p. Autobuso bilieta kaina ten ir atgal — \$5.00, įėjimas gegužinė — \$2.00, vaikams — 75 ct.

Gegužinės šeimininkė bus Vyt. Jurgėlė, valgių šeimininkė — M. Plevokienė. Radio programos vedėjai — Steponas ir Valentina Minkai kviečia visus tautiečius dalyvauti. B.

Delhi, Ontario

SUTUOKTUVĖS. Vytautas Repšys iš Ontario Londono ir Jūratė Lukošienė iš Delhi susituokė š.m. gegužės 17 d. Jungtinių apeigas St. John's šventovėje atliko kun. dr. J. Gutauskas. Vestuvinis pokylis įvyko vokiečių saleje. Dalyvavo 300 asmenų iš Kanados, JAV ir kitų kraštų.

Jūratė yra baigusi geografijos mokslus ir dirba vienoje įmonėje.

Laisvės olimpiadai pasibaigus

(Atkelta iš 3-čio psl.)

kryžiaivo keletas rungtių tos pačios tautybės ir karštos dienos metu viskas vyko vėsinamos salėse.

Nuotaika per visą olimpiadą buvo puiki. Nors visi šaukė už savo komandas net iki užkimo, tuoju atsisukdavo į kitą komandą remiantį kaimyną ir nusišypsodavo. Nuotaika buvo draugiška. Niekas negailėjo plovimų betkurios komandos žaidėjui, ypatingai gerai pasižymėjusiems.

Baigminės iškilmės

Gilų įspūdį darė medalių įteikimo iškilmė. Kas kartą buvo išnešama tos tautos vėliava, kuri plevėsavo už laimėjusio atletu. Tai nekasdieninė proga matyti Lietuvos trispalvę, plevėsujančią tarptautinėse žaidynėse.

Uždarymo iškilmės įvyko 4 v.p.p. stadijone. Jose publikos dalyvavo per 3.000. Įžygiavo uniformuoti atletai su savo tautų vėliavomis. Pasakyta keletas kalbų ir paskelbta, kad organizacinis komitetas siūlys šių tautų sportinėms organizacijoms perimti šių žaidynių organizavimą ateityje. Sekančios pavergtų tautų olimpinės žaidynės įvyks už 4 metų. Tam pritarė ir visa eilė kanadiečių kalbėtojų.

Vytautas yra baigęs ekonomijos mokslą ir dirba vienoje Londono įmonėje kaip buhalteris.

Jūratė ir Vytautui linkėtina gražios ateities ir, svarbiausia neužmiršti savo tėvų kalbos, lietuviškų tradicijų ir tas tautines vertybes perduoti ateinančiom kartom.

Jūratė ir Vytautas, sukurdami lietuvišką šeimą, įrodė esą geri, sąmoningi lietuviai.

Stepas Jakubickas

London, Ontario

AUKSINĖ VEDYBŲ SUKAKTĖ savo artimųjų ir draugų tarpe birželio 21 d. atšventė Pranas ir Domicelė Rušinskai. Kviestieji draugai pripildė gėlėmis išpuosą Silvus Marijos šventovę Mišiu metu, kurias laikė kun. J. Staškus. Vargonais grojo Evelina Petrauskaitė. Po atnaujintų įžadų šventovės saleje sukaktuvinėnkės sutiko su tradiciniais duona, druska ir vynu duktė Gražina Weston ir vaikai.

Atvykę į Kanadą prieš II D. karą, abu Rušinskai, augindami sūnų ir dukrą, sugebėjo palaikyti ir išplėsti draugų grupę tiek senųjų, tiek naujųjų, pokarinųjų ateivių pažintimis. Tai liudijo pokylio dalyviai, kurie savo pareikšimais bei prisiminimais iškiliai prisidėjo prie šios iškilmės. Kalbėjo A. Petrašiūnas, L. Eimantas, p. Radzevičienė, p. Gindrienė, p. Gudelis ir p. Repšys. Duktė Gražina padėjo iškilmės dalyviams. Po dovanų atidarymo tęsėsi sukaktuvinė pasilinksminimas. Pokylio pranešėju buvo E. Petrauskas. K.

● Savo tautiškumą bei žmoniškumą tiksliai suprantas žmogus visuomet yra dviejų tėvynių pilietis — savo ir viso pasaulio.

DR. J. ERETAS

Atgarsiai

Olimpiada atkreipė kanadiečių dėmesį į šių pavergtų tautų politinę padėtį. Ji buvo aprašyta spaudoje, skelbta radijuje ir televizijoje. Sekandžia diena trys pagrindiniai Toronto laikraščiai į renginį aprašė, kreipdami daug dėmesio į jo politinę svarbą. Prieš ir per olimpiadą per žinias apie tai kalbėjo CBC televizijos stotis. Filmavo daugia-kultūrę televizijos stotis Channel 47 (Cable 4) ir 10 stotis. Yra numatyta speciali programa po olimpiados per 11-tą Hamiltono stotį.

Sis renginys parodė, kad galima suburti daug įvairių tautų politikos, kuri draugiškai gali bendrauti. Tai ypatingai svarbu, nes šiomis dienomis Toronto miesto žiniose vis dažniau pasigirsta vienos tautybės puolimai prieš kitą ir blogos valios veiksmams.

Sis renginys taip pat parodė, kad plačiosios kanadiečių visuomenės dėmesį galima laimėti politiniams tikslams per sportą. O dalyvavusiai publikai buvo proga jautriai išgyventi savo tautos nelaimės, pasidžiaugti savo laisve ir įdomiai praleisti tris dienas.

Gabijs,

lietuvių informacijos komitetas

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

Darbo valandos: pirmadienis — ketvirtadienis nuo 10 iki 5 val., penktadienis nuo 10 iki 7 val., šeštadienis nuo 9 iki 12 val. Liepos — rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadienis uždaryta. Nemokama gynybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Kapitalas — virš \$14,000,000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 4%
santapus 10%
term. depozitus 1 m. 10%
term. depozitus 3 m. 10%
reg. pensijų fondo 10½%
IMAME UŽ:
nekiln. turto pask. 13%
asmenines paskolas 14%

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

VEIKSNIŲ KONFERENCIJOJE, kurią suaukė VLIKas birželio 21 d. Niujorke, Kultūros židinyje, susitaręs su diplomatine Lietuvos tarnyba, pagrindinis dėmesys teko artėjančiai Madrido konferencijai. Ji turėtų įvykti š.m. lapkričio 11 d., jeigu joje neatsisakys dalyvauti Sovietų Sąjunga. Konferenciją oficialiai atidarė VLIKo valdybos pirm. dr. K. Bobelis, jos dalyvius Lietuvos diplomatinės šefo St. Lozoraičio ir Lietuvos atstovo Vasingtone dr. S. Bačkio vardu sveikino gen. konsulas A. Simutis. Dr. K. Bobelis kalbėjo apie 1975 m. pasirašytą Helsinkio aktą, apie dabartinius pasaulio įvykius, VLIKo pasirošimus Madrido konferencijai. Lietuvos byla Madrido konferencijoje rūpinsis VLIKas kartu su diplomatine Lietuvos tarnyba. Žmogaus teisių komiteto pirm. dr. D. Krivickas padarė pranešimą apie tarptautinę pasaulio būklę, galimybės Baltijos respublikų klausimą iškelti viešumon. Jis konstatavo, kad Sovietų Sąjunga pagrindiniu žmogaus laisvių bei teisių klausimą laiko savo vidaus reikalu, o vakariečiams jis esąs tarptautinis reikalas. Nors JAV vyriausybė gina žmogaus teises, bet tarptautiniu formaliu požiūriu galimybės esančios labai ribotos. Su ALTOs atliktais Lietuvos laisvinimo darbais supažindino pirm. dr. K. Sidlauskas, o su BALFO veikla — pirm. M. Rudienė. Diskusijose dr. D. Krivickas teigė: nei Madrido konferencija, nei Jungtinės Tautos nieko neįsprends, todėl svarbiausias uždavinys tuvišką šeimą, įrodė esą geri, sąmoningi lietuviai.

SOVIETINĖS OKUPACIJOS keturiadesimtmetį Niujorko lietuvių paminėjo birželio 15 d. pamaldomis Apreiškimo parapijos šventovėje ir akademine dalimi Kultūros židinyje. Po pamaldų, gėlėmis papuošus Lietuvos kankiniam skirtą paminklą K. Židinio sodelyje, prasidėjo oficialioji dalis. Minėjimą bendromis pastangomis surengė komitetas, kurį sudarė LB Niujorko apygardos valdyba ir Niujorko ALTOs skyrius. Įspūdingas buvo trijų žvakių — geltonos, žalios ir raudonos uždegimas, atliktas gen. konsulo A. Simučio, buvusios Sibiro tremtinės A. Povilaitienės ir jaunimo atstovo V. Kezio. Įvadinį žodį tarė gen. konsulas A. Simutis. Pagrindiniu kalbėtoju buvo dr. P. Vileišis, visuomenininkas iš Waterburio, Conn., vienas JAV LB kūrėjų. Seenoje buvo pagerbta pirmosios tremimų bangos liudininkė Eleonora Juozepienė, Sibire atkalejęs 18 metų ir ten tremtyje praleidęs 10 metų. I JAV jis buvo išleista kaip šios šalies pilietis. Jai ir Sibiro pažinusiai A. Povilaitienei buvo prisegti gėlių korsazai. Priimtose rezoliucijose prisiminta Lietuvos Steigiamojo Seimo 60 metų sukaktis, reikalaujama laisvės Lietuvai. Koncertinę programą dalį atliko pianistė Aldona Kepalaitė, ištartinė — savo eilėraščių skaitė poetai Leonardas Andriekus, OFM, Paulius Jurkus ir Leonardas Žitkevičius. Pastarasis savo satyriniais kūrniais plakė Lietuvą kankinantį sovietinį režimą.

KUN. DR. JURGIS SARAUSKAS Čikagos Jaunimo Centre padarė politinį pranešimą birželio 27 d., pakviestas LB Marquette Parko apylinkės valdybos. Jis yra JAV valstybės departamento sekretoriaus specialus asistentas R. Europos reikalams. Savo paskaitoje kalbėjo apie JAV politiką, Lietuvos problemas, supažindino su JAV valstybės departamento ir Baltųjų Rūmų pažiuromis į Lietuvos reikalus.

JUBILEJINĖ ATEITININKŲ VAKARIENĖ birželio 14 d. buvo sukurta Sao Paulo Jaunimo Namuose V. Zelinoje. Joje dalyvavo ir "Nerijos" ansamblio dainininkės. Brazilijos ateitininkai minėjo dvigubą sukaktį: šios organizacijos steigimo Lietuvoje septyniadesimtmetį ir veiklos Brazilijoje trisdesimtmetį. Vakarienei vadovavo L. Jodelytė-Butrimavičienė. Kalbėjo ateitininkų dvasios vadas kun. J. Šeškevičius, Brazilijos LB valdybos pirm. J. Tatarūnas, "Nerijos" atstovas E. Klorijus. Ateitininkų grupę padainavo kupletų, akordeonu palydėta R. Saldžio. Viena daina programon įsijungė ir "Nerijos" ansamblis.

KUN. DR. JURGIS SARAUSKAS Čikagos Jaunimo Centre padarė politinį pranešimą birželio 27 d., pakviestas LB Marquette Parko apylinkės valdybos. Jis yra JAV valstybės departamento sekretoriaus specialus asistentas R. Europos reikalams. Savo paskaitoje kalbėjo apie JAV politiką, Lietuvos problemas, supažindino su JAV valstybės departamento ir Baltųjų Rūmų pažiuromis į Lietuvos reikalus.

JUBILEJINĖ ATEITININKŲ VAKARIENĖ birželio 14 d. buvo sukurta Sao Paulo Jaunimo Namuose V. Zelinoje. Joje dalyvavo ir "Nerijos" ansamblio dainininkės. Brazilijos ateitininkai minėjo dvigubą sukaktį: šios organizacijos steigimo Lietuvoje septyniadesimtmetį ir veiklos Brazilijoje trisdesimtmetį. Vakarienei vadovavo L. Jodelytė-Butrimavičienė. Kalbėjo ateitininkų dvasios vadas kun. J. Šeškevičius, Brazilijos LB valdybos pirm. J. Tatarūnas, "Nerijos" atstovas E. Klorijus. Ateitininkų grupę padainavo kupletų, akordeonu palydėta R. Saldžio. Viena daina programon įsijungė ir "Nerijos" ansamblis.

NAUJUOJU DIREKTORIUM VASARIO 16 gimnazijos kuratorijos valdyba birželio 7 d. pasirinko pedagogą Joną Kavaliūną, baigusį Vilniaus universitetą, lankiusį Tuebingeno, Purdue, Princetono ir Indianos universitetus. Nuo 1958 m. jis mokytojavo Indianos mokyklose, dėstydamas vokiečių kalbą. J. Kavaliūnas taipgi veikliai reikšėsi PLB ir JAV LB veikloje. Jam teko būti PLB valdybos vicepirmininku švietimo reikalams ir pastaruju metu — JAV LB švietimo tarybos pirmininku. Vasario 16 gimnazija trisdesimtuosius savo veiklos metus užbaigė Joninėmis birželio 28 d. Vasaros atostogų pradžios šventėje dalyvavo mokytojai, moksleiviai, jų tėvai ir daug svečių. Jie buvo supažindinti su naujuoju gimnazijos direktorium J. Kavaliūnu bei jo pavaduotoja lituaniste Vincente Panceriene iš V. Vokietijos. Joninių šventėje taipgi buvo pagerbti gimnazijos abiturientai, surengtas tradicinis lauzas. Naujieji mokslo metai bus pradėti rugsėjo 1 d. Moksleiviai į bendrabučius atvyks rugpjūčio 31 d. Tėvai, norintys savo vaikus siųsti Vasario 16 gimnazijon, turi kreiptis šiuo adresu: Litausches Gymnasium, 6840 Lampertheim 4, W. Germany. Mokslas nemokamas, išskyrus vokiečių kalbą iš užjūrio atvykusiems. Jiems reikia mokėti po 20 DM kas mėnesį.

Sibirinių trėmimų metines Jaunimo Sąjunga Filadelfijoje paminėjo 24 valandų budėjimu. Virš politinius kalinius primenančių jaunųjų matyti "Readers Digest" red. K. Tomlinson, JAV kongreso narys Ch. Dogherty ir kun. M. Kirsons. Nuotr. A. Bagdonavičiūtės

JAUNIMO ŽIBURIAI

Redaguoja — LAIMA BERŽINYTĖ ir DANGULĖ JUOZAPAVIČIŪTĖ

Kas pirma - Dievas ar tauta?

Modernaus jaunimo pažiūros, dvasiniai poreikiai, lietuviai kunigai ir parapijos

Nekartą esu girdėjusi teigimą, jog lietuviai ir katalikai yra dvi neišskiriamos sąvokos. Tai yra išreiškimas fakto, kad lietuvių tautinis, politinis gyvenimas ir jų religija jau nuo senų laikų turi labai glaudžius ryšius. Senesniais laikais Lietuvoje religija turėjo neabejotiną įtaką valstybiniuose reikaluose; šiais laikais Katalikų Bendrija yra viena stipriausių rezistencijos jėgų, kovojančių prieš komunizmą.

Lietuvių parapijos išeivijoje irgi turi dvigubą vaidmenį: jos yra ir dvasinio patarnavimo, ir kultūros išlaikymo centrai. Lietuviai paprastai didžiuojasi ne tik savo kalba, kultūra, bet ir savo tautos pamaldumu, giliu tikėjimu, pasirusimu kentėti už teisybę. Geriausiais atvejais tas tautiško ir krikščioniško derinys paveikia mus teigiamai, sustiprina meilę ir atsakomybės jausmą tiek savo tautai, tiek kiekvienam artimui. Vis dėlto neretai pasitaiko, kad tautiškiems ar patriotiškiems jausmams pradėjus vyrauti, mes sąmoningai ar nesąmoningai pažeidžiame krikščionybės principus.

Reikėtų pirmiausia pastebėti, kad nemažas skaičius jaunų lietuvių pradeda lankyti angliškąs pamaldas, nes lietuvių šventovė nebepatenkina jų dvasinių poreikių. Kiek esu girdėjusi, skundas beveik visada tas pats: nežiūrint kokia proga, kokia šventė, kokia tos dienos evangelija, — pamokslas vis pasuka ta pačia kryptimi — į raudą apie "pavergtą tėvynę" arba į idealizuotą pavaizdavimą kažkokio ypatingo "lietuviško charakterio", kurio dėka tėvynėje visi buvo pavyzdingi krikščionys-katalikai. Ir tik išeivijos aplinkoje jis yra sunkiai išlaikomas.

Visi, žinoma, turėtume susipažinti su žmonių kova už asmenines ir religines teises, visi turėtume jausti pareigą remti Lietuvos tikinčiuosius ir politinius kalinius, tačiau viskam turi būti sąskaita. Nuolatinės kalbos apie Lietuvą vargu ar padės šeimai, kuri gyvena nesantikoje, vargiai padės jaunam žmogui išspręsti tas moralines problemas, su kuriomis jis kasdien susiduria. Tai aiškiai matome iš patirties ir iš spaudos aprašymų. Tautinis auklėjimas nebūtinai sustabdo jaunų ar senesnių šeimų irimą, narkotikų var-

tojimą, vandalizmą. Daug jaunuolių ar jaunų šeimų važiuoja į lietuvių šventovę susitikti su draugais, pabendrauti lietuviškoj aplinkoj. Tačiau man įdomu, kiek tų jaunų žmonių kreipiasi į lietuvių kunigą su tikėjimo ar bendrai gyvenimo rūpesčiais. Spėjau, kad labai mažai, nebent pats kunigas būtų palyginti jaunas ir čia išsimokslinęs.

Nors, kaip ir anksčiau minėjau, aktyvi kova už pavergtų žmonių teises yra visiškai pagirtina, tačiau dažnai mūsų kalbos, galvosena, nusiteikimai neugdo sveikų krikščioniškų jausmų, o tik kursto neapykantą ir neleidžia matyti savų "nuodėmių". Kova su tautos pavergėju virsta priešišku ar kerštu kitam visuomenės nariui, nesutinkanciam su mūsų veiklos būdais ar mūsų nuomonėmis. Be to, nuolatinė retorika apie "tautos priešą", nuolatinis primetimas kaltės už savo trūkumus tam, "atpirkimo ožiui" skatina mus pamiršti savo asmenines silpnības, ydas. Ar nereikėtų dažniau sekti pačios Lietuvos tikėjimo kaliniu, kurie, kaip žinome iš pagrindžio spaudos aprašymų, savo kovą grindžia meile, ištverme ir pavyzdingu gyvenimu?

Prieš kiek laiko man krito į akį "Tėviškės Žiburiuose" išspausdintas R. Amalviškio straipsnis "Ir Brazilija neturi šventojo" ("TŽ" 1980. V. 22, p. 3). Tarp kitko, autorius prasiitaria: "Šventuoju Kazimieru dailintis su lenkais nėra visiems malonu. Kuris lietuvis nepageidautų savų šventųjų. ...?" Tokį galvojimą (su juo daug lietuvių, be abejonės, sutinka) skatina, man atrodo, ne tiek krikščioniškie, kiek politiniai ir tautiniai sentimentai. Suprantu Amalviškio logiką, vis dėlto manau, jog svarbiau yra tai, kad kadaise gyvenęs žmogus, kuris paaukojo savo gyvenimą Kristui, kuris, visko atsižadėjęs, ėjo Jo keliais. Ar tas žmogus buvo lietuvis, ar lenkas, ar sulenkėjęs lietuvis, ar koks kitas, — turėtų būti antraeilis dalykas. Dievo akys visi yra lygūs, o mires žmogus jau yra peržengęs grynai žemiškų vertybių ribas. Argi mes galime su ramia sąžine pavydėti kuriai nors tautai vieno ar kito šventojo, "rezervuoti" jį tik sau? Sutinku su Amalviškiu, kad Lietuva turi nemažą skaičių savų kankinių, nekanonizuo-

tų šventųjų. Gal ir užtenka to kuklaus žinojimo, nes, kaip ir pats autorius aiškina, pasakodamas apie Jose de Anchietą, kanonizavimo eiga dažnai lemia visokios politinės, pasaulietiškos intrigos.

Dažnai tenka išgirsti lietuvių didžiavimąsi savo tautos dvasiškumu, nuoširdumu, duosnumu, tačiau susidaro kartais įspūdis, kad tas nuoširdumas ir duosnumas neperžengia lietuvių visuomenės ribų, o ir net tose ribose dažnai yra taikomas tik "priimtiniams" asmenims. Paminėk kaikiuriems lietuviams ką nors apie skirtingos tautybės, rasės ar religijos žmones ir tuoj pajusi šiurkštumą, išgirsi kategoriskas pastabas. O kiek lietuvių jaučia šaltumą ar abejingumą iš kitų savo tautiečių, nes jų materialinis stovis, įvairios pažiūros ar gyvenimo būdas nepritampa prie "normos". Imkime kad ir mišrių šeimų atvejį. Noras išlaikyti lietuviybę yra suprantamas, ir lietuviai išiešioti turi teisę saugoti savo interesus. Tačiau mišrios vedybos yra neišvengiamos ir kažin ar yra reikalo bei naudos žiūrėti į tas šeimas paniekinančiai, ypač jei abu šeimos nariai yra rimti, dorie asmenys. Nesiskaitymas su tomis šeimomis gal yra "lietuviška", bet aš abejoju, ar tai labai krikščioniška. Arogantiškas elgesys ar šovinistinis nusiteikimas mūsų visuomenės nepraturtins.

Lietuvių tauta turi daug pagirtinų vertybių, iskaitant ir gilią religingumą, tačiau mes vel tui tomis vertybėmis didžiuojamės, jei jas tik išskirtinai parodome, jei apie jas daug šneka, bet nepagrindžiame veiksmis, elgesiu. Kritikuoti, žinoma, labai lengva; rasti atsakymus — daug sunkiau. Ar imanoma, pavyzdžiui, patenkinti ne tik kultūrinius, socialinius, bet ir dvasinius modernaus jaunimo poreikius, jei lietuvių parapijose trūksta jaunų, energingų kunigų? Ar imanoma be pagiežos kalbėti apie tautas, kurios istorijoje nevisados buvo mums palankios? Ar imanoma parodyti krikščionišką meilę ir nuoširdumą kiekvienam artimui, tuo pačiu išlaikant savąją kalbą, kultūrą. Tai ne tušti klausimai, o bandymas rasti pusiausvyrą tarp ištikimybės tautai ir ištikimybės Kristui bei Jo Evangelijai.

Kristina Parėšytė

STOVYKLA NERINGOJE

Mokslo metams pasibaigus, prasidėjo atostogos. Jaunimas planuoja užsiėmimus vasarai ir ruošiasi iškelti į įvairias stovyklas.

Vasaros pradžioj pastovyklavus "Neringos" berniukų ar mergaičių stovykloje rugpjūčio gale bus proga ir berniukams, ir mergaitėms kartu pastovyklauti. "Neringos" stovyklavietėje rugpjūčio 17-30 d.d. įvyks stovykla jaunimui, kurią rengia ateitininkai. Į stovyklą priimamas gimnazijos amžiaus jaunimas. Susirinkus pakankamam skaičiui jaunučių ir jaunių, bus ir jiems parūpinta atitinkama programa.

Vermonto kalnų pavėsyje, gražios ir įspūdingos gamtos aplinkoje jaunimas kasmet stovyklauja ateitininkiškoj, šeimyniškoj nuotaikoj. Stovyklos programa yra įvairi ir apima visokių užsiėmimų. Bus meno pamokos, muzikos, dainų, tautosakos ir pan. Bus proga išgirsti ir mūsų vyresniųjų kolegų mintis bei nuomones. Vakarais bus lauzai. Netruks laiko ir links-mavakariam bei šokiui. Čia polkų ritmas dažnai nukonkuruoja naujųjų šokių melodijas. Stovyklai išibėgėjus, berniukai dažnai nusprendžia, kad mergaitės jau nėra tokios baisios, o mergaitės — kad berniukai nėra kvaili.

Stovyklos programa yra paruošta asmenų, kurie visą laiką su jaunimu dirba, ji pažįsta ir juo rūpinasi. Temos yra aktualios šių dienų jaunui. Taip pat stengiamasi duoti šiai mūsų atžalai gaires ir kryptį, kuriomis jie turėtų keliauti. Įdomiausia yra tai, kad jie dažniausiai prieina patys prie tų pačių išvadų. Reikia tik leisti jiems pakankamai pagalvoti ir pasireikšti.

Vadovybė sudaro asmenys, kurie yra kūrybingi, sąžiningi ir kruopščiai atlieka savo parei-

gas. Paskaitininkai yra jauni ir vyresni, geri kalbėtojai, mokantys pagauti ir palaikyti jaunimo dėmesį.

Svarbiausia yra tai, kad jaunimas gauna proga pats prabilti, pasisakyti ir padiskutuoti jiems svarbiais klausimais. Čia jie išmoksta ne tik klausytis, bet ir galvoti apie tai, kas pasakyta. Stovykla jiems suteikia proga ne tik pareikšti savo nuomonę, bet ir pasimokyti, kaip toleruoti kitų mintis.

Per dvi savaites jaunimas daug kuo praturtėja. Kūnai nuo sporto stiprėja, lietuviškas žodynas ir kalba prasiplečia, užmezgamos draugystės, kurios dažnai tęsiasi ilgai, ilgai.

Registracijos anketos gaunamos pas globėjus ir pas Petrą Tutiną, 223 Lincoln Ave., Brooklyn, N.Y. 11208, USA. Tel. 212-647-1406. Raginame visus anksti užsiregistruoti.

Rasa Razgaitienė

Stovykla Vakarų Kanadoje

KLJS ragina visų Kanados apylinkių jaunimą ir vaikus dalyvauti Vakarų Kanados stovykloje, kuri įvyks rugpjūčio (August) 17-24 d.d. prie Manitobos ežero, netoli Winnipeg. Kviečiamas visas lietuvių kilmės jaunimas ir vaikai, kurie norėtų pabendrauti su kitų apylinkių jaunimu ir pramokti lietuvių tautosakos, literatūros, dainų, muzikos ir t.t. Stovyklos kaina — tik \$70.00.

Programa (anglų ir lietuvių kalbomis) bus pritaikyta dalyvaujančiam jaunimui.

Informacijų prašome teirautis šiuo adresu:

KLJS Stovykla, 122 Ferguson Ave., Whitby, Ont., L1N 2X6. Telefonas: Gražina Ignaitytė, 1-416-242-4689 (po 6 v.v.).

KLJS Vakarų Kanados

stovykla

Kur: Oak Point, Manitoba (netoli Winnipeg)

Kada: rugpjūčio 17 - 24 dienomis
Kam: visam lietuvių jaunimui (ir vaikams)
Kaina: \$70.00 (\$20.00 įmokėti)

REGISTRUOTIS dar galima šiuo adresu:
122 Ferguson Ave., Whitby, Ontario L1N 2X6
Telefonas 1-416-242-4689
(Gražina Ignaitytė, po 6 valandos vakaro)

DEŠIMT MEDALIŲ LIETUVAI

Dvi jaunos sportininkės pirmą kartą lietuvių tarpe pasirodė Laisvės Olimpiadoje. Jos, užaugusios netoli Tillsonburgo, tabako ūkyje, laimėjo nemažai medalių lengvosios atletikos varžybose. Violeta Olekaitė (19 m.) ir jos sesutė Diana Olekaitė (17 m.) Lietuvai iškovojo 10 medalių, tarp kurių buvo penki aukso, trys sidabro ir du bronzos. Tai nemažas pasisekimas, padidinęs Lietuvai taškų skaičių.

Violeta laimėjo 4 aukso medalius sekančiose bėgimo srityse: 100 m, 200 m, 400 m ir moterų 4x100 estafetėje. Bronzos medalių ji laimėjo rutulio stumimo, Violeta tik trejus metus rimtai treniravosi Tillsonburgo lengvosios atletikos klube. Jos geriausi laimėjimai yra 100 m bėgime (13.1 sek.), 200 m (26.3 sek.) ir 400 m (60.6), o "shot put" yra numetusi 11 m 24 cm.

Šiais metais Violeta baigė gimnaziją ir buvo pagerbta kaip geriausia 1979-80 m. sportininkė, pasižymėjusi ne tik lengvojo atletikoje, bet ir krepšinyje — buvo išrinkta kaikiurių krepšinio žaidynių žvaigždė. Violeta trejus metus iš eilės buvo paskelbta Oxford-Elgin valsčių sportininkų čempijone. Be to, šią vasarą ji laimėjo dvyliktą vietą visoje Ontario provincijoje. Iš visų tautybių sportininkų Laisvės Olimpiadoje Violetai teko daugiausia medalių ir tuo būdu ji gavo daugiausia taškų lengvojoje atletikoje.

Violetos sesutė Diana jau nuo vienuolių amžiaus metų dalyvauja lengvosios atletikos klube. Šiuo metu dar būdama gimnazistė, ji dalyvauja "Heptathlon" srityje, į kurią įeina 200 m ir 800 m bėgimas, jieties metimas, rutulio stūmimas, šuolis į tolį ir augštį, bėgimas per kliūtis. Tai padėjo jai laimėti penkis medalius Laisvės Olimpiadoje.

Laima Beržinytė
Danguolė Juozapavičiūtė

Vasario 16 gimnazijos abiturientai, išlaikę egzaminus. Iš kairės: klasės auklėtojas A. Weigelis, Audronė Langytė, Benius Federavičius, Rūta Sakaitytė, Renata Liepaite. Nuotr. M. Smitienės

Sportuojame ir kovojame už Lietuvą

Penkių pavergtų tautų uni-formuoti sportininkai, orkestro lydimi, įvygiavo Torontė Eto-bicoke Olym-pium stadijona 1980 m. Laisvės Olimpiados oficialiam atidarymui. Už kelių minučių iškėlęs Kanados vėliavą atbėgo sportininkas su deglu ir uždegė olimpiados ugnį. Ar-mėnų, estų, latvių, lietuvių ir ukrainiečių sportininkai, išklausę Laisvės Olimpiados priesaikos, kurią skaitė Dana Valaitytė-Yaegher, stebėjo spalvingą kultūrinę dalį.

Torontė ir kitur 1980 m. liepos 4, 5, 6 savaitgalis buvo įspūdingas: vieni dalyvavo tautinių šokių šventėje Čikagoje, kiti — Laisvės Olimpiadoje Torontė. Ši olimpiada daug kam paliko gražius prisiminimus.

Antrą olimpiados dieną visiems buvo gera proga stebėti lengvos atletikos kovūnus, pasiryžusius savo tautai iškovoti aukso medalius. Už kelių valandų visiems žiūrovams pasidarė gerai žinomos Lietuvos spalvos — geltonos ir žalios uniformos, kurios gana dažnai matėsi pirmoje, antroje ir trečioje vietoje.

Net keletą kartų medalių iėikime stovėjo trys lietuvaitės prie trijų Lietuvos vėliavų. Jos Lietuvai iškovojo aukso, sidabro, ir bronzos medalius. O jei medalių iėikime nebūtų buvę matyti Lietuvos vėliavos, tai būtų buvę labai liūdna. Ši sykį Lietuvos vėliava dažnai rodėsi. Žiūrovai bei sportininkai karščiausi, kad tik tie geltoni marškinukai pirmi atbėgtų ir kad kiti jų nepralenktų. Jei lengvojoje atletikoje mūsų žiūrovai karščiausi, tai krepšinio rungtynėse degė degė, kad tik Lietuva laimėtų. Sėdėdė mūsų šaliai vienoje vietoje, mojuodami vėliavėlėmis per visas ketverias rungtynes beveik be sustojimo šaukė "Lie-tu-va, Lie-tu-va", kad tik lietuvių komanda nepasiduotų estams, ukrainiečiams, ypač latviams, su kuriais teko žaisti pirmenybių rungtynes. Šis šaukimas niekais nenuėjo — lietuviai latviams nepasidavė ir laimėjo pasekme 88-82, kartu iškovodami aukso medalį.

Siose rungtynėse už Lietuvą kovojo Leonas Rautinšas, Kanados olimpinės rinktinės žaidėjas, kuris per paskutinį žaidimą iėimė 34 taškus.

Vyrams pasisekė Lietuvai iškovoti aukso medalį krepšinio rungtynėse, o lietuvaitės laimėjo aukso medalį tinklinyje. Ji, kaip ir vyrų krepšinio komanda, visas kitas moterų komandas įveikė — nepralaimėjo nė vienu rungtyniu.

1980 m. Laisvės Olimpiada sklandžiai praėjo. Reikia pripažinti, kad pagrindiniai tikslai buvo pasiekti. Tuo džiaugiasi lietuvių sekcijos rengėjai — Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjunga ir SALFASS. Jie gerai suorganizavo šį iki šiol nebandytą projektą, kuris dar ilgai bus minimas. Vykdomojo komiteto vicepirmininkas bei KLJS įgaliotinis rengėjų komitete dr. R. Petrauskas ir kiti įdėjo daug pastangų šio projekto įgyvendinimui. Jie norėjo ne tik kad olimpiada pavyktų, bet kad būtų ir stiprių atgarsių lietuvių bei kitų tautybių visuomenėje ir angliškose spaudoje. Atrodo, kad jų pastangos buvo visų tikamai įvertintos. Dėlto galima tikėtis, kad sekanti Laisvės Olimpiada bus dar sėkmingesnė 1984 metais. L. B.

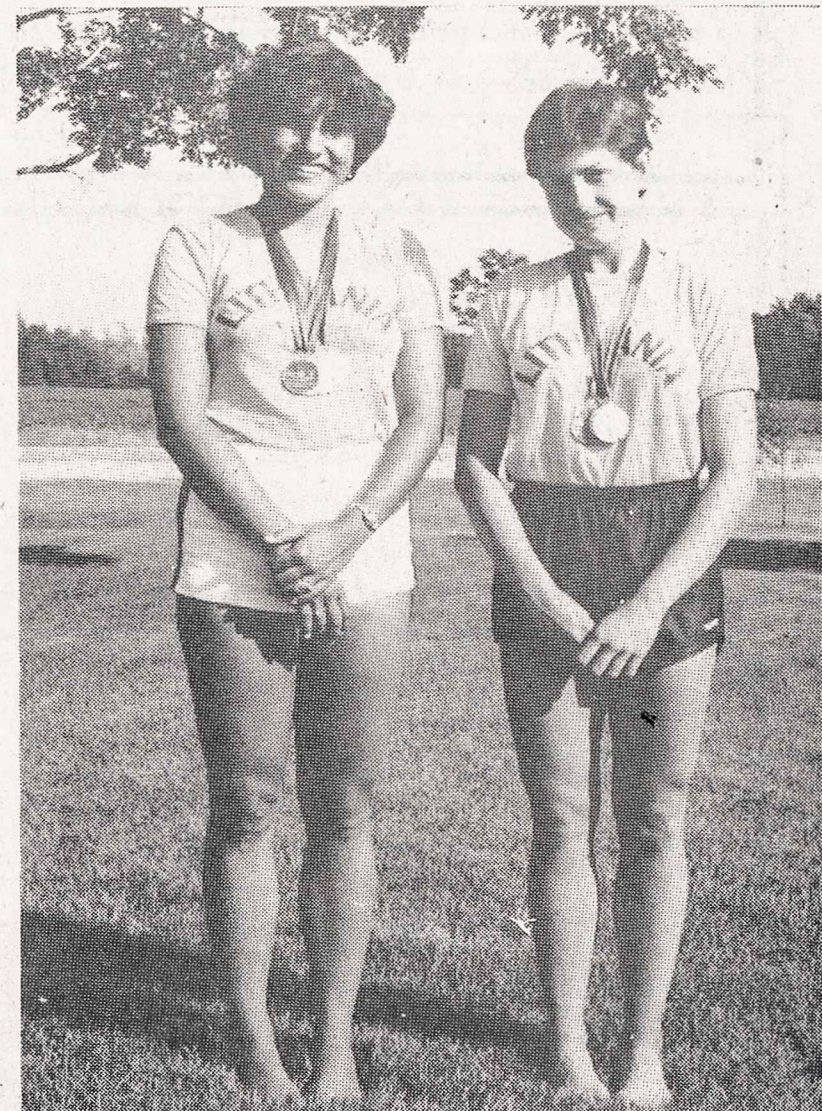
Studentų stovykla

Prieš pradėdami mokslo metus, studentai dažniausia nori praleisti nors truputį laiko su savo draugais. Studentų Ateitininkų Sąjungos valdyba, ruošdama stovyklą š.m. rugpjūčio 24-31 dienomis sudaro proga jaunimui pabendrauti, pasiporuoti, pasiklausyti gerų paskaitininkų, kurie kalbės apie dabartinę Lietuvą ir jos gyventojų padėtį.

Stovyklavietė yra Tippicanoe, Ohio. Ją surasite žemėlapyje (maždaug 2½ valandų kelio į pietus nuo Klevelando miesto.). Atvykstantieji lėktuvu į Pittsburgo aerodromą turės važiuoti tik vieną valandą iki stovyklavietės. Važiuojantiems traukiniu reikia išlipti Canton stotyje. Stovyklos kaina \$110.00 JAV doleriais. Patariama atsivežti daugia pinigų, nes yra galimybių laivais plaukti arba arkliais jodinėti ir pan.

Kviečiame visus studentus ir gimnazijos abiturientus. Informacijų teirautis šiuo adresu: Edis Razma, 1100 Buell Ave., Joliet, Illinois 60435, USA.

Iki pasimatymo! Inf.

Violeta ir Diana Olekaitės, laimėjusios 10 medalių Laisvės Olimpiadoje

A+A kunigui PETRUI AZUBALIUI,

Lietuvos Kankinių parapijos klebonui, mirus, reiškia-
me užuojautą broliui JONUI bei jo šeimai, a.a. bro-
lio STASIO šeimai, seseriai Lietuvoje, kitiems gim-
inėms bei jų šeimoms ir visai Lietuvos Kankinių
parapijai, kartu jungdamiesi maldose su visais liū-
dinčiais Kristuje Jėzuje:

"Dievas yra mums Dievas, kuris gelbsti, ir Jėhvé, Viešpatas,
turi išiečių iš mirties" Psalmė 67(68)21.

*Lietuvių Evangelikų Liuteronų
Išganytojo parapija Toronte*

A+A kunigui PETRUI AZUBALIUI,

Lietuvos Kankinių parapijos klebonui mirus, reiškia-
me gilią užuojautą broliui JONUI bei jo šeimai, a.a. bro-
lio STASIO šeimai, seseriai Lietuvoje, kitiems gim-
inėms, jų šeimoms ir visai Lietuvos Kankinių
parapijai.

Būkite paguosti Dievo žodžiu: "Ar gyvename, Viešpačiui gy-
vename, ar mirštame, Viešpačiui mirštame. Taigi, ar gyvename,
ar mirštame, esame Viešpaties" (Rom. 14, 8).

Jūsų Kristuje — *Kunigas Algimantas ir
Rūta Žilinskai*

"Vyčio" klubo garbės nariui

A+A kunigui klebonui PETRUI AZUBALIUI mirus,

jo brolių JONĄ su šeima, brovaikius ir kitus artimuo-
sius nuoširdžiai užjaučiame —

*Toronto Lietuvių Sporto
Klubas "Vytiš"*

A+A kunigui PETRUI AZUBALIUI

palikus šį pasaulį, brolių JONĄ su šeima ir visus
artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

J. K. Mickai, Montreal, Que. O. J. Dirmantai
B. Agurkis, Chicago, Ill. B. S. Prakapai
O. V. Marcinkevičiai O. S. Kiršiniai

Brangiam, nepamainomam didžiajam lietuviui

A+A kunigui klebonui PETRUI AZUBALIUI mirus,

reiškia nuoširdžią užuojautą jo giminėms, arti-
miesiems, bendradarbiams, parapijai ir kartu su
visais liūdime —

Stasys ir Herta Gailevičiai

A+A kunigui klebonui PETRUI AZUBALIUI

mirus, jo broliui JONUI su šeima, visiems giminėms
ir artimiesiems reiškia gilią užuojautą —

G. A. Slabosevičiai K. B. Žutautai
S. Jankauskaitė

A+A SOFIJAI ADOMAVIČIUTEI- BALSIENEI mirus,

giliai užjaučia brolius — LEONĄ, JUJĄ ADOMA-
VIČIUS ir jų šeimas —

Dr. A. Barkauskas su šeima

Kun. G. KJAUSKAS, SJ, Klevelande su savo parapijos atžalynų sukaktuvinėje šventėje, kurioje buvo paminėta
jo 50 metų amžiaus ir 20 metų kunigystės sukaktis Nuotr. V. Bacevičius

Dviguba šventė Klevelande

AURELIJA BALASAITIENE

Esame pratę minėti visa tai, kas buvo praityje, kas minėti-
na, kas mums duoda įkvėpimo, jėgą ar primena, kad kadaise nesigailėta aukų ir tikro pasi-
aukojimo, siekiant vienokio ar kitokio idealo. Tačiau nedažnai tesusiprantame pagerbti tuos, kurie yra mūsų tarpe ir savo as-
meninį spindulį davė mums, mūsų konkretų kasdieninį gyve-
nimą, jame palikdami gilius pėdsakus.

Toks minėjimas buvo sureng-
tas Klevelando DMNP parapi-
jos narių pastangomis ir inici-
tyva, pagerbiant kleboną kun.
Gediminą Kijauską, SJ, šven-
čiantį savo kunigystės 20 metų
ir savo amžiaus 50 metų sukak-
tį. Skoningos programos, kurių
autorius nenurodė, jau savo
viršelio simbolika vykusiai su-
formulavo iškilmingos akademi-
jos turinį: šalia lietuviškos stili-
zuotos koplytėlės sparnus išskė-
tęs balandis, galvą atrėmęs švie-
sios rate, skleidžia spindulius
pro vainiką į žemę.

Poetas Balys Gaidžiūnas pra-
dėjo minėjimą, trumpai nu-
šviesdamas sukaktuvinio bio-
grafiją, kurios vienas itin idomus
faktas yra tas, kad savo
pirmąsias Mišias sukaktuvini-
kas atnašavo kaimyninėje seno-
je Sv. Jurgio šventovėje. Baig-
damas pristatė svečių-kalbėtoją
kun. Praną Gaidą, "Tėviškės ži-
burių" redaktorių.

Kun. Pr. Gaida savo kalbą
pradėjo žiupsniu patrauklaus
humoro, tačiau jau po kelių sa-
kinių ėmė dėstyti savo temą
apie lietuvių kunigą dabartinėje
lietuvių parapijoje. Idomiai iš-
analizavęs mūsų kalboje žodžio
"kunigas" kilmę ir dvasiško
vaidmenį mūsų tautos gyvenime,
jis dabartinį kunigą apibū-
dino kaip asmenį, kurio uždavi-
nys yra paruošti žmonės aug-
tesniam gyvenimui. Jei praityje
seminarijos bandžiusios iš
kunigų padaryti angelus, tai da-
bartinės ruošia sutaurintą žmo-
gų, pašauktą Dievo tarnybai,
žmogų, kuris į žmones ateina
per savo tautą. Parapija esanti
religinė žmonių bendruomenė,
savo turiniu visuotina, tačiau
skirtinga žmonėms. Jis išnag-
rinėjo etninę parapijų atsiradi-
mo sąlygas, pripažindamas, kad
parapijoje žmogus apsprendžia
savo santykį su Dievu savosios
kalbos, kultūros ir dvasios ribo-
se. Ir tie elementai sudaro pa-
grindus etninei parapijai. JAV
etninę parapijų priskaitoma
arti 1500, o jų tarpe lietuviškų
esama apie 100. Vietovėse, ku-
riose buvo priešinamosi tauti-
nių parapijų steigimui, katali-
kybė nukentėjusi. Tautinėms
parapijoms išlikti, bent šiuo me-
tu, perspektyvos esančios palan-
kios, nes Kanada ir JAV išgy-
venančios tautinio atgimimo lai-
kotarpį, kuriame pradėdama
jieškoti savo šaknų. Charakte-
ringa esą tai, kad antroji atei-
vių karta nusigręžia nuo etni-
nės parapijos, o trečioji karta į
ją grįžtanti savosios tapatybės
jieškojimo skatinama.

Parapijų atsinaujinimui ir
gyvavimui esą būtinas aktyvus
jaunimo įtraukimas į darbą.
Jaunimas neturi būti paliekamas
žiūroviams. Parapija turinti
būti patraukli ir kūrybinga. Jo-
je katalikiškumas ir lietuvišku-
mas turi eiti vienu bendru ke-
liu. Dabartinės lietuviškos para-
pijos kunigo vaidmuo yra bro-
lio-patėrejo, o jo asmenybės pa-
slaugumas nulemia jo naudin-
gumą ir populiarumą.

Kun. Pr. Gaida palygino lie-
tuviškos parapijos kunigo vietą
parapijoje su piramide, kurios

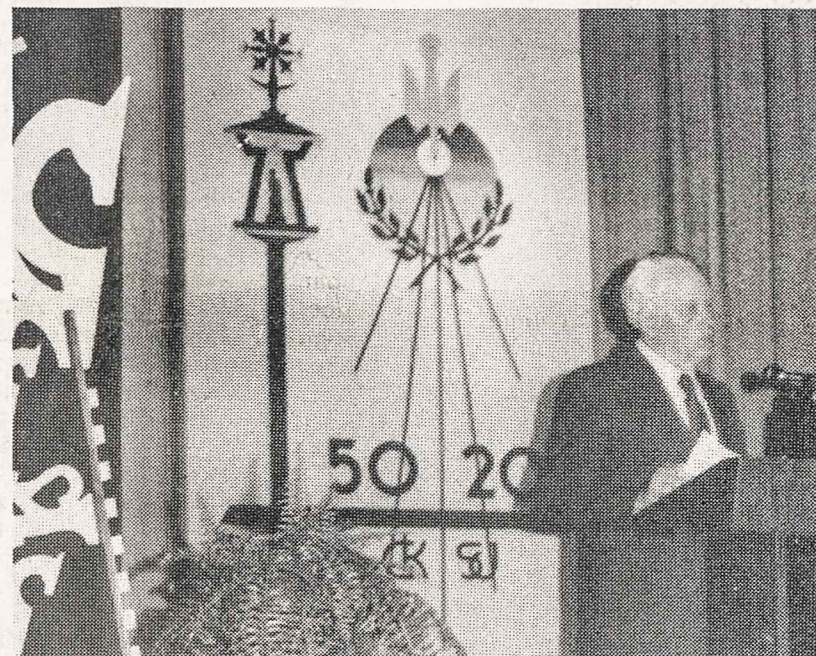
viršūnėje yra kunigas-vadovas,
į kurį sueina visos religinio-mo-
ralinio gyvenimo gijos.

Turininga ir įdomi paskaita
buvo išklausa su dideliu dė-
mesiu ir atlyginta ilgais ir nuo-
širdžiais plovimais.

Lietuvių jėzuitų provincijo-
las kun. Leonas Zaremba trumpu
žodžiu pasveikino sukaktuvi-
ninką, pasidžiaugdamas tuo fak-
tu, kad pagerbiamas gyvas ir
nusipelnęs veiklus asmuo. Juo-
zas Stempušis perskaitęs svei-
kinančių organizacijų sąrašą ir
kaikuriuos originalius sveikini-
mus, jų tarpe poeto Stasio San-
tvaro dailias mintis, sukaktuvi-
ninkui įteikė svečių knygą su
simtais parašų. Dalia Staniškienė
jautriai perskaitė Balio Gaid-
žiūno eilėraštį "Klionėje". Sesutės Bankaitytės pagrojo
trumpą M. K. Čiurlionio veika-
lę kanklėmis, o "Grandinėle"

nuotaikingai pašoko kelis šo-
kius, užbaigoje efektingai į sa-
lę šokio žingsniu išleisdama pa-
čias jauniausias šokėjas su gė-
lėmis sukaktuvininkui. Kun.
Gediminas Kijauskas nuošir-
džiai padėkojo visiems už jo pa-
gerbimą, kuris buvo baigtas dai-
na "Lietuva brangi".

Sukaktuvininko energija ir
pasielktas rezultatai džiaugia-
si ne vien parapija, bet ir visa
Klevelando lietuviškoji visuo-
menė per savo organizacijas,
mokyklas, kultūrinės vakarone-
s. Religinis ir tautinis judėjimas
kun. Kijausko parapijoje
tapo dviem vieno dėdžio ša-
kom. Kaip jūra ir krantas, kaip
arklas ir juodžemis, tautiškos
tapatybės stiprinimas ir religio-
nio gyvenimo pastovus atnauji-
nimas lietuviškos liturgijos
priemonėmis yra tapę DMNP
parapijos gyvenimo turiniu.

Buvęs "Dirvos" redaktorius poetas BALYS GAIDŽIŪNAS taria įžanginį žodį
kun. G. KJAUSKO, SJ, pagerbtuvėse Klevelande birželio 29 d. V. Bacevičius

Nauji rūpesčiai ir keliai

AL. GIMANTAS

Sekantieji lietuviškosios
spaudos puslapiai sutiks, kad
pastaruoju metu daugėja pasi-
sakymų gana opia tema, būtent,
mišikės priaugančios kartos
moralinio lygio. Jei iki šiol ga-
na drąsiai tvirtinom, kad aug-
čiausioji vertybė yra jaunųjų
lietuviškumas, tai dabar prade-
dame įžvelgti tokio tvirtinimo
svyravimus, lyg ir neigiančius
ar bent iš dalies griaušančius
turėtis įsitikinimus.

Trumpiau ir aiškiau tą mintį
dėstant, dera pripažinti, kad
vien tik grynus lietuviškumas
dar neapsaugo jaunosios kartos
nuo nuolatinės, kasdien visur ir
visada matomos bei jaučiamos
aplinkos įtakos. Jaunųjų cha-
rakterių formavime visa tai pa-
lieka kaip kada sunkiai besunaiki-
namas dėmes ir nejučiomis stu-
mia lietuviškumą antrinėn, t. y.
mažiau svarbion vieton.

Kaip ir galima tikėtis, tėvai
yra ir jautrūs ir atlidūs visam,
kas tik siejasi su lietuviškumu.
Jei draugas ar draugė yra lie-
tuvi, tai beveik be sąlygų sutin-
kama, kad tai pati tiksliausia ir
labiausiai pageidaujama jauni-
mo bendravimo forma.

Kažkaip netikima (ar nenori-
ma tikėti), kad mūsų pačių jau-
nimo tarpe yra ir blogo elgesio
individue, ir alkoholi pamėgusių,
ir eksperimentuojančių su "žo-
lės" rūkymu, isivėlusiu ir plates-
nėn narkomanijos bangon, lais-
vo seksualinio elgesio šalininkų.
Gal visa tai ir nepasiekė dar
aliarmuojančių proporcijų, bet
kaikurie žingsniai jau artėja
prie pavojingos ribos. Tai netu-
rėtų būti ignoruojama, bet pa-
stebima atskirų šeimų, organi-
zacijų, auklėtojų ir visų jų, ku-

rie mažiau ar daugiau turi įta-
kos jaunosios kartos auklėji-
mui, jų nusistatymų brandini-
mui. Patyloimis (kad neišgadin-
tų tėvų ir paties jaunimo) disku-
tuojamas elgesys kaipurių sto-
vyklų, suvažiavimų, konferen-
cijų, studijų dienų, seminarų,
kurių metu tam tikra mažuma
pajėgia inešti daug netvarkos.
Jie neteikia garbės tai saulelei
padykusių "good time" jieško-
tojų, bet ir meta tamsius šešė-
lius lietuviškam jaunimui aps-
kritai.

Nors ir labai skaudu, bet jau
laikas įžvelgti, kad vien lietuviš-
ki nusiteikimai (jie nemažai pa-
deda) jokių būdu neapsaugo nuo
neigiamos ir smerktinos įtakos,
einančios iš mūsų pačių aplin-
kos. Vadinasi, jau reikia pradėti
rūpintis ne vien lietuviškųjų
nusiteikimų žadimu, bet ir in-
tensyvia, nuolatine ir nepaliau-
jama kova prieš visas blogybes,
su kuriomis kasdien susitinka
mūsų jaunoji karta.

Zinoma, net ir patys įman-
trūsiai straipsniai ta tema esam-
nos padėties nepakeis. Pačios
šėimos galbūt turi pačią di-
džiausią įtaką savo jauniesiems,
tačiau ir tai nėra visuomet pa-
veiku ir garantuota. Pamokslai,
pamokymai namuose, šventovė-
je, susirinkimuose yra nemėg-
jami. Kaikada jie sukelia dar di-
desnius konfliktus.

Tad kaip prieiti prie jaunų
sąžinių ir protų? Jei per daug
tam skirsime laiko pvz. kad ir
stovyklų ar suvažiavimų metu,
gali nukentėti kita nemažiau
svarbi sritis — lietuviškumas.
Reikia reikalinga nauja, įval-
gi taktika, nauji būdai, naujas
priėjimas, ugdančias ir morališ-
kumą, ir lietuviškumą.

Padėka

A+A IRENA JURKIENĖ

mirė 1980 metų birželio 8 dieną Otavoje. Palaidota Sv.
Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje-Toronte birželio 12.

Nuoširdžiai dėkojame kunigui klebonui P. Azuba-
liui, kunigui klebonui A. Simanavičiui, OFM, kunigui E.
Jurgučiui, OFM, už šv. Mišias, solistui V. Verikaičiui už
giedojimą, skautams ir skautėms bei P. Soplienei, taru-
siai atsiveikinimo žodį.

Dėkojame giminėms, draugams, pažįstamiems už
gėles, už aukas šv. Mišioms, Tautos Fondui, skautams ir
"Tėviškės žiburiams".

Esame dėkingi visiems, kuo nors prisidėjusiems prie
brangios Velionės laidojimo.

Liūdintis vyras inž. Algirdas Juskas,
dukros — Rūta, Rasa ir Daiva

Nuliūdę tėvai — Ona ir Vincas Beresnevičiai,
brolis Albinas Beresnevičius ir šeima, sesuo
Birutė Tamošiūnienė ir šeima

Padėka

MYLIMAI ŽMONAI

a+a Emilijai Yurkuvieni mirus,

nuoširdžiai dėkoju Prisikėlimo parapijos kunigams, lan-
kiesiems velionę ligoninėje, suteikusiems religinį patar-
navimą: koplyčioje, šventovėje ir kapuose.

Dėkoju "Tėvynės Prisiminimų" radijo programai už
skelbimą per radiją.

Ačiū labai visiems ir visoms, kurie taip dažnai lan-
kė velionę ilgios ligos metu ir daug man padėjo šioj skau-
džio valandoje.

Lieku dėkingas sol. J. Sriubiškienei už giedojimą
šventovėje, sol. V. Verikaičiui, atlikusiam muzikinę dalį
šv. Mišių metu.

Nuoširdžiai dėkoju organizacijų atstovams, taru-
siams atsisveikinimo žodį kapuose: KLB krašto valdybai,
Kanados Baltiečių Moterų Tarybai, Lietuvių Namų Mo-
terų Būreliui ir Tautinei L. Sąjungai. Nuoširdi padėka
draugams karsto nešėjams.

Ačiū visiems, pareikšusiems užuojautą asmeniškai
ar spaudoje, aukojusiems šv. Mišioms. Dėkoju už gau-
sias aukas Kanados lietuvių fondams velionės atmini-
mui, atsiuntusiems gėles ir dalyvavusiems laidojimo.

Dėkoju šeiminiškėms už paruoštus užkandžius.
Už visą parodytą nuoširdumą lieku visiems labai
dėkingas.

Liūdintis vyras — Juozas Yurkus

A+A

GORDON R. EYRE

mirus,

jo žmoną ir brolių su šeima nuoširdžiai užjaučiame —

*Timminso aukso kasyklų
lietuviai vyrai*

A+A

JONUI JACKUI

mirus,

reiškia gilią užuojautą velionės šeimai, broliams,

seserims ir giminėms Kanadoje, JAV ir Lietuvoje —

B. T. Stanuliai

A. V. Kulniai

Simon's TELEVISION

Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

2385 Dundas St. W., Toronto

Tel. 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.

Nuomojam, taisom, parduodam "ADMIRAL" ir kitų firmų televizijas
bei "stereo" aparatus. Turime lietuviškų plokštelių ir suvenyrų.

Naujas lietuvių
kelionių biuras
SIMON'S
Travel Service
kviečia keliauti kartu!

Kelionių ir viešnagės metu teikiama visapusiška pagalba,
taip pat mūsų biuras sutvarko dokumentus, reikalingus
iškvietimams vizitui.

Tel. 537-3060 arba 532-8772

2385 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada M6P 1X2

Dar yra vietų ekskursijoje VILNIUS-RYGA RUGSEJO
1-15 DIENOMIS. Vietas užsisakyti galima nuo liepos 22
dienos iki rugpjūčio 1 dienos.

(Kelionių biuro registracijos numeris — 1835961)

Vienas iš gražių šeštosios tautinių šokių šventės momentų Čikagoje 1980 m. liepos 6 d. Nuotr. J. Garlos

Taip išgelbėti Donelaičio "Metai"

Rašytojo Juozo Kraliausko žodis Donelaičio minėjime Toronte, kuriame išryškėjo "Metų" kelias į pasaulį

Prieš 200 metų, tris mėnesius ir vieną savaitę Mažosioje Lietuvoje Tolminkiemis, Kristijono Donelaičio geras draugas ir pagalbininkas Karolis Schulzas šaltą pūgų dieną, vasario 18-tą, ir parapijos gimimų ir mirimų knygą išrašė velionio nuopelnus, darbus ir užbaigė "Dieve, laiminkie jo dukes ir leisnie man prie Tavo sosto vėl su juo susitikti".

Kokius darbus, kokią veiklą užrašė? Aišku, pastoriatvimo darbus. Kad sakė gražius, geras pamokslus vokiečių ir lietuvių kalba. Kad 1756 metais atstatė bažnyčią, kurią 1752 m. sugriovė perkūnija. Kad perstatė kleboniją, pastatė našlaityną, pats pagamino tris fortepijonus. Kad vaikų neturėjo. Kad vienišas senatvėje sėdėdamas giedodavo giesmes (turėjo nuostabią gražų balsą) ir skambino savo sukurtais kantatais bei oratorijomis. (Buvo labai muzikalus mokydamasis Karaliaučiuje dalyvavo katedros chore, kur ne kiekvienas galėjo pakliūti). Nieko neparasė apie "Metus" ir nieko apie kitus jo kūrinius.

Donelaičio žmona (našlė dabar antrakart) Ona-Regina, kurią jis vedė prieš 36 metus, atsikėlė ir Tolminkiemis, buvo 65 metų (jis mirė 66-rių), pasimetusi ir nežinojo, ką daryti su jo muzikos kūriniiais, laiškais ir visokiais popieriais. Ji persikėlė į vyro pastatytą našlaityną melsis ir laukti mirties. Penkiolika metų gyveno tame našlaityne, sulaukė 80 metų ir mirė 1795 m.

Donelaičio laiškus ir raštus pasiėmė Valterkiemio pastorius Jordanas, jo Karaliaučiaus dienų draugo sūnus. Donelaitis pernai (reiškia 1779 metais) Jordano įkurtuvių Valterkiemyje proga sakė pamokslą lietuviškai. Tas jaunas pastorius paėmė popierius pas save. Jo draugas, Išdagų pastorius, nusirašė "Metus" per kelis mėnesius. Jordanas įdėjo "Metų" rankraštį į savo stalčių, ir gulėjo jis čia ramiai 20 metų.

Atkreipiu dėmesį ant kokio plauko, vos ant plaukelio, kabo didžiuliai likimai ir didžiulės vertybės! Jeigu būtų įvykęs gaisras — o tais laikais degė ir degė kaimai ir namai — būtų sudegę "Metai", ir niekas šiandien nieko nežinotų apie Kristijoną Donelaitį, nei jo "Metus". Nebūtų išverstas "Metai" ir 15 kalbų. Nebūtų jis klasikas. Nesistebėtų eilė tautų ir nesididžuotume, nesidžiaugtume mes. Kaip tik vakar ir šiandien Dresdenė, Saksonijoje, Rytų Vokietijoje, vyksta muzikos festivalis. Tenai buvo atlikta Rainero Kunado kantata, parašyta pagal Donelaičio "Metus" ir pavadinta programoje lietuviškai "Metai", o ne "Das Jahr". Būtų galėjęs be pėdsakų išnykti genialus kūrinyr ir jo autorius.

Kai Donelaitis mirė, Kuršių Užmary, Karvačių bažnytkaimyje gyveno žvejys Rėza. Jis turėjo sūnų vardu Liudvikas-Gediminas. Donelaičio mirties metais tas berniukas buvo jau našlaitis: prieš metus buvo mirusi jo motina, o dar po metų numirė ir tėvas. Liudvikas-Gediminas-Martynas Rėza, visiškai našlaitis, buvo gerų žmonių patintas ir Naglių kaimą ir ten globojamas, paskui leidžiamas į Rasytes mokyklą. Rasytės mokytojas pastebėjo nuostabių gabumus ir atidavė Kaukėnų pastoriumi. Tas mokė lotynų kalbą ir paruošė Karaliaučiaus vidurinę mokyklą. Paskui Liudvikas-Gediminas-Martynas Rėza baigė universitetą ir 1807 me-

tais Karaliaučiuje gavo du daktaro (teologijos ir filosofijos) laipsnius. Jis buvo studijavęs pas Emanuelį Kantą mūsų, lietuvių, Karaliaučiuje!

Tai senovės prūsų Tvranksta. Ją užėmė vokiečiai pavadino Karaliaučium. Šitam Karaliaučiu mokėsi Mažvydas. Šitam Karaliaučiu dėstė genialus Abraomas Kulvietis ir Stanislovas Rapolionis (Stanislaus Lituanus). Jie drauge su kunigaikščiu Albrechtu čia buvo maždaug 200 metų prieš Rėzos atvykimą mokyti. Aišku, Rėza nekarta bus žiūrėjęs katedrą įmūrytas dvi lentas tiems kūrėjams, genialiems profesoriams lietuviams. Jie įkūrė universitetą anksčiau kaip Vilniaus — 1544 metais! Ir tas Stanislovas Rapolionis, plikbajorio sūnelis, iškilo į Europos viršūnes! Doktoratą jis gavo iš Martyno Luiterio rankų! Jo profesorius buvo tų laikų garsenybė Pilypas Melanchtonas.

Kai Stanislovas Rapolionis dėstė Karaliaučiaus universitete, ateidavo pats kunigaikštis Albrechtas su savo palydovais klausyti paskaitų. Ir kai jis staug mirė, tai pritrenktas Albrechtas pats dalyvavo laidotuvėse ir Karaliaučiaus katedroje, šalia vietos, kur buvo numatę būti pats palaidotas, palaidojo Stanislovą Rapolionį. Ir isakė Albrechtas paruošti epitafiją kuo gražiausia, baroko stilium, su įrašu: "Čia guli didis vyras, profesorius daktaras Stanislaus Rapagelanus Lituanus, lietuvių tautos garbė".

Aišku, kad ir Donelaitis studijuodamas, ir dabar Liudvikas-Gediminas-Martynas Rėza, nekarta bus čia stovėję ir pagalvoję, kad mokslas šituos vargšus lietuvių svetimam krašte išskėlė į šiotiką augštybę! Tais laikais būdavo virš epitafijų įrašoma: "Diis manibus sacrum" — "Sventiems dieviškiems šešėliams".

Ir štai, garsusis Liudvikas-Gediminas-Martynas Rėza pradėjo rinkti tautosaką. Jis pats buvo poetas, ne tik profesorius bei katedros vedėjas. Tais laikais Europoje buvo susidomėjimas tautosaka. Ją augštai kėlė Lessingas, Herderis, Goethe. Tad Rėza rinko tautosaką. Užklydo vieną dieną į Valterkiemį ir išsikalbėjo su pastorium Jordanu. Sužinojo, kad čia yra kažkas lietuviškai apie būrus, apie valstiečius. Pastorius Jordanas ištraukė iš stalčiaus šitą daugiaau kaip 20 metų gulėjusį rankraštį. Aišku, Rėza paskaitęs tuojau suprato, kas čia yra. Jis labai susidomėjo, susirūpino ir paprašė saugot.

Kadangi vyko karas, o Rėza buvo kariuomenės kapelionu, pagal karaliaus Friedricho Vilhelmo I įpareigojimą turėjo dalyvauti Napoleono žygyje į Rusiją. Tada jis ir Lietuvoj buvo. (Jis puikiai mokėjo lietuviškai ir latviškai.) 1813 m. dalyvavo kare su Prancūzija, ir tik vėliau jis jau ėmėsi "Metų". Jis juos išvertė į vokiečių kalbą: "Das Jahr in vier Gesaengen" ir parašė platų įvadą. 1818 m., taigi praslinkus net 38 metams nuo poeto mirties, "Metus" išleido lietuvių ir vokiečių kalba. Kadangi tai darė toks įžymus profesorius, labai garbingas Rėza (paskui jis buvo konsistorijoje garbės nariu ir vienas iš įžymenybių), tai jo įvadas, šitas aptarimas bei išskėlimas iš karto atidarė Donelaičio "Metams" vartus į Europą. Pradėjo ir kiti versti (rusai). Dabar jau ir 15 kalbų išverstas.

Rėza tęsė savo darbus, buvo nepaprasto darbštumo žmogus. Po šešerių metų (1824) jis išleido knygą "Aisopas", kurioje, šalia Aisopo kūrinių, įdėjo 6 pasakėčias, parašytas Donelaičio. Tai tokiu būdu ir yra ligi šiol išlikę "Metai" ir 6 pasakėčios.

Kaip labai nuo atsitiktinumo priklauso dideli dalykai! Jeigu tas berniukas nebūtų toks gabus buvęs arba visai nebūtų buvęs Rėzos; jeigu būtų kilęs gaisras Jordano klebonijoje; jeigu, jeigu, jeigu... Ir kiek tokių "jeigu" išnyko be jokio pėdsako!

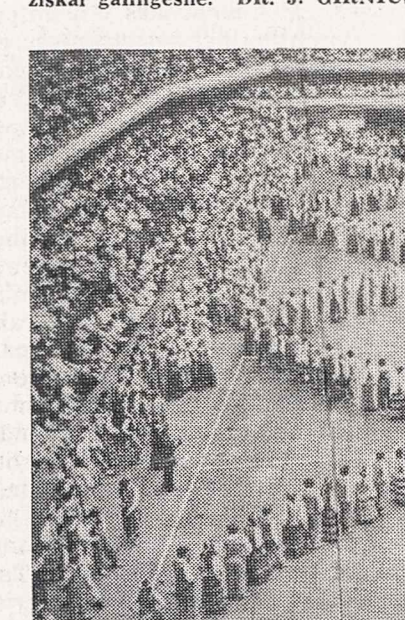
Lietuva nevieną šiotikiu būdu yra praradusi per Didįjį Šiaurės karą 1700-1721 m. Tuo metu buvo baisus badas: vėžė ir kaip malkas laidojo žmones po keliolika ar net keliasdešimt į duobę. Mūsų protėvius — mūsų tautą! Tas karas buvo toks, kad viena kariuomenės tūkstantinė praena, o tą nuveja kita. Sandėlių neturėjo, tiekimo nebuvo; kariuomenės pragyveno iš plėšimų. Jos plėšė gyventojus, atiminėjo maistą, sėklas, drabužius ir gyvulėlius. Ir liko nesėti laukai, sudeginti kaimai.

Vysk. Valančius savo "Žemaičių Vyskupystėje", Vilniaus kapitulos aktai, Žaluskio laiškas, Žavišos atsiminimai ir kiti užrašai liudija kas per siaubas buvo badas! O šitas badas buvo karo iššauktas: rusai ėjo — švedai ėjo, vieni išlaisvina — kiti išlaisvina, vieni sąjungininkai grobė — kiti sąjungininkai grobė. Be to, mūsų didikai buvo pasidalinę: Žemaičių seniūnas Grigas Oginskis įplovėsi su Sapiegomis, kurie buvo švedų pusei. Vieni antriems keršijo: degino, gyvulius atėmė, valstiečius žudė... Žudė valstiečius, nes tai "turtas priešų" kaip ir gyvuliai.

Po šito bado atėjo Didysis maras 1709-1711 m. Trečdalis Lietuvos tapo palaidotas, o Žemaičių — apie pusė, nes Žemaitijoje vyko pačios aršiausios kovos. Daugiau kaip pusė išmirė ir Mažosioje Lietuvoje apie Gumbinę.

Tai ten gimė Kristijonas Donelaitis, tai ten — Lazdynėlių kaimė! Ir vėl Dievo valia tokia buvo ar likimo lemta, kad mūsų tautai išliko Donelaičio šeima su septyniais vaikais. Tas Kristijonukas išliko, kad parašytų "Metus" ir kad mūsų tautos vardą skelbtų Europoj. Jis tinka po ta epitafiją (dabar sugriauta) Karaliaučiaus katedroje, šalia kunigaikščio-valdovo Albrechto: "Diis manibus sacrum" — "Sventiesiems dieviškiems šešėliams" atminti.

● Tragiška mūsų istorija, kaip tragiškas teisybės susidūrimas su neteisybe, kuriame neteisybė laimi prieš teisybę vien dėlto, kad ana fiziškai galingesnė. DR. J. GIRNYS

Bendras vaizdas iš tautinių šokių šventės Čikagos "International Amphitheatre"

Kokia visuomenė, tokia gimnazija

Platus pokalbis su Spektatoriumi, dirbančiu Vasario 16 gimnazijoje, gyvybinės reikšmės klausimais

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

— Kaip vertinate iš kitų šalių atvykstančius mokinius? Kokie jiems sunkumai? Kaip prisiderina prie jūsų programų?

— Kelinti metai sulaukiame iš JAV ir Kanados, o šiemet net iš P. Amerikos, puikaus jaunuikų. Atvykusieji pradžioje visi puikūs, nori kaip nors mokykloje integruotis. Nesusipratimus su mokykla pradeda paliktų namų ilgesys, stiprokai mokslo reikalavimai, griežtą bendrabučių dienotvarkę, apskurusi kaimo aplinka, stoka apylinkėje lietuvių šeimų, trūkumas vietos pramogoms, neįprasta kolektyvinė virtuvė (ir mokytojai maitinasi iš jos) ir t. t. Tris mėnesius pasimokė atvykėliai mokiniai išryškėja trimis grupėmis: a. noriai besimoką, gabūs, pažangūs, norintys daugiau išmokyti (ypač lietuvių ir vokiečių kalbų), b. neperisistengia vidutiniai, kurie "savo sveikatos niekada nepraranda dėl mokslo" (tokių yra dauguma), c. "metantieji šautuvą ir kampa" ir pradedantieji "sirgti", negaluoti, nugerti, keikti visus kitus, tik ne save (tokiems jokia vaistažolė nepadeda).

Aplamai sakant, Amerikų jaunuoliai nėra parengti sistemingam, kietam, išvermingam mokymuisi, kiek jo reikalaujama Vokietijos mokyklose. Tik metų pabaigoje pirmos ir antros grupės minėtieji jau "susi-gaudo", ko ir kiek reikia mūsų gimnazijoje ir jau galėtų sekančiais metais intensyviai mokytis, bet... jie atvažiuo tik vieneriems metams. Pati gimnazija ligi šiol kažkaip būstavo "amerikonus pričiūpti", girdi: svečiai, laikinai atvykę, dar ims blogai kalbėti apie gimnaziją, sukludys kitiems atvykti ir t. t. Svečias tokia "pagarba" atrodo, neišėjo į gerą. Dažnai jų neįstengė "pričiūpti" todėl, kad "mums to ir to nereik mokytis, Amerikoje to nereikia", "aš nesitvarkau kambario, nes man taip labiau patinka", "aš neinu į pamaldas, nes manieji irgi neina" ir t. t. Patartina, kad svečiai gimnazistai šiemet atsivežtų šias knygas: lietuvių ir anglų, vokiečių ir anglų abipusius žodynus, vidurinių klasių mokinių (jiems suprantama kalba) — Sv. Raštą, bent N. Testamentą, visuomenės mokslo vadovėlį (valstybių santvarkos, pasaulinės ir kitos organizacijos), Bažnyčios istoriją, savo krašto istoriją, tarptautinių žodžių žodyną.

— Gerokai tamsokomis spalvomis tapėte savo mokyklą. Kur jos šviesuliai?

— Gimnazija nėra jau tokia murzina ar juoda, kaip kas ją sąmoningai ar nesąmoningai nuvertina. Keliolikai šimtų lietuvių jaunuolių tik ji buvo tiltu į augštesnes ir augštesias vokiečių pozicijas. Net tokie jaunuoliai, kurie vokiečių gimnazijoje būtų matę tik iš tolo, lietuvių gimnazijoje pasistumdė kelias ar keliolika klasių ir jos dėka prasi-mušė vokiečių visuomenėje. Lietuvių labdaros organizacijų ir vokiečių valstybės remiami neturtingi jaunuoliai, beveik nemokamai mokymdamiesi šioje mokykloje, pasirašė pasiturinčiai ir turiningai ateidai. Kai kas pamurzina lietuvių mokytojus: esą jie menkų diplomų, gimnazijų tik įsisėdėję, neatsinaujina kursuose, kitur netiktų ir t. t. Taip nėra. Lietuvių mokytojai, skatinami tikrai nuosirdaus noro darbuotis saviesiems, įsidarbo šioje mokykloje, o ne kitur, nors pradžioje kitur būtų žymiai gausiau

uždirbę, užsitikrinę vokiečių valdininkų, tarnautojų pensiją, būtų turėję žymiai mažiau nerintis ir t. t. Lietuviai mokytojai, lyginant su kitataučiais, privalo daug daugiau nešti atsakomybės už savo jaunimą, privalo daugiau valandų aukoti mokyklai, nes ji sava. Kad lietuvių mokytojai galėtų dar daugiau pasiaukoti jaunimui, tai aišku, bet tai priklauso nuo jų sveikatos, iniciatyvos, pragyvenimo, pakvietimų ir t. t. Lietuviams mokytojams reikia dvigubai ar trigubai daugiau šios pamokoms, nes beveik visose klasėse yra mokinių, kalbančių vien lietuviškai, vien vokiškai, vien angliškai ir t. t. Paisant viso to, lietuvių mokytojai aukojasi gimnazijai net savo uždariais: jie uždirba už kolegas kitataučius liešiau, nes dirba sava... gimnazijoje.

Gimnazijos šviesuliai yra gausūs jos rėmėjai, geradariai drąsintojai visose pasaulio šalyse! Kaip gimnazija laikytusi be jų širdies ir pinigines? Jeigu mokyklos administracija geradarių paveikslais, fotografijomis, laiškais, kvitais imtų puošti pastatų koridorių ir klases, nereiktų jose kabinti jokių kuni-gaiškėlių ar didžiūnų nes gimnazijos rėmėjai yra tokie.

Gimnazijos šviesuliai yra visa eilė savanorių darbuotojų, kurie, nebijodami vienos kitos pūslės delne ar juodos panagės bei nelaukdami ar nesulaukdami reikiamo įvertinimo, puošia mokyklos aplinką, nors tai turėtų atlikti pats jaunimas.

— O ką sako apie gimnaziją patys mokiniai? Kuo prisideda jaunimas sprendžiant mokyklos problemas?

— Moksleiviai bene sunkiausiai savo gyvenimu laikoturi išgyvena pas mus, nes turi įveikti brendimo problemas. Tokių jaunų "maištautojų" žymi dalis yra vistic gimnazijos šviesulikai. Nežinodami savo brendimo sunkumų, stengiasi daugelis jų padėti savo mokyklai, kad joje jaustųsi jie patys lyg namie, kad visa gimnazija suaktyvėtų, suspindytų, būtų patraukli. Per vieną diskusijų pamoką žemesniųjų klasių šviesios galvutės štai ką siūlė:

a. Gimnazijos vadovybė turėtų intensyviau stengtis mūmose išamoningai lietuvių misiją, pvz. dažniau, ne kartą į mėnesį, keliant trispalvę, aiškinant lietuvių tautos siekius, bendraujant visiems — mokytojams ir mokiniams šventėse, kviečiant žymius lietuvių pakalbėti ir t. t.

b. Vadovybė turėtų intensyviau stengtis apsaugoti lietuvių visus vokiečių jaunime plintančių vėžių: alkoholio, nikotino, narkotikų, seksualinio palaidumo, primitivaus elgesio, ir t. t. Mat, ydos ir nelaimės jau priartėjusios prie gimnazijos vartų.

c. Nemažiau turėtų ji apsaugoti geruosius mokinius nuo visokių dykinėtojų, langų daužytojų ir tų, kurie čia nežinia ko atvyko.

(Nukelta į 9-tą psl.)

"Merkelis Giedraitis"

— nauja knyga apie šį didvyrį ir jo nuostabių laikų; gaunama pas platintojus ir tiesiai iš leidyklos:

Amberland Publishing Co., 1813 Larchwood Ave., Troy, Mi. 48084.

Kaina: \$7.00 minkštasis viršelias, \$11.00 — kietais.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

ČIKAGIEČIAI TERESE IR JONAS BOGUTOS su savo "Isteigta grupė "Lithuanian Video" i vaizduojus užrašė Lietuvos istoriją liečiančią medžiagą. Pirmuoju projektu buvo pasirinkti Čikagoje bei jos apylinkėse gyvenančių savanorių-kūrėjų atsiminimai, užimantys net 20 valandų. Iš šios medžiagos vėliau bus paruoštos dokumentinės programos. Padarytų įrašų kopijas galima gauti šiuo adresu: Lithuanian Video Archives, 1951 Rose, Berkeley, CA 94720.

JAV LB SVIETIMO TARYBA buvo paskelbus konkursą lietuviškoms radijo valandėms, numatydama tris premijas už geriausią programą Vilniaus universiteto 400 metų sukakčiai. Toms premijoms \$1.000 parūpino JAV Lietuvių Fondas. Konkursas turėjo pasibaigti š. m. sausio 1 d., bet buvo pratęstas iki balandžio 1 d., prašant valandėlių vadovams. Vertintojų komisija sudarė dar senoji JAV LB švietimo taryba su anuometiniu pirmininku A. Radžiumi, pasirinkdama aktorius Henriką Kačinską, aktorius Juozą Boleį-Bulevičių, rašytoją Stasį Santarą, pianistę Dalią Sakaitę ir rašytoją Paulių Jurkų. Dėl kitų skubių darbų iš komisijos buvo priverstas pasitraukti J. Bolei. Iki baigminės konkurso datos buvo gautos aštuonių radijo valandėlių programos, viena — net iš Australijos. Konkurso rezultatų vertintojų komisija paskelbė birželio 30 d. Pirmoji \$500 premija paskirta Petro Višnio vadovaujamai Bostono "Laisvės Varpo" valandėlei, antroji \$300 — Kalifornijos Radijo Klubui Los Angeles mieste bei jo vadovė Danutei Kaškelienėi, trečioji \$200 — Niujorko "Laisvės Žiburio" valandėlei, vadovaujamai Romo Kezio.

TAUTYBIŲ LIAUDIES MENO FESTIVALIUS kiekvienierių metų birželio viduryje rengia "Shell" bendrovė puošniuose Sydnėjaus operos rūmuose. Siemietiniam festivaliui buvo parinkta tema "Vasaros nakties burtai". Australijos lietuviams festivalyje atstovavo tautinių šokių grupė "Gintaras", kurios šokių vadovas yra Kąjus Kazokas, o meno vadovė — Ava Saudargienė. "Gintariu" talkino vyresnieji "Sūkurio" grupės šokėjai. Lietuvių pasirodymas buvo įtrauktas į baigminio koncerto pradžią birželio 16 d. Jame atlikta choreografinė A. Saudargienės kompozicija, kurioje buvo įjungti trys šokiai — "Zolnis", "Kaukių šokis" ir "Kupolinis". Pirmajame šokyje mergaitės rinko stebuklingąsias žoleles, antrajame kaukėti vyrai atidavė duoklę derlingumui, o trečiajį visus sujungė baigminiam akordui. "Shell" festivalio vadovai "Gintarą" jau pakvietė šion tradicinę folkloro šventę sekančiais metais. Pernykščiam festivalyje Sydnėjaus "Gintaras" ir Melbourne "Klumpakojis" taip pat labai sėkmingai atliko A. Saudargienės inscenizuotas "Lietuviškas vestuves".

NAUJA "LIETUVOS ISTORIJA" spaudai ruošia grupė Lituanistikos Instituto istorikų: dr. Juozas Jakštas, dr. Marija Gimbutienė, Simas Sužiedėlis, dr. Romas Misiūnas, Vincas Trumpa ir dr. Benediktas Mačiūka. Veikalas apims visą mūsų tautos istoriją nuo seniausių laikų iki dabartinių. Savo dalį jau yra parašęs dr. J. Jakštas. Ji liečia laikotarpį nuo Lietuvos valstybės įsteigimo iki Kazimiero Jogailaičio. Tikimasi, kad ir kiti autoriai savo rankraščius paruos neilgai trukus.

SV. KAZIMIERO LIETUVIŲ PARAPIJA Los Angeles mieste, vadovaujama prel. Jono Kučingio, tradicinę savo Lietuvii Dieną, jau 27-tą iš eilės, surengė birželio 22. Jos išvakarės parapijos mokyklos patalpose buvo atidaryta velionies d. Adomo Galdiko kūrinių paroda. Juos Nekaltai Pr. Marijos vienuoliai Putname prieš savo mirtį yra padovanojusi velionies našlė Magdalei Galdikienei. Dalis tų kūrinių saugoma vienuolių muziejuje, o parodai į Los Angeles buvo atvežta apie 50, kuriuos galėjo įsigyti lankytojai. Los Angeles ir apylinkių lietuvių nuipirko apie du trečdalius parodos ridinių, pasinaudodami šia rėta programa. Pati Lietuvii Diena buvo pradėta iškilmingomis pamaldomis Sv. Kazimiero šventovėje. Prieš pamaldas ir po jų dalyviai galėjo aplankyti vietinių dailininkų bei mėgėjų parodą, kurioje buvo piešinių, raizinių, keramikos dirbinių, audinių ir tautinių drabužių. Šioje parodoje dalyvavo: J. Andrašūnas, I. Brazdžionienė, P. Gasparonis, P. Gaubys, J. Gedminienė, L. Lipaitė, K. Mikėnas, V. Paplauskienė, A. Pažiūrienė, A. Petrauskas ir I. Tamošaitienė. Dienos koncertas įvyko Marshall mokyklos salėje. Įdomia solo dainų ir duetu programą atliko čikagiečiai solistai — Nerija Linkevičiūtė ir Bernardas Prapuolenis su vietine pianiste Raimonda Apeikyte. Pluoštą humoristinių eilėraščių iš Čikagos buvo atvežęs Aloyzas Baronas. Prieš koncertą sveikinimo žodį tarė LB Vakarų apygardos valdybos pirm. Rimautas Dabys. Jis džiaugėsi gražia parapijos klebono prel. J. Kučingio veikla, priminė artėjantį jo vardadienį ir paprašė koncerto dalyvių jam sugiedoti "Ilgiausių metų". Lietuvii Diena sekančiais metais bus sušiesta su Sv. Kazimiero parapijos 40 metų sukaktimi.

TEOFILIS TILVYTIS beveik prieš 50 metų buvo parašęs karjerizma plakancią poemą "Dičius". Ją pasinaudodamas, rež. B. Bratkuskas sukurė filmą Lietuvos televizijai. Scenarijų filmui "Dičiaus karjera" parašė Vladas Šimkus, šių laikų muziką sukomponavo kompoz. Rimvydas Racevičius. Ją atlieka filmanijungti estrados solistai — V. Malinauskas, G. Jautakaitė ir O. Valiukevičiūtė. Dičiaus vaidmenį sukirė S. Jakubauskas, jį mylinčios Adėles — N. Oželytė, senstancijos Ninos — K. Kazlauskaitė. Filmas buvo transliuotas birželio 15 d. vakarą. Recenzijos pabrėžiama, kad "Dičiaus" poema ir šiandien nėra praradusi savo aktualumo, nes ir dabar netrūksta karjeristų Lietuvoje.

SOL. ROMANAS MARIJOSIUS, buvęs Vilniaus operos baritonas, po sunkios ligos mirė Vilniuje birželio 25 d., sulaukęs 65 metų amžiaus. Dainavimą buvo studijavęs Kauno konservatorijoje pas prof. O. Marinį. Pirmuosius žingsnius scenoje pradėjo kaip Kauno operos choristas. Sovietų Sąjungos ir Vokietijos karais jį užklupo Maskvoje. Teko įjungti į ten įsteigtus lietuviškus ansamblius, koncertuoti sovietiniams kariams. Grįžęs Lietuvon, tapo Vilniaus filharmonijos solistu, nuo 1945 m. — Vilniaus operos solistu. Yra sukuręs nemažai baritonų vaidmenų, mėgdavo dainuoti ir estradines dainas. Išėjęs pensijon 1976 m., koncertinę veiklą tęsė radio ir televizijos bangomis, su daina lankydavosi gamtyklose bei įmonėse. Palaidotas birželio 27 d. iš Vilniaus operos teatro Antakalnio kapinėse. Išsivežioje paliko du liūdinčius brolius: dirigantą Vytautą — JAV, Bronių — Torontę.

KAUNIETĖ DAIL. DANUTĖ EIDUKAITĖ antrąją savo keramikos darbų parodą šio miesto gyventojams surengė M. K. Čiurlionio galerijoje. Tarp jos rodinii buvo keramikinių lėkščių, skirtų Vilniaus universiteto 400 metų sukakčiai, pirmajai lietuviškai knygai. Kiti jos darbai atspindėjo susižavėjamą Kauno senamiesčių.

ŠIAULIŲ DRAMOS TEATRAS sezono užbaigai paruošė premjerinį spektaklį, kuriame buvo pasirinkta Viktoro Rozovo dviejų dalių pjesė "Kurtinio lizdas". Ją režisavo Regina Steponavičiūtė. Piesė suvaidinta šio teatro gastrolėse Klaipėdoje.

XV-JI KONCERTINII VASAROS SEZONĄ Druskininkuose, M. K. Čiurlionio namelyje, pradėjo styginis M. K. Čiurlionio kvartetas — R. Siugždinis, S. Kiškis, A. Grižas ir S. Lipėius. Koncertų seriją darba kiekvieną savaitę tęsia M. K. Čiurlionio koncertų laureatų pianistai bei kiti jaunieji atlikėjai. Koncertinį sezoną Palangos liepos pradžioje atidarė simfoninis Vilniaus filharmonijos orkestras. Prie Gintaro muzėjos tradicinės nakties serenaudo koncertus rengia kamerinis Lietuvos orkestras. Pocijos vakarų ciklai numatyti Birutės kalno papėdėje. Poilsiautojų taigpi laukia tradicinis estradinės muzikos festivalis "Baltijos jaunystė-80".

R. RAKAUSKO 70 meninių nuotraukų paroda "Žydėjimas" buvo surengta R. Berlyno kino teatre "International". Iš čia jis bus perkelta ir į kitus R. Vokietijos miestus.

STYGINIS LIETUVOS KVARTETAS gegužės 12 — birželio 4 d.d. dalyvavo tradiciniame festivalyje "Prahos pavasaris". Šie festivaliai buvo pradėti rengti 1946 m. Prof. J. Fledzinskio pranešimu, siemietiniame dalyvavo 12 simfoninių orkestrų, 22 kameriniai ansambliai, 62 solistai. Festivalis buvo pradėtas gegužės 12, kompoz. B. Smetanos mirties diena, ir užbaigtas L. Beethoveno "Devin-tąja simfonija", kuri baigiamame koncerte skamba kasmet. Programos pasižymėjo didele muzikos žanrų įvairove: nuo gitaristo rečitalio iki operos spektaklių. Kameriniai koncertai vyko puikią akustiką turinčioje A. Dvoržako salėje. Lietuvos kurtetas joje atliko J. Juzeliūno "Ant-rąjį styginį kvartetą", J. Haydno ir P. Čaikovskio kvartetus. Antrąjį savo koncertą Lietuvos kvartetą su-sungė Chebe, netoli V. Vokietijos esančiame miestelyje, turinčiame autentiškus XIV š. atnaujintus pastatus. Čia programon buvo įtrauktas V. Juozapaitis "Antrasis kvartetą".

SIRVYDAS AR SIRVYDAS? Tokį klausimą "Literatūros ir Meno" birželio 21 d. laidoje kelia filologas prof. dr. Zigmantas Zinkevičius. Analizuodamas senuosius šaltinius, pirmosios lietuviškos knygos ir pirmojo žodinio autorio jis siūlo vadinti Konstantinu Sirvydu. Romoje esančiuose jėzuitų Lietuvos provincijos kataloguose yra paties Sirvydo ranka 1617 m. gruodžio 17 d. įrašyta iškilmingų įžadų formulė, aiškiai pasirašyta: Constantinus Sirwid. Pasak prof. dr. Z. Zinkevičiaus, K. Sirvydą teisinga jo pavardę jau rašo dauguma lituanistų bei baltistų ir Lietuvoje, ir užsienyje. Sulenkinioji forma Sirvydas esanti išimta iš vidurinių augšųjų mokyklų vadovėlių, bet ji dar pasitaiko kai kurių istorikų ir literatų darbuose. Prof. dr. Z. Zinkevičius reiškia viltį, kad bėrėkalingo pavardės dvejopumo reikėtų atsisa-kyti K. Sirvydo 400-tjų gimimo me-tinių proga. Jis yra gimęs tarp 1579 ir 1581 m., greičiausiai 1580 m. Tai-gi, šiemet kaip tik ir sukakti 400 metų sukaktimi.

V. Kst.

Nuotr. J. Urbono

R. CHOLKAN & CO. LTD. REAL ESTATE

JANE-BLOOR, 7 kambarių atskiras namas; naujas šildymas, natūralus medis, privatus įvažiavimas, arti Bloor ramioje gatvelėje; reikalingas remontas.

BLOOR-HIGH PARK, originalus vos keliolikos metų senumo tributas, 3-jų ir 2-jų miegamųjų, garažai, netoli požeminio traukinio stoties; prašoma kaina — \$139.900.

SWANSEA, puikus vienos šeimos namas; naujas stogas, vandens vamzdžiai ir t.t.; graži, moderni virtuvė, malonus kiemas, privatus įvažiavimas, užbaigtas rūšys.

BLOOR-ISLINGTON, 6 kambarių vienaaukštis; garažas su privačiu įvažiavimu, netoli požeminio; prašoma kaina — \$95.900.

WINDERMERE-BLOOR, 7 kambarių atskiras namas; graži, moderni virtuvė, kvadratinis planas, natūralus medis, didelis kiemas, garažas, arti Bloor.

BABY POINT rajone, 6 kambarių vienaaukštis, pilnai užbaigtas rūšys, 2 prausyklos; viena atvira skola.

PRINCE EDWARD DR.-SOUTH KINGSWAY, 6 kambarių vienaaukštis; užbaigtas rūšys, 2 prausyklos, privatus įvažiavimas, gražus kiemas, netoli susisiekimo bei krautuvų; prašoma kaina — \$79.900.

HIGH PARK-BLOOR, 4 butų atskiras namas, puikiai stovyje; didelis sklypas, gauna apie \$13.500 metinių pajamų; namas bei skola; prašoma kaina — \$129.900.

PRINCESS MARGARET-KINGSWAY, rajone puikus statybininko 8 kambarių vienaaukštis; pilnai užbaigtas rūšys, šeimos kamb. su atviru židiniu ir baru, 3 prausyklos, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu.

NEMOKAMAS IKAINOJIMAS.

2336 Bloor Street West — Tel. 763-5555

PRANAS KERBERIS
namų 239-5923

ANTANAS GINIOTIS
namų 769-9356

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virš 18 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 6 mėn. 10½ %
Antradieniais 10-3	term. indėlius 1 metų 10 %
Trečiadieniais uždaryta	term. indėlius 2-3 metų 10 %
Ketvirtadieniais 10-8	pensijų ir namų s-tą 11 %
Penktadieniais 10-8	taupomąją s-tą 10 %
Šeštadieniais 9-1	spec. taup. s-tą 10½ %
Sekmdieniais 9.30-1	depozitų-čekių s-tą 6 %
	DUODA PASKOLAS:
	asmenines nuo 13½ %
	mortgičius nuo 12 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Pardudame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's checks). Neimeame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-9336 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS
SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.
REALTOR
1072 Bloor St. W.

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada

Jums sąžiningai patarnaus: A. Blūdžius

Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331

BLOOR AUTORITE GARAGE

296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305

- ★ Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical Fitness Certification)
- ★ Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. ★ Visi automobilių mechaniniai
- ★ taisymai. ★ Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F. ★ GOODRICH, RADIAL ir kt.

Savininkas FRANK PETITT

PARKSIDE

MEAT
MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario

Telefonas 535-1258

- Turime lietuviškų skilandžių, sūrų ir kitų maisto gaminių
- Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

- Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus. • Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

Baigiant šeštąją tautinių šokių šventę Čikagoje, pasirodė vaikų nešamas plakatas "Iki pasimatymo 1984"

Nuotr. M. Borusienės

LAISVĖS OLIMPIADOS VARŽYBOS

Saudytojai pirmieji pradėjo šios olimpiados varžybas, nes estų šaudytojai turėjo dalyvauti pasaulio estų kongrese Švedijoje. Šios varžybos įvyko birželio 14 d. latvių šaudykloje Berzaine.

Varžybų pasekmės "English Match": 1. Peter Grands, (lat.), 583, 2. U. Robi, (e), 581, 3. Jonas Sostakas, (l), 580. Lygiai tiek pat patikimų turėjo ir Vitalis Šaputa, tačiau J. Sostakas laimėjo persišaudymą 8:4.

"Free Rifle": 1. Peter Grands 1121, 2. Jonas Sostakas 1093, 3. Vitalis Šaputa 1080. J. Sostakas taip pat laimėjo sidabro medalius šaudyme stadiom ir gulom. V. Šaputa laimėjo bronzos medalį klupčiom.

Saudyme pistoletais sėkmingiausi buvo estai. Standartinis: 1. A. Tint, e, 534, 2. G. Parglis, l, 530, 3. O. Sorr, e, 512; laisvasis: 1. M. Gering, e, 498, 2. A. Tints, e, 463, 3. G. Parglis, l, 457.

"Trap" šaudyme: 1. E. Puss, e, 96, 2. V. Krauklis, lt, 95, 3. A. Kontrimas, l, 90. Keturi šaudytojai užbaigė su ta pačia pasekme 90, tačiau A. Kontrimas laimėjo persišaudymo varžybas 24x25.

Lietuviams šiose varžybose atstovavo Jonas Sostakas, Vitalis Šaputa, Balys Savickas, J. Usvaltas, R. Barakauskas, C. Pevečiūsis ir A. Kontrimas. Sėkmingiausi šaudytojai: lietuvių — Jonas Sostakas, latvių Peter Grands ir estų — M. Gering.

Tinklinio varžybos ypatingai buvo sėkmingos lietuviams. Jos, nepralaimėjusios nei vienu rungtynių, iškovoję pirmą vietą ir aukso medalius. Baiginiame peržaidime lietuvių buvo atsilikusių 3:11, tačiau atkaklioje kovoje laimėjo setą ir vėliau ištisas rungtynes. Baiginiame žaidime jos įveikė latves 18:16 ir 15:7. Kiti lietuvių laimėjimai: lietuvaitės — latvės 15-12, 15-8; lietuvaitės — ukrainietės 16-14, 15-7.

Lietuvių komanda sudarė D. Bankaitis, P. Butkutė, S. Gedvilaitė, R. Kaunaitė, V. Markauskaitė, R. Maželytė, A. Pleirytė, S. Orentaitė, A. Stankutė, K. Biliūnaitė ir K. Ročiūnaitė.

Blogiau sekėsi vyrams, kurie ši kartą liko be laimėjimų. Pasekmės: lietuviai — estai 15-7, 4-15; lietuviai — ukrainiečiai 6-15, 16-15; lietuviai — latviai 9-15, 8-15. Tinklininkai — R. Bačiulis, K. Degutis, A. Gatavecas, J. Gedvilas, T. Gedvilas, A. Kalinauskas, K. Karalius, A. Karosas, A. Mackevičius, A. Nakrošius, V. Veitas, R. Žiupsnys. Tinklinio komandos buvo sudarytos daugiausia iš Čikagos ir Klevelando žaidėjų. Abiem komandom vadovavo Bronius Andriukaitis, buvęs JAV rinktinės žaidėjas ir Zigmas Žiupsnys. Krepšinis ir lengv. atletika — sekančią kartą. A. S.

Išvyka Australijon

Australijos lietuviai šiais metais švęs neeilines Kalėdas — jų metu bus Australijos Lietuvių Dienos, AL Bendruomenės veiklos trisdešimtmetis. Sporto aikštėse sustiks 8. Amerikos ir Australijos lietuvių krepšinininkai, tinklininkai ir tenisininkai. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ta proga ruošia išvyką Australijon. Bus skrendama iš Los Angeles į Sydneį gruodžio 19 d. ir grįžtama 1981 m. sausio 10. Kaina iš Čikagos apie \$1.200 JAV. Norintieji dalyvauti iškyloje prašomi kreiptis American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643, USA. Tel. (312) 238-9787.

Vykstant į šią šventę Australijoje, bus galima sustoti Naujoje Zelandijoje, Havajuose, Fidži ir Pago Pago. Šiuo atveju galima pasinaudoti "Air New Zealand" arba "Continental" linijų skrydžiais. Skrendama iš Los Angeles į Sydneį, pasirinkant du sustojimus. Kainuos — \$1.060 ir \$1.208.50 JAV. Šių kelionių reikalui kreiptis pas Amalią Juozaitę, Fashion Place Travel, Tel. (416) 368-4447 arba (416) 362-4567 Toronto. A. S.

VYČIO ŽINIOS

Mylimai mamytėi Tatjanai Dargienei mirus, mielas vytiets Valentinai Balsienė, Aldona Biskevičienė ir dr. Vytautą Dargį Čikagoje giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Mūsų garbės narį ir nuosirdų dėmėją Leonardą Kirkilį taip pat giliai užjaučiame ir kartu liūdime, netekus mylimos mamytės.

Glorija Nešukaitytė dalyvavo JAV atvirose stalo teniso pirmenybėse, kurios įvyko Fort Worth, Texas. Individualinėse varžybose Glorija pasiekė ketvirtąją vietą, ir sekančiame susitikime pralaimėjo Korėjos žaidikei. Glorija taip pat žai-

dė Kanados komandoje, kuri pralaimėjo Venecuclai 3:1 ir Korėjai 3:0.

Mūsų nuosirdžiam dėmėjui L. Kirkilui už šimtinę nuosirdžiai dėkojame.

GOLFO ŽINIOS

Turnyre, kuris įvyko Bolton aikštynė liepos 13 d., dalyvavo 43 asmenys. Tikrieji smūgiai: 76 — R. Šimkus, 78 — Al. Simanavičius, E. Sudeikis, 79 — V. Ubeika, 81 — E. Kuchalskis, 82 — P. Stauskas, 83 — V. Balsys (B), 85 — V. Pėteraitis, M. Ignatavičius, R. Strimaitis, 87 — A. Banelis, S. Kėkštas, E. Slapšys, 89 — R. Astrauskas. Ypatingai geri smūgiai buvo A. Suprono, būtent, 76 taškais.

Išlyginamieji smūgiai: 55 (95) Al Slapšys, 62 (81) E. Kuchalskis, 64 (87) E. Slapšys, 64 (92) Aug. Kuolas, 64 (94) V. Dargis, 66 (85) V. Pėteraitis, 66, (90) V. Pulkis, 66 (96) Al. Balnis, Sveikiname jaunį Algį Slapšį su gražiais uždribtais smūgiais.

Moterys (tikrieji smūgiai): E. Kėkštienė — 90, E. Kymantienė — 115, G. Kuchalskienė — 120, G. Stauskienė — 143.

Sekantieji turnyrai bus liepos 26 d., 12 v. Glen Eagles (KLS apygardos turnyras) ir rugpjūčio 2 d. 10.00 v. Royal Dawns (Utopija).

V. V.

Ateitininkų žinios

Stovykla Wasagoje prasidėjo liepos 20 d. ir baigsis rugpjūčio 2 d. Stovyklą kviečiami aplankyti svečiai ir tėvai, šeštadienį, liepos 26, vakare, bus pagrindinis stovyklos laužas. Kviečiame visus tą vakarą stovyklą aplankyti.

Dainavos moksleivių stovykloje, kuri baigėsi liepos 20 d., dalyvavo keletas moksleivių ir iš Toronto. Jie visi atvyko Wasagos stovyklon.

"Persiaurai ir perraidiška! suprantame savo ideologiją, kai ją apibrėžiame tik tuo, kas oficialiai paženklinta organizacijos antspaudu. Tai perdem biurokratinis ideologijos supratimas. Tačiau jis yra gana plačiai įsiviešpatavęs.

Nekartą girdėti idėjinio nuobodulio skundas, pasigendant "sviečių" idėjų, tik nežinant kokių. Ar neperdaug norime savo ideologiją tik "išmokyti" užuot joje įdiektoje gyvo minties įžiebimo. Kai norime savo ideologiją tik "išmokyti", savaime ją pavėrčiame lyg archyvinio idėjų sandėliu. Tada ir nenustabu, kad imame skystis idėjinio nuobodulio" (Dr. J. Girmius, Idealas ir laikas, p. 104)

Skautų veikla

• Liepos 12 d. staiga mirė Lietuvos Kankinių parapijos klebonas kun. P. Azubalis, ilgametis "Satrijos" tunto dvasios vadovas ir skautų dėmėjas. Užjaučiame Velonies artimuosius ir kviečiame visus bei visas išreikšti paskutinę padėką ir pagarbą Velonijai, aukojant Skautybės Fondui, kurio įgaliojimas Toronto yra v.s. V. Morkūnas, 11 Underwood Ave. Tel. 762-0174.

• XVIII-toji Romuvos stovykla atidaryta liepos 20 d. šv. Mišiomis, kurias atnašavo Kanados rajono vyr. skautų kapelionas v.s. kun. St. Kulbis, S.J. su Toronto skautais stovyklauja jau beveik 30 metų. Trumpoje sueigoje perskaityti stovyklos įsakymai ir pranešta tvarka bei programos dalykai. Stovyklautojų dauguma — iš Toronto ir Hamiltono; iš viso apie 120. Šį savaitgalį liepos 26-27 d.d. stovyklą aplankys LS Serijosis, LS brolijos vyr. skautininkai ir pirmijos pirmininkas. Laukiama ir daugiau svečių iš JAV. Antrąją savaitę stovyklon išjungs vadovų vėjų "Ažuolo — Gintaro" mokyklų kursantai. Stovykla uždaryma rugpjūčio 2 d.

• Užjaučiame nuolatinį skautų dėmėją Rimą Geležiną, vaikūčius ir visus artimuosius, netekus mylimos žmonos ir motinos a.a. Birutės. Užuojautą reiškiamo ir Velonies broliui jūr.s. R. Namikui bei jo skautiškai šeimai. C. S.

Kanada išleido naują vieno cento monetą, kuri yra 13% lengvesnė už senąsias. Tai priverstė padaryti vario kainų kiliamas. Pastaruoju metu vieno cento monetos pagaminimas jau kainavo 2,7 cento, o naujosios monetos kainuos tik 2 centus. Senoji moneta svėrė 3,24 gramo, najoji sveria 2,8 gramo. Pastarajame dešimtmetyje buvo apyvartojama apie 6 bilijonus cento monetų.

Pertvarkys pašta

Kanados paštas bus padarytas valdine korporacija, kurią tvarkys septynių asmenų direktorių taryba su prezidentu ir pirminku. Įstatymo projektas paštu pertvarkyti jau pateiktas federaciniam parlamentui, tačiau patvirtintas bus tik po vasaros atostogų. Valdinės korporacijos statuso reikalavo paštininkų unija su savo karinguoju vadu J. C. Parrotu, matyt, tikėdama, si, kad tada lengviau bus iškovoti atlyginimų didinimus, nors daug kam atrodo, kad jie jau ir dabar yra perdideli. Kanados paštininkai šiuo metu uždirba maždaug tiek pat, kiek ir automobilių gamyklų darbininkai, dirbantieji prie automatinės linijos, kur simuliuoti yra neįmanoma. Tuo tarpu pašte tikrai nepersidribama — tai jau daug metų liudija skandalingas paslaugų lėmums. Dienraštis "Toronto Star" pranašauja, kad pašto paslaugos pabrangs apie 50%, nes valdinei korporacijai pačiai reikės subalansuoti savo metinį biudžetą, kaip dabar daro valdinė orinio susisiekimo bendrovė "Air Canada". Pašalpu iš valstybės išdo nebus galima gauti. Pernykštis Kanados pašto biudžetas buvo \$1,5 bilijono ir turėjo \$485 milijonų deficitą, kurį padengė mokesčių mokėtojai per valdžios išdą.

Valdinė pašto korporacija vargu ar beįspręs paslaugų paspartinimo klausimą, nes bus palikta ta pati didesniui atsakingum visuomenei nepasizyminti paštininkų unija. Otavoje sudaryta komisija tiria įvairių pašto siuntų vagsystes. Dėl jų paštas 1979-80 biudžetinėmis metais jau turėjo apie \$4 milijonus nuostolių. 1976-79 m. laikotarpyje teisminė atsakomybė dėl vagsystės buvo patraukti 304 pašto tarnautojai ir 136 pašaliniai asmenys. Inspektoriai pradeda reikalauti, kad paštu būtų leista turėti savo policiją. Naujojoje paštininkų priimtoje sutartyje betgi yra specialus paragrafas, draudžiantis pašto vadovybei naudoti televizijos kameras, kuriomis būtų galima sekti paštininkų darbą. Televizijos kamerų išjungimas palengvina ne tik simuliaciją, bet ir vagsystes pašte.

Viktorijoje pirmą bendrą posėdį turėjo Britų Kolumbijos premjeras B. Benettas su Alberto premjeru P. Lougheedu, dalyvaujant abiejų provincijų ministeriams. Pagrindinis dėmesys teko tų provincijų žemės turtams. Po konferencijos buvo pareikšta, kad Britų Kolumbija ir Alberta priešinsis federacinės vyriausybės planuojamam įvesti mokesčiui, kurį tektų mokėti Otavai už užsienio eksportuojamus provincinius energijos išteklius. Konkrečiai lig šiol tebuvo paliestas mokeskis už natūralias dujas, bet jis gali būti uždėtas ir elektros srovėi. Tokį žingsnį B. Benettas ir P. Lougheedas žada laikyti sąmoningu provincijų apiplėšimu, kurio tikslas yra sumažinti federacinės valdžios didžiulį deficitą, nors dėl jo nėra kaltos provincijos. Dėl mokesčio įvedimo nuogastauti pradeda ir provincinė "Ontario Hydro" bendrovė, elektros srovės perteklių parduodanti kaimyninėm JAV valstijom. Tokiu srovės eksportu Ontario gyventojams 7% buvo atpiginta elektra. Įvedus eksporto mokesčių, JAV drastiškai sumažintų elektros pirkimą iš Ontario. Be to, kaikurios Ontario elektros jėgainės naudoja iš JAV įvežamą akmens anglį, kuriam amerikiečiai tada taip pat galėtų įvesti eksporto mokesčių.

Kanadiškos naftos pabranginimo klausimas tebėra neišspręstas. Šiuo reikalu pasitarimą liepos 24 d. turės min. pirm. P. E. Trudeau ir Alberto premjeras P. Lougheedas. Abiem pusėm priimtinas susitarimas greičiausiai nebus pasiektas. Tokiu atveju ir Alberto, ir Kanados vyriausybės gali imtis savarakiško naftos kainų nustatymo, vedančio prie griežto susikirtimo bei konstitucinių problemų. Nors liberalų partija rinkiminiam federacinio parlamento vajuje atmetė anuometinio min. pirm. J. Clarko suplanuotą valstybinį mokesčių Kanadoje parduodamai naftai, dabar liberalai staiga pakeitė savo nuomonę. Ministerių kabineto sprendimu tas valstybinis mokeskis buvo padidintas 2,25 cento kiekvienam galionui benzino ar šildomos alyvos šiuos gaminius perkantiems kanadiečiams. Teisinamasi, kad gautieji doleriai bus atiduoti naftos gamykloms Albertoje, ją išskiriančioms iš

dervingo smėlio. Šis procesas esąs labai brangus. Todėl tos gamyklos už savo naftą turi gauti užsienietiško lygio kainas. Mokesčio padidinimas iš naftos vartotojų Kanadoje pareikalaus apie \$500 milijonų per metus. Jis įvestas tik min. pirm. P. E. Trudeau ir jo ministerių kabineto sprendimu be federacinio parlamento patvirtinimo. Opozicinės partijos tokį žingsnį nori laikyti nelegaliu.

Amerikiečiai už naftą moka pasaulinės rinkos kainas. Dėl augusių kainų benzino suvarto-

jimas sumažėjo apie 20%. Atsisakoma tolimesnių kelionių automobiliais atostogų metu, aplamai stengiamasi mažiau važinėti automobiliais. Dėlto JAV staugas atsirado benzino perteklius, netgi galintis sumažinti jo kainas. Kitaip reikalai atrodė Kanadoje, kur benzinas vis dar tebėra palyginti labai pigus. Naftos bendrovės "Imperial Oil Ltd." duomenimis, benzino suvartojimas Kanadoje ne tik sumažėjo, bet pernai dargi padidėjo 2%. Bendrovės atstovo G. MacDonald nuomone, jeigu ben-

KANADOS ĮVYKIAI

TRADE WINDS MOTEL
10300 Gulf Boulevard, Treasure Island
St. Petersburg, Florida 33706, USA
Tel. (813) 360-0490
Savininkė RŪTA KRAUČIŪNAITĖ,
Kanados lietuvaitė, kviečia tautiečius atsilankyti.
Motelis gražiai įrengtas, vėsiami kambariai ir butai, kilimai, spalvota televizija, šildomas baseinas, vieta "barbecue", balto smėlio paplūdimys, prie pat Meksikos įlankos.

AL GARBENS REAL ESTATE LTD.
22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys
Telefonas 489-1543.

Alfonsas Garbenis jums sąžiningai patarnaus parduodant ar perkant nekilnojamą turtą, tvarkant mortgičių reikalus, įkainojant namus ir t.t.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
10½% už 6 mėn. term. indėlius	13½% už asm. paskolas
10 % už 1 m. term. indėlius	
10 % už 3 m. term. indėlius	
11 % už pensijų ir namų planą	
10½% už specialią taup. sąsk.	12 % už mortgičius
10 % už taupymo s-tas	
6 % už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 25 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydys, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaidas, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

AUTOMOTIVE FIBERS
visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas
ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas — RIČARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Islington, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

ED. KONDRATAS, siuvėjas

1113 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6J 1W9 Tel. 533-5454

FLORIDA REAL ESTATE

Rezidencinės ir komercinės nuosavybės
Apartmentai • Kondominiumai • Nuomojimas
Angele E. Karnienė
REALTOR ••• BROKER ••• NOTARY
3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, FL 33706
Telefonas (813) 360-2448 • Vakare (813) 367-2413

DUFFERIN RADIO AND TV
SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai.
Pritęs specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Uželis

BALTIC EXPORTING CO.

Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą

- Priimame siuntinių užsakymus.
- Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui

DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. (po 5 v.p.p. susitarus telefonu);
šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v

Kokia visuomenė, tokia gimnazija

(Atkelta iš 7-to psl.)

d. Mokykla turėtų sudaryti geriems mokiniams palankiausias sąlygas rimtai mokytis, t. y. mokytojai ir mokiniai neturėtų tik "atsėdėti" pamoka, bet joje ir šalia jos bandymais, laisva kūryba suteikti mokinius ugdyti bundančias dvasios jėgas, kad nereikėtų laisvalaikiais slampinėti ir užsiimti tuo, kas pigiausia, primityvu.

e. Drausmės gimnazijoje reikia! Jos reikia tiek, kiek būtina mokslo pažangai, o laisvės tiek, kiek būtina sveikam asmeniui. Netiesa, kad mes, gimnazistai, bijomės būti varžomi, drausminami; mes norime būti įvedami į atsakomybę.

f. Mūsų tėvai ir giminės neturėtų jaustis gimnazijai lyg gero darą, kad mus leidžia mokytis šioje gimnazijoje. Čia mažos klasės, todėl mokytojai gali mus žymiai geriau išmokyti, negu perpildytose vokiečių mokyklų klasėse.

g. Mūsų tėvai ir giminės, atvykę mūsų aplankyti, turėtų su mumis lietuviškai kalbėti. (Kodėl lietuviškai vengia kalbėti mišriakalbių šeimų tėvai?)

h. Tėvai, giminės, kaimynai, patys mokiniai, esą dabar ar buvę, galėtų per vasaros atostogas atvykti remontuoti mūsų grūnavandžio gimnazijos. Tokius darbus savanoriai turėtų pagarbiai vertinti gimnazijos vadovybės žmonės ir su jais bendrauti, bei kartu dirbti.

i. Mokyklai, bendrabučiams apšarinti (o kaip to reikia!) vadovybė galėtų įvesti "švaros dienas", per kurias visi, pradedant direktoriumi, mokytojais ir baigiant mokiniais bei padėjėjais, švęstų visą dieną (mokslo dėl to nenukentėtų, bet pakiltų daug kam noras gyventi čia).

j. Monotoniską moksleivio gyvenimą kaime turėtų pajavirinti ne tiek vokiečių motociklai ar automobiliai, kiek naujoviškos šventės, pvz. "lietuviškos spaudos", "lietuviškos plokštelės", "lietuviškos bendruomenės", "lietuviškos dainos", "simpatingo mokinio, mokytojo", "gelių priežiūros" dienos ar savaitės ir t. t.

k. Turėtume visi (vadovybė, mokytojai ir t. t.) kartais susirinkti ir atvirai, nesibardami ir nesipykdamai bandyti aiškintis savo problemas, savo norus, savo sugestijas: juk kiekvienas, net ir jauni, kartais turi gerų, vyresniems dar nežinomų, išiečių patarimų.

l. Buvusios lietuvių organizacijos — evangelikų ratelis, ateitininkai, skautai ir kt. yra geros, bet kiek senstėjusios, nes net senieji veikėjai, sendraugai ir kiti kažkodėl jų neperšama mums. Reikėtų vienos kitos modernesnės organizacijos, tokios kaip augščiausias minėtos dienos ar savaitės.

Na, sakykite, p. Korespondente, ar Vasario 16 gimnazijoje nėra jautrių nervų ir dar gailaus kraujo?

— Pripažįstu! Pagarba jaunimui! Jei gimnazijoje yra tokio jaunimo, ji turėtų ilgai laikytis! O kaip sekasi jos abiturientams?

— Birželio pradžioje visas 100% vyriausios klasės moksleivių pasipuošė vokiečių gimnazijų abiturientais — išlaikė prie vokiečių švietimo įstaigos paskirtos komisijos baigiamuosius egzaminus. Mūsų šiuo abiturientų pažymių vidurkis sutapo su daugumos vokiečių abiturientų vidurkiu. O tai labai gerai, ypač todėl, kad vokiečiams reikia laikyti tik 2-3-5 egzaminus, o mūsų — keturis, dar ketinam, net po aštuonis! Atpylė mūsų, kaip reikia, nors reformuotoje gimnazijos baigimo sistemoje egzaminai buvo painesni, negu ankščiau.

— Pagarba Vasario 16 gimnazijos mokytojams!

— Dėkui! Jos verti jie! Mūsų mokytojams, kaip ir vokiečių kolegoms, reikėjo irgi išlaikyti egzaminą, ruošiant mokinius reformuotos sistemos egzaminams. Anksčiau mokiniai mokydavosi iš vadovėlių ir egzaminuodavo juos vadovėliškai. Dabar gi mokytojai, gavę iš švietimo ministerijos tik programas, planus, turėjo patys su mokiniais skrudinti kruopštumu surinkti tam planui reikalingą medžiagą. O koks painus, naktimis neleidęs miegoti, nervus dirginęs Sizifo darbas! Reikėjo

mokytojams graibiotis po periodiką, perskaityti krūvas rankraščių, knygų, informuoti vienas pas kitą, kad laiku ir brandžiai paruoštų gerokai savi netikrus baigiamosios klasės mokinius. Šis darbas, aciu Dievui, gerai pavyko.

— Abiturientų tarpe buvo pora mokinių, vos prieš trejetą metų atvykusių iš Lietuvos ir beveik nemokančių vokiečių kalbos. Kaip jie taip greitai išmoko tą kalbą, kad galėjo laikyti baigiamuosius egzaminus. Padarė jiems išimčių?

— Jokių išimčių mokslo žiniose, tik gal egzaminatoriai "nesinervino, nesismulkino" dėl kiek klaidingų artikių ar galūnių. Tuodu lietuviškai išlaikė geriausiai iš visų. Žinia, jėdu turėjo labai praktiškai, kad spėtų pasirengti gimnazijos vėiniui. Laimė, juodu nesuabejojo savi ir mokykla! Visa tai irodo, kad mūsų gimnazija įstengia parengti labai kietai vokiečių abiturientus, kurie bent vidutiniškai gabūs, darbštūs, patys žino, ko čia atvykę ir kuriuos palankiai drąsina tėvai.

— Sutinku, kad jūsų gimnazija pajėgi augštomis mokslo normoms. Tai turėtų būti svari reklama jai, kad tėvai leistų savo vaikus čia mokytis! Direktorių turėtų tėvai apvesti vaikų įstojimo prašymais! O Jūs, p. Spektatoriui, ar patariate šeimoms siųsti savo prieraugį į Vasario 16 gimnaziją?

— Jeigu vaikai bent vidutiniškai gabūs ir mėgsta mokytis, jeigu mamųčių neišpaikinti ir gali patys apsitvarkyti bendrabutyje, jeigu nori subręsti lietuviškai ir krikščionimis, jeigu jų tėvams bent kiek rūpi lietuvių išeivijoje, jeigu jiems gimnazija svarbi (nors ją ir kritikuotų), — tiems patariu vykti į šią gimnaziją. Ligšiolinė patirtis užtenkamai patvirtino, kad a. mūsų mokykloje "sugenda" tie jaunuoliai, kurie šeimose nėra paruosti savarankiškam brendimui, kurie neįstengia rimtai mokytis, kurie ir namuose nebūtų teikę tėvams džiaugsmo; b. "vasariokai" yra daug kuo savitesni, sveikai kritiškesni, mažiau "diskotekiški", nors menkiausiai miestietiški šliuotai.

— Nėra namų be dūmų, nėra mokyklos be trūkumų. Jūs išvardinote jų visą eilę. Kaip išaiškinti, kad ji išlaikė jau beveik 30 metų?

— Stebuklas! Įvairiaprasmiš lietuviškas stebuklas. Pelenuose yra auksas! Jeigu ji žlugs, užduos, prie jos kopo susirinks tik lietuviai!

— Pasitraukia ligšiolis direktorius V. Natkevičius. Kodėl?

— Jis gimnazijai paaukojo darbingiausią savo gyvenimo dalį, be to, daug nervų, sveikatos, nemigo naktų ir t. t. Jis jai vadovavo net tryliką metų, išgyveno laikotarpį, kai ją puolė (pagristai ir ne) tiek daug kas iš dešinės ir iš kairės, kas kuo įstengdama. Jokia jam skirtoji įvertinimo kalba negalės išreikšti žodžiais to, ką jis nuveikė gimnazijai, identifiikuodamasis su ja.

— Kuriomis savybėmis turėtų sužibėti naujasis direktorius?

— Ai man... atsakyti į tokį klausimą! Ne mano galvai kvalifikuoti būsimą savo Galvą. Jeigu jau tikrai nenorite spragos šiam pokalbyje, tai bandysiu drįsti nubrėžti jo siluetą. Mūsų gimnazija iš naujosios vadovybės (vieno ar kelių asmenų) lauktų: a. sveiko proto, "gaspadoriškų" sugebėjimų administratoriaus, kuris ryškiai paskirtų gimnazijos komplekse pareigas, užduotis, darbo sritis ir išreikalautų pilnos atsakomybės; b. tėvo ir motinos (bet ne senelių); c. kunigo, nuodėmėkliausio, bet ir policininko (bet ne žandaro); d. mylinčio ir teisingo, žvelgiančio abiem akimis į viską iš lauko ir iš vidaus; e. jautriais pirštu galais visoms problemoms, bet ir stora oda "smeigtukams" iš visų pasaulio kryptų; f. diplomato, galinčio savo kolegas padaryti našiais mokytojais, o priešus — draugais sau ir mokyklai; g. ryškių dažų apibulusios Trispaivės ir apsilusio Kryžiaus restauracijai!

— Parengė "TŽ" korespondentas ir Vasario 16 gimnazijos Spektatorius

Po jungtinių Montrealyje. Iš kairės: Šv. Kazimiero par. klebonas kun. dr. F. Juocevičius, jaunavedžiai — Kristina ir Kostas Rimša, Ramutė ir Zigmars Rimša (tėvai). Kristina yra baigusi McGill universitetą, Kostas — Ashbury kolegiją Otavoje ir Toronto un-tą. Jaunavedžiai apsigyveno Toronte

Aukojo "Tėviškės Žiburiams"

\$300: Kanados Lietuvių Fondas; \$100: F. Kupčiūnienė, Montrealio Kredito Kooperatyvas "Litas"; \$56: Lietuvių Klubas (Rodney, Ont.); \$50: Petras P. Spėtyla, Justinas Zakas, Adolfas Kuliešius, KLB Moterų Draugijos Delhi sk.; \$35: KLB Londono apylinkė; \$30: Mažosios Lietuvos Moterų Draugija; \$25: KLB Kalgario apylinkės v-ba, Toronto Dramos Teatras "Aitvaras"; \$22: Juozas Rukšys; \$21: Paulius Rožaitis; \$20: Br. Juodelis, Elena Narbutaitė, Liucija Puskepalaitienė, Marija Auksaitė; \$17: Vitali Rieznik; \$16: Ona Jurksienė; \$14: Valeria Mossey, Jonas Venckus; \$12: Jonas Gudelis, V. Juodelis.

\$10: V. Baleiša, Toronto Profesionalių ir Verslininkų S-ga, E. Zakarčevskienė, M. Borsienė, J. Pacevičienė, Vladas Makuza, St. Gailevičius, V. Bilevičius, Vytautas Šeštokas, G. Bulotienė, Vl. P. Gulbinai. \$6: kun. L. Kemėšis, dr. J. Petrikonis, V. Radauskas, J. Dziminskas, Pranas Gustys, O. Čekienė, Juozas Cibulskas.

\$5: K. Gaizutis, J. Sukauskas, B. Jablonskis, O. Gustainytė, K. Dižiulienė, B. Paliokas, Vl. Kunkulis, Z. Riekenė, V. Usevičius, G. Kalinauskas, L. Daunienė.

\$4: Kostas Duda, M. Matusėvičienė; \$3.50: D. Stukas; \$3: L. Bliskis, Jonas Zaldokas, Martin Kupris, K. Kybartas, M. Urbonas, Br. Paulius, V. Zauka, Petras Pajaujis, J. Trečiokas, A. Ratinskienė, A. Trečiokas, A. Damušis, V. Kutkevičius, Stasys Aleksa, dr. A. Razma, B. Zabulionis, M. Kringelis, S. V. Baršketis, K. Milasevičienė, V. Keiba, B. Jablonskis.

\$2: Ignas Kriaučiūnas, B. Aušrotas, W. Zalesky, Pr. Žiulys, Regina Norvaisienė, M. Aukštutis, A. Masaitis, Kazys Jasilevičius, H. Gavoraskas, kun. K. Zemaitis, J. Bieliukas, J. Rinkevičius, K. Bačankas; \$1: V. Zebertavičius, O. Guobienė, K. A. Keblys, A. Razutis, P. Bazyš, P. Balčiūnas, K. Kažemėkaitė, M. Kazlauskas, E. Linkūnienė.

Rėmėjo prenumeratas atsiumė — \$100: Petras Regina; \$32: P. Žaliauskas; \$30: Vincas Juodelis; \$27: dr. R. A. Karka; \$25: Pr. Gustas, Vanda

Bagdonavičienė, dr. N. G. Noges, J. Petronis, M. Kudirkienė, V. Levickas, Br. Girys, Aloyzas Brickus; \$22: S. V. Baršketis.

\$20: Jonas Mickėvičius, Vac. Karilavičius, V. R. Akelaitis, V. Galeckas, Ignas Kriaučiūnas, Adolfas Markelis, Mykolas Petronis, Aldona Zailskaitė, W. Zalesky, K. Batūra, Algirdas V. Dapkus, dr. J. Petrikonis, A. D. Rutkus, A. Puida, J. Zubrickas, Rūstulis Rožanskas, P. Juodis, J. Jurėnas, Jonas Mališauskas, A. Siminkevičienė, A. Empakeris, kun. M. Jarašiūnas, Jonas Jasinskis, W. Maciunskas, E. Gumbelis, Aurelia Paukštys, P. Besasparis, Vytautas Matulevičius, St. Puvaskis, O. Gustaitytė, T. E. Apanavičius, Adolfas Damušis, A. Margevičienė, Stasys

Nuoširdus aciu visiems už paramą lietuviškajai spaudai.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 8-to psl.)

ziną taupo amerikiečiai, jį turėtų taupyti ir kanadiečiai, nes Kanada jau dabar iš užsienio įsiveža 30% brangios naftos. Tas importas ateityje didės dėl mažėjančių naftos išteklių Kanadoje.

Kanadoje vis didėja darbininkų atleidimas automobilių gamyklose. Dėlto jų unija ir netgi unijas jungiantis Kanados Darbo Kongresas pradėjo reikalauti, kad vyriausybė parūpintų specialias nedarbo pašalpas atleistiems. Su tokia mintimi nenori sutikti V. Bjarsonas, elektros, radio ir mašinų darbininkų jungiančios unijos išdėninkas. Jis primena, kad tai būtų diskriminacija, nes niekas tokių pagalbos nedavė ligšioliniams bedarbiams. Pasibaigus darbo draudos išmokoms, jie turėjo verstis savo santaupomis arba siekti viešosios gerovės pašalpų. Kiek galima spręsti iš skaitytųjų pasisakymo laikraščiuose, panašios nuomonės yra

Aleksa, J. Vanagas, A. Tarvydas, R. Paškauskas, Vyt. Jucas, V. Lengvenis, A. Bartkus, Daná Goudie (Mrs.), Kazimieras Savickas, S. Sinkėvičius, B. Matulevičius, Valerija Kundrotienė, Liucija Puskepalaitienė, M. R. Grinius, Algis Jusys, Jonas Revas, A. Simonavičius, T. Bartkus, A. Bušma, S. Cepas, Leonas Abramonis, A. Baltrūnas, Jonas Baliukas, P. Karaliūnas, H. Chvedukas, Z. Mažonas, Tėvai Jėzuitai (Montrealis), Bronius Jurėnas, A. Kiaupa, K. Miklius, Juzė Jonaitienė, Ant. Mičiūnas, S. Kneitas, A. Kilinskas, Janina Dabrowski, J. Greičiūnas, R. Izokaitis, Vyt. Prūsaitis, E. Lorenz, dr. A. D. Dickson, J. Dvilaitis. Už dvejus metus po \$20 rėmėjo prenumeratą atsiuntė Jurgis Šleinius.

Nuoširdus aciu visiems už paramą lietuviškajai spaudai.

ir kiti kanadiečiai. Automobilių gamyklų darbininkai stiprios unijos dėka buvo išsikovoję valandinį \$9 atlyginimą, \$1000 siekiantis mėnesines pensijas, prie kurių pridėdama dar Kanados senatvės pensija. Nedarbo atvejais jie gaudavo valstybinės draudos išmokas, prie kurių gamyklos iš savo fondo pridėdavo papildą. Jo dėka tokie bedarbiai gaudavo 97% turėto atlyginimo. Jokių specialios pagalbos nesulaukdavo darbo netekę mažų darboviečių darbininkai, neturintys stiprių unijų. Pirmenams ir kitas faktas, kad dėl automobilių gamintojų unijos išsikovočių darbininkams privilegijų dabar ir yra prieitas liepto galas: kanadiški automobiliai taip pabrango, kad jų jau nepajėgia nusipirkti mažas ar vidutiniškus uždarbius turintys kanadiečiai. Chryslerio bendrovė netgi buvo priejusi prie bankroto ir turėjo šauktis JAV šalpių. Kiek galima spręsti iš skaitytųjų pasisakymo laikraščiuose, panašios nuomonės yra

Tėviškės Žiburiai • 1980. VII. 24 — Nr. 30 (1589) • psl. 9

Pasaulio įvykiai

OLIMPINES VASAROS ZAIDYNES MASKVOJE TRUMPU 20-DZIU atidarė kompartijos vadas L. Brežnevas, šį kartą visus savo medalius palikęs namie. Olimpiados boikotą išryškino dešimtys valstybių sportininkų nedalyvavimas jos atidarymo parade. Stadijonan buvo įnešti tik tų valstybių pavadinimai su olimpinėmis vėliavomis — Belgijos, Britanijos, Airijos, Italijos, Liuksemburgo, Olandijos, Portugalijos, San Marino, Prancūzijos ir Sveicarijos. Šešių valstybių sportininkai, protestuodami prieš sovietinę Afganistano invaziją, į Lenino stadioną įžygiavo be tautinių savo vėliavų. Iš viso olimpiadon įsijungė apie 3.700 sportininkų iš 81-nos valstybės, o oficialų boikotą buvo pareiškusios 34 valstybės. Maskvos miestas, visiškai izoliuotas nuo Sovietų Sąjungos, šį kartą buvo pilnai aprūpintas maistu.

sprendimą, kandidatų į viceprezidentus buvo pasirinktas prezidentūros siekęs G. Bush, liberallesnių pažiūrų politikas, buvęs žvalgybos CIA agentūros vadovas. Kandidatas į prezidentus R. Reaganas yra laikomas konservatorium, žadančiu Amerikai gražinti jos prarastą galybę, aštriu antisovietu, kietos linijos šalininku. Spėjama, kad jis gali laimėti rinkimus, jeigu savo pašlijusių pozicijų iki rinkimų dienos neatstitys dabartinis demokratų prez. J. Carteris, stokojantis pastovios linijos užsienio ir vidaus politikoje.

Streikas Lenkijoje

Maisto gaminių pabranginimas Lenkijoje sukėlė atvirą streiką Liublino mieste, kur yra vienintelis katalikų universitetas. Kompartija atlyginimus darbininkams padidino 10%, bet šis padidinimas, matyt, nėra pakankamas. Streiką Liubline pradėjo geležinkeliečiai, nutraukdami susisiekimą su likusia Lenkijos dalimi. Liubline taip pat streikuoja viešojo susisiekimo tarnautojai. Dėl geležinkeliečių streiko maisto gaminių į Liubliną pradėjo gabenti milicija ir kariuomenė.

Revoliucija

Irano revoliucinės tarybos pranešimu, ajatolą R. Chomeinį norėjo nuversti du generolai su kariuomenės pagalba. Dėl šio samokso buvo suimta apie 600 asmenų. Teigiama, kad jie valdžią norėjo perduoti buvusiam premjerui S. Bachtariui, gyvenančiam Paryžiuje. Jį ten bandė nužudyti trijų vyrų grupė, kurią suėmė Prancūzijos policija. Susišaudyme žuvo vienas policininkas ir viena S. Bachtario kaimynė. Dėl tos tikros ar tariamos revoliucijos Iranas buvo nutraukęs visus susisiekimo ryšius su užsieniu.

Be staigmenų

Detroitė vykusiam suvažiavime respublikininkų partija beveik vienbalsiai savo kandidatų į prezidentus pasirinko buvusį filmų aktorį ir Kalifornijos gubernatorių R. Reaganą. Vienintelę problemą tesudarė viceprezidento kandidatūra. Daug kas norėjo, kad juo būtų buvęs prez. G. Fordas, bet R. Reaganui nepavyko su juo susitarti. Atrodo, G. Fordas nenorėjo didesnės reikšmės neturintį viceprezidento posto, o su tu pareigų praplėtimu nesutiko R. Reaganas. Darant kompromisą

ŠYPSENOS

Parinko Pr. Alš.

Laiminga eilė

— Petriuk, ar tave tėvas lupą?
— Ne, iš dešimties brolių aš pats jauniausias, ir kol eilė ateina man, tėvas pavargsta.

Paskubėk

Vyras žmonai, perligai besiruošiančiai gerų bičiųlių jungtuvėms.
— Paskubėk, brangioji, kitaip mudu pėsiva tik į jų skyrybas...

Mergina

— Kodėl nestojai, kai švilpiau? — šaukia policininkas vairuojančiai merginai.
— Todėl, kad tamsta be reikalo laiką gaišti, aš jau susižiedavusi...

Jautrus vyras

— Mano žmonai jau visa para dantis gelia.
— Ar gi tu nieko nedarei?
— O, taip, aš vata užsikimšau ausis...

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti

N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

Trys aštuonių dienų ekskursijos i

EUROPA

I-ji rugsėjo 18 - 26

II-ji spalio 2 - 10

III-ji lapkričio 13 - 21

Teirautis

telefonu

533-3531

V. BAČENAS

All Seasons Travel, B.D.

Registration No. 0009239

1551 Bloor Street West,

TORONTO, ONTARIO M6P 1A5

Visais kelionių reikalais kreiptis:

V. BAČENAS

A. KARKIENĖ

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

W. G. DRESHER

REAL ESTATE
REALTOR

DRESHER-BARAUSKAS

INSURANCE
AGENCY
LTD.

233-3334 - 231-2661 - 231-6226

3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba potarnauja — V. DREŠERIS ir A. MIKSIENĖ
Darba valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniai - 9 v.r. - 12 v.p.p., Narys "Better Business" Biuro

INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komercinių

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

Išlydėjom didžių darbų kuniga

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Placidus Barius, OFM, buvęs Toronto Priskėlimo par. klebonas, specialiai atskrido iš Brooklyno dalyvauti laidotuvese asmens, su kuriuo, kaip kaimynininku klebonu teko jam bene 20 metų darbuotis Toronte.

Laidotuviams rūpinosi Veličios giminės, parapija ir Anapilios taryba, papildyta šiam atvejui keliais organizacijų atstovais. Visos tarybos veikė labai sklandžiai. Visi stengėsi prisidėti prie laidotuvių asmens, kuris paliko gilius pėdsakus parapijos ir visuomenės gyvenime. Ta proga pasireiškė ir didelis tautiečių duosnumas: įvairiomis institucijoms paremti suaukota \$8,465.00. Be to, Veličios bičiuliai sudarė Kunigo Petro Ažubalio Stipendijų Fondą, kurin iki šiol jau supylė \$12,000 čekiais ir pažadais.

BIOGRAFINIAI BRUOŽAI

Kun. P. Ažubalis buvo gimęs 1918 m. vasario 10 d. Mielaisių k., Papilio valsč., Biržų apskr. Mokėsi Biržų gimnazijoje, Kau- no kunigų seminarijoje bei teologijos-filosofijos fakultete. Sovietinės okupacijos metu repatriacijos keliais su giminėmis pasitraukė į Vakarų ir ilgiam laikui apsistojo Čekoslovakijos sostinėje Prahoje, kur vokiečių universitete tęsė teologines studijas. Jas baigęs, buvo iššventintas kunigu, 1942 m.

TORONTONT

Anapilios žinios

— Su didele rimtimi ir nuosirdžiu galėčiau 1980 m. liepos 16 d. išlydėti amžinybėn Lietuvos Kankinių parapijos klebonas ir Anapilios statytojas a.a. kun. P. Ažubalis.

— Naujo parapijos klebonu š.m. liepos 17 d. paskirtas kun. J. Staškus.

— Naujasis vikaras kun. A. Stalioraitis išvyko dviem savaitėm kapeliu nauti Neringos stovykloje, JAV.

— Anapilui reikalingas sargas. Jo apsigyvendinimui yra atskiras namas. Kreiptis į kleboną tel. 277-1270.

— Rengiasi tuoktis: Viktoras Laurinavičius su Vida Styraitė, Vidmantas Valiulis su Vida Petkevičiūtė.

— Sv. Juozapo ligoninėje mirė Tomas Patašius, 17 metų amžiaus. Laidotuves — liepos 23, trečiadienį, 10 v.r. iš Lietuvos Kankinių šventovės.

— Mišios liepos 27, sekmadienį, 10 v.r. — už a.a. Kotryną Monkevičienę, 11 v.r. — už a.a. Kotryną Monkevičienę ir a.a. Joną Račinską.

Lietuvių Namų žinios

— Prasidėjus atostogų sezonui, liepos mėnesį, Lietuvių Namus aplankė daug svečių: p. Matulaičiai iš Richmond Hill, N. Y., p. Norvaisienė iš Filadelfijos, I. Raškevičienė iš Sudburio, A. Kiškis, H. Balsys iš Otavos, J. Evans iš Delhi, J. Gerrior (Vinslovas), J. Vinslovas iš Wawos, Ont., V. K. Rasinavičius, B. Lapinskas iš JAV, R. V. Montvilai, K. L. M. Tamosiūnai iš Klevelando, S. Aleksandravičienė, J. Paulėnas, A. O. Ašokliai iš Čikagos, J. Dambrauskas iš Australijos, B. Leberdienė, G. Plausheinit, H. Plausheinit iš Vokietijos, J. G. Milleriai iš Wheeling, West Va., V. Sarka iš Omahos, S. Prekerienė, A. Balčiūnas (Svaistienė), J. Jarašius šeima iš Kalifornijos, J. Lieutinkas iš Connecticut, E. Kliučinskienė iš N. Falls, V. M. Balutavičiai, R. N. L. Fierro iš Venecuelos, E. Kurdyš iš Lenkijos, p.p. Paberžiai iš Sveicarijos, J. K. D. V. Mickai iš Montrealio, C. Morgan iš N. Skotijos, C. Jones iš Londono, Ont., B. A. Michelevičiai, P. L. Lapinskas iš Floridos, dr. Stulgis iš šeima iš Argentinos, Draugelis šeima iš Tokijo, B. J. F. Širvinskas, T. Bondas iš Anglijos.

— A. Balčiūnienė (Svaistienė) Lietuvių Namų paaukojo \$20.

DABAR YRA GERAS LAIKAS užsakyti naujas ir atnaujinti jūsų puikines antklodes (kaldras), pagalves, miegamaisius ir pūkinius švarkus. Telefonas 787-9021 Toronte.

LIETUVIŠKA

gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progomis skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvii Namus. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvių gėlių tvarkymo srityje.

CANDLELIGHT CATERERS

SAVININKAI J. S. BUBULIAI Baliai, vestuvės, sužadėtuves, parenimai namuose ir įstaigose. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v.v. tel. 667-8280 arba 667-8260 Toronte.

gruodžio 19 d. Porą metų kapelionavo seselių vienuolyne Liuksemburge, o 1947 m. atvyko Kanadon. Pusmetį pavikaravęs angliškoje St. James parapijoje Toronte, buvo paskirtas lietuvių Sv. Jono Kr. parapijos klebonu. Gavęs vietos arkivyskupo leidimą remontuoti šventovę, jis ją iš pagrindų atnaujino, teisingiau sakant, pastatė naują, palikdamas tik vieną sieną iš senosios šventovės. Tuo būdu iš mažytės šventovės pasidarė beveik dvigubai didesnė, turinti apie 400 sėdimų vietų.

Vėliau, matydamas, kad ir ta šventovė permaža, kun. P. Ažubalis ėmė planuoti naujos šventovės statybą Toronto vakaruose. Neradęs tinkamos vietos pačiame Toronte, jis užsimojo kurti ištisą lietuvių sodybą buvusiam Toronto priemiestyje Mississaugoje, kur jau buvo jo įsteigtos lietuvių kapinės. Ir tai jam pavyko, nors ir nelengvai.

Naujoji šventovė buvo pavadinta Lietuvos Kankinių vardu, o senoji liko perduota korėjiečiams katalikams. 1974 m. viskas buvo perkelta naujon vietojėn, pavadinton bendru vardu Anapilis. Čia rado užuovėją ir "T. Žiburiai", prie kurių steigimo bei išlaikymo Veličios daug prisidėjo.

Savo kūrinių Anapilį Veličios paliko gerame kelyje. Jo įpėdinams belieka jį tęsti ir tobulinti, o jam pačiam — išsėtis ramybėje po didelių rūpesčių. K.

Priskėlimo parapijos žinios

— Sveikiname kun. Joną Staškevičių, naują Lietuvos Kankinių parapijos kleboną, linkėdami jam gausios Dievo palaimos siekiant darbe.

— Ruošiasi tuoktis Karolina Levisauskaitė su Mark Pearson.

— Maldininkų kelionė į Midlandą rugpjūčio 10, sekmadienį. Mišios 1.30 v.p.p., po kurių bus einami kryžiai keliai. Kas norėtų vykti autobusu prašom registruotis klebonijos raštinėje.

— A.a. Alfonsas Mazlaveckas, 67 m., palaidotas iš mūsų šventovės lietuvių kapinėse. Paliko žmoną Stasę ir sūnų Romą.

— Ateitininkų stovykla prasidėjo Wasagoje praeitą sekmadienį.

— Vasaros metu vakarinės Mišios mūsų šventovėje — 8.30 v.v.

— Mišios Wasagos stovyklavietėje kiekvieną sekmadienį 11 v.r.

— Pakrikštyti: Lukas Romualdas, Antano ir Reginos Giniocių sūnus, ir Bryan David, Roberto ir Onos Lindsay sūnus.

— Parapijai aukojo S. Martinaitienė \$60. A. R. Grigonai a.a. Alfonso Mazlavecko atminimui — \$30.

— Gražiai užbaigta Aušros stovykla praeitą šeštadienį, turėjusi 52 stovyklautojus. Visi patenkinti grįžo namo.

— Mišios: šeštadienį 8 v. už Juozą Martinaitį, užpr. S. Martinaitienę, 8.30 prašant sveikatos Onai, užpr. S. Kučinskienę, 9 v. už Oną Pabedinskienę, užpr. O. Gailiūnaitę, 8.20 už Oną Ališauskiene, užpr. J. Ališauskas, 10 v. už Oną Vasiliauskaitę ir Petrui šeimos mirusius, užpr. B. I. Matusevičiai; sekmadienį 8 v. už Karoliną Prišcepionienę, užpr. J. Prišcepionką, 9 v. už Elena Tuinylienę, užpr. B. S. Sakalą ir šeima, 10 v. už Jonušą ir Abromaičių sėimų mirusius, užpr. E. A. Abromaičiai, 11.30 už Adomą Balasevičių, užpr. testamento vykdytoją, 8.30 v.v. už Liudą Racevičių, užpr. O. Juodišienę.

KLB Oakvillės apylinkės nariai, pagerbdami savo narį a. a. kun. P. Ažubalį, vietoj gėlių paaukojo "T. Žiburiams" \$225.00.

E. Mardosienė, prisimindama a. a. Alfonsą Mazlavecką, vietoj gėlių paaukojo "TŽ" \$20. Leidėjai jai taria ačiū.

NAMAI SU GERA ATEITIMI. Artį Bloor-Kipling poženinio traukinio naujos stoties turime vieanaugščių ir dviaugščių namų. Skambinkite Antanui Geniui vakare 231-2839; dienos metu 233-3323. Frank Barauskas Ltd., Realtor.

GYVENU KANADOJE, esu vidutinio amžiaus, be šeimos, materialiai apsirūpinęs, blaivus. Vedybų tikslu noriu susipažinti su rimta, dora, sąžininga, vidutinio amžiaus moterimi Kanadoje arba JAV-se. Pageidaujama trumpa autobiografija ir nuotrauka, kurią pasižadą grąžinti. Paslaptis garantuota. Rašyti "T. Žiburių" adresu, pažymint "Jokibūni".

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronte.

K. CIBAS atlieka visus stalius darbus, talso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti 534-3882 Toronte.

Politinėje konferencijoje Vašingtone buvo svarstomi ir lietuvių informacijos reikalai. Iš kairės: kun. K. Pugevičius, inž. J. V. Danys, dr. R. Mišius, A. Gureckas

A+A

Didžiai geriamam Lietuvos Kankinių parapijos kunigui klebonui PETRUI AŽUBALIUI

mirus, jo broliui JONUI su šeima, E. AŽUBALIENEI ir visiems kitiems giminėms reiškiamė gilią užuojautą ir kartu liūdime —

*Petras, Aldona ir Algis Vilučiai
Jonas Babrauskas*

A+A

JONAS RAČINSKAS

mirė 1979 m. liepos 31 d. Wasagoje ir buvo palaidotas lietuvių kapinėse Mississaugoje. Mirties metinių proga už velionį bus laikomos Mišios Lietuvos Kankinių šventovėje liepos 27, sekmadienį, 11 v.r. Tą pačią dieną Mišios bus atnaušaujamos ir Floridoje, St. Petersburg, Holly Name šventovėje Gulfporte. Visi kviečiami prisiminti velionį.

Jo liūdi žmona Irena, sūnūs Romualdas ir Ričardas, marčios Danguolė ir Dana, anūikai ir uošviai.

A+A

BIRUTEI GELEŽIŪNIENEI

mirus,

jos vyrui RIMUI ir kitiems artimiesiems giliausią užuojautą reiškia —

*Lietuvių Profesionalių
ir Verslininkų Sąjunga*

A+A

JONUI JACKUI

mirus Čikagoje,

jo broliui BENEDIKTUI ir kitiems artimiesiems giliausią užuojautą reiškia —

*Lietuvių Profesionalių
ir Verslininkų Sąjunga*

A.a. kun. P. Ažubalio laidotuvių proga tautiečiai gausiai aukojo:

Lietuvos Kankinių parapijai \$5,353.00
"Tėviškės Žiburiams" 1,628.00
Anapilios korporacijai 877.00
Kanados lietuvių Fondui 110.00
Tautos Fondui 102.00
"LKB Kronikos" leidimui 100.00
Kunigo Petro Ažubalio Stipendijų Fondui 130.00
Religinei Salpai 65.00
N. Pr. Marijos seselėms 45.00
Lietuvių Skautybės Fondui 25.00
Lietuvių Sv. Jono kapinėms 25.00
Vasario 16 gimnazijai 5.00

Aukas rinko Lietuvos Kankinių parapijos pareigūnai. Jas aukų lapuose įrašė patys aukotojai. Surinktos aukos bus perduotos atitinkamom institucijom.

Skaudi nelaimė ištiko kaimyninę Mississaugą — gaisras senelių slaugymo namuose "Ex-tendicare Ltd.", kurie yra priešais Mississaugos ligoninę, netoli Anapilio. Nepaisant gelbėtojų pastangų, gaisre žuvo 21 senelis: 12 moterų ir 9 vyrai. Nors gaisrininkai ir nelaimės vietą atvyko per 3 min. ir 11 sek., žuvusiųjų neišgėdė išgelbėti. Visi jie buvo rasti užtroškę nuo dūmų ir dujų, išskyrus 89 m. amžiaus V. Johnstoną. Dėl jo suanglijusio lavono spėjama, kad gaisras turėjo prasidėti jo kambarėje. Gaisrininkams yra nesu-prantamas per daug staigus ir greitas liepsnų išsiplečimas. Svarstomos dvi galimybės: pavėluotas gaisrininkų iššaukimas, nors namai buvo aprūpinti gaisro alarmo signalais, arba ugniai palanki statybinė medžiaga. Gaisrą ir jo priežastis tiria net kelios komisijos.

Kunigo Petro Ažubalio Stipendijų Fondas (Rev. Peter Ažubalis Scholarship Foundation) įsteigtas jo mirties proga. Inicijatyvos ėmėsi Veličios bičiuliai, norėdami, kad šio didžiojo lietuvių užmojai būtų pratęsti ir jaunąją kartą. Iki šiol jau suteikta \$12,000. Norima sudaryti pakankamai didelį kapitalą, kad stipendijos mokslus einančiam jaunimui susidarytų iš palūkanų. Numatoma pirmoje eilėje remti studijuojančius li-tuanistiką, istoriją, žurnalistiką, politinius mokslus, teologiją (jei ruošiasi darbuoti su lietuvi-iais) ir t. t. Visuomenė kviečiama prisidėti prie šios iniciatyvos savo įnašais. Šiam tikslui atidarytos sąskaitos: Priskėlimo bankelyje nr. 4220, "Paramos" — nr. 6530.

A.a. Jono Račinsko vienerių metų mirties prisiminimui "TŽ" aukojo \$10 Irena Račinskienė.

"LKB Kronikoms" leisti aukojo: M. Bumbulienė \$100 savo mamytės N. Kuzmickienės atminimui, \$500 — Kanados Lietuvių Fondas. Abiem aukotojams dėkojame, bet ypač Lietuvii Fondui, antrą kartą parėmusiam "Kronikos" leidimą. Būtu gražu, kad tikintieji įamžintų savo artimuosius arba žymiuosius katalikybės vadus Lietuvoje, aukas skirdami "Kronikos" leidimui svetimomis kalbomis. Tokios pagarbos nusipelno mirusieji arba nukankintieji Lietuvos vyskupai ir kunigai. Inf.

Iš Australijos atvykę Monika ir Jonas Venckus aplankė savo gimines bei pažistamus Hamilton, apžiūrėjo Anapilį bei kitas lietuvių institucijas. Jiedu gyvena Melbourne mieste ir kas savaitę padeda išsiuntinėti savitrašį "Tėviškės Aidai". Jo ekspediciją atlieka keliolika S. Geidukytės, P. L. Murauskai, A. Krakaitis, G. V. Aleknevičiai,

MONTREALQUE

Kun. Jonas Kubilius liepos mėn. 13 d. šv. Mišias atnaušavo su naujais liturginiais drabužiais, kuriuos jam padovanojo parapijos žmonės jo 40 metų kunigystės proga.

Kun. G. Kijauskas, Klevelando lietuvių DMNP parapijos klebonas lankėsi Montrealyje. Su kun. J. Kubiliu aptarė religinės veiklos klausimus.

Sol. Gina Čapkauskienė rugpjūčio viduryje yra pakviesta į Tėvų pranciskų vasarvietę Kenebunkporte metiniam koncertui. Rugpjūčio 29 d. Gina su Aušros Vartų vyrų orkestru koncertuos parodoje "Žmogus ir jo pasaulis" operos paviljone. Kanados Lietuvių Dienoje Hamiltone solistė su Toronto vyrų choru atliks meninę dalį.

Jaunimo ansambliis "Gintaras" liepos 19 d., 1.30 v.p.p., parodoje "Žmogus ir jo pasaulis" tarptautiniame paviljone duos vienos valandos koncertą — atliks naujų šokių ir jau matytų tautinių šokių šventėje.

Brazilijos lietuvių jaunimas, dalyvavęs tautinių šokių šventėje Čikagoje viešėjo Montrealyje. Juos globojo "Gintaras". Svečiams buvo parodytos įdomiausios Montrealio vietos.

Auksinio amžiaus klubas "Rūta" liepos 22 d., 20 v.p.p., ruošia išleis-tuves seselei Alinetai, išvažiuojančiai į Putnamą. Seselė Alineta, il-gametė "Rūtos" klubo valdybos vice-pirminkė yra daug klubui padėjusi savo darbu ir įvairiais patari-mais.

Mokytėja Audronė Jonelytė išskrido atostogų į Egiptą; žada aplankyti ir kitas Egipto kaimynines valstybes.

AV parapijos oktetas praneša: muzikos vadovui Antanui Kėbliui iš pareigų pasitraukus, visais reikalais, liečiančiais AV parapijos okteta prasome kreiptis į Heroldą Celterių, 7685 Malherbe, Brossard, Que., 14Y 1E6. Okteto vadovybė.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

LTAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

Einamąsias s-tas6%
Taupomąsias s-tas9.75%
Pensijų planas10.5%
Term. ind. 1 m.11.25%

DUODA PASKOLAS:

Asmenines nuo16%
Nekiln. turto nuo12.75%
Čekių kredito18%
Investacines nuo14.75%

Duoda nemokamą gyvybės draudą iki \$2,000 už taup. s-tas sumas.

Nemokama gyvybės drauda iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais nuo 12 iki 8 v.v., penktadieniais nuo 12 iki 6 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius. 3907-A Rosemount Blvd.: Ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 valandos vakaro ir penktadieniais nuo 12 iki 6 valandos vakaro.

Advokatas PETRAS K. ŠIMONELIS,

B.A.M.L.S. LL.B.

atidarė savo teisinių patarnavimų įstaigą kartu su su advokato Algio Puterio firma

2467 Bloor St. W.
Toronto, Ont.

Telefonas
(416) 762-3331

Advokatas ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

Valhalla Executive Centre
300 The East Mall, suite 102
Islington, Ontario M9B 6B7
(Kampus Bloor St. ir East Mall, prie 427 kelio)

Telefonai:
įstaigos
(416) 239-7717
namų 233-0303

"Gintaro" ansambliis po sėkmingo dalyvavimo VI-je tautinių šokių šventėje Čikagoje ruošiasi didėlei kelionei į Prancūziją. Repetuojama 4 kartus į savaitę. Kanados "Folk Arts Council" išrinko "Gintaro" ansambliį iš visų Kanados etninių grupių atstovų atlikti tarptautiniame šokių festivalyje Prancūzijoje. Festivalio komitetas padengia tik dalį išlaidų, likusią dalį (apie \$17,000) turi padengti pats ansambliis. Mes krepriamės ir visas lietuvių organizacijos bei pavienius asmenis, prašydami finansinės paramos bei moralinio pritarimo šiai mūsų išvykai. Aukais galima įnešti ir "Paramos" sąskaitą (1781) arba Priskėlimo bankelio sąskaitą (2429). Taip pat aukas renka ir patys šokėjai.

Už duosnią paramą reiškiamė mieliems aukotojams nuosirdžią padėką. Olimpiados atidarymo išvakarėse demonstracijas Vašingtone surengė 15 lietuvių. Jie norėjo grandinėmis prisirakinti prie Sovietų Sąjungos ambasados vartų, bet buvo suimti policijos. Dienraščio "Toronto Star" pranešimu, lietuviai protestavo prieš sovietinę Afganistano invaziją ir jau 40 metų trukusią Lietuvos okupaciją. Demonstrantų eilėse buvo ir Simas Kudirka.

Vaidevutis Draugelis su žmona Nijole (Sčepanavičiūtė) ir šeima kurį laiką viešėjo Kanadoje. Jiedu pastoviai gyvena Rončesteryje, bet nuo 1979 m. ru-dens darbuojasi Japonijos sostinėje Tokijo kaip "Xerox" bendrovės tarnautojai. Numato ten pasilikti dar keletą metų. Jų dukra Ginta Tokijo katalikų parapijoje priėmė pirmąją Komuniją, o sūnus Gailius — Su-tvirtinimo sakramentą. Tokijo mieste yra dar vienas kitas lietuvis, jų tarpe misijonierius Frank Lavitch ir misijonierė se-suo Frances Miller iš JAV.

Esame labai dėkingi pirmiesiems mūsų rėmėjams už stambias aukas. Iki šiol aukojo: Toronto Lietuvii Namai \$500, "Paramos" bankelis \$250, B. Norkienė \$25, P. Žulys \$25, H. G. Lapas \$20.